

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. gegužės 17 d.
(OR. en)

8656/21

Tarpinstitucinė byla:
2018/0244(CNS)

ACP 39
PTOM 10
GROENLAND 2
COEST 99
CADREFIN 235
FIN 352
POLGEN 67
PECHE 137
ENV 296
EEE 17
RELEX 416

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui

Komisijos dok. Nr.: 10150/18

Dalykas: Tarybos sprendimo dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos, įskaitant Europos Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos Karalystės santykius, projektas (Sprendimas dėl užjūrio asociacijos, įskaitant Grenlandiją)

Delegacijoms pridedamas pirmiau nurodyto Tarybos sprendimo projekto tekstas.

Projektas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos, įskaitant Europos Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos Karalystės santykius

(Sprendimas dėl užjūrio asociacijos, įskaitant Grenlandiją)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 203 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę¹,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

¹ ... m. ... d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

kadangi:

- (1) šiuo sprendimu nustatomos ES ir užjūrio šalių ir teritorijų (UŠT), įskaitant Grenlandiją, asociacijos taisyklės ir tvarka bei pakeičiamas Tarybos sprendimas 2013/755/ES² (Užjūrio asociacijos sprendimas) ir Tarybos sprendimas 2014/137/ES³ (Sprendimas dėl Grenlandijos);
- (2) remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 204 straipsniu, SESV 198–203 straipsnių nuostatos Grenlandijai taikomos atsižvelgiant į konkrečias nuostatas, išdėstytas prie SESV pridėtame protokole Nr. 34 dėl Grenlandijai skirtų specialių priemonių. Kaip nustatyta Sutartyje dėl Grenlandijos⁴, Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos Karalystės santykiai reglamentuojami Tarybos sprendimu 2014/137/ES⁵, kuriame pabrėžiami glaudūs istoriniai, politiniai, ekonominiai ir kultūriniai Sąjungos ir Grenlandijos ryšiai bei apibrėžiama konkreti partnerystė ir bendradarbiavimas. Sprendimas 2014/137/ES netenka galios 2020 m. gruodžio 31 d.;
- (3) nuo 2021 m. sausio 1 d. Sąjungos parama UŠT, anksčiau finansuota Europos plėtros fondo (EPF) lėšomis, turėtų būti finansuojama iš Sąjungos bendrojo biudžeto;
- (4) siekiant supaprastinti tam tikras išorės finansavimo priemones ir jų veikimą, santykius su visomis UŠT reikėtų pakoreguoti, pakeičiant Užjūrio asociacijos sprendimą ir Sprendimą dėl Grenlandijos vienu sprendimu;

² 2013 m. lapkričio 25 d. Sprendimas Nr. 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimas) (OL L 344, 2013 12 19, p. 1).

³ 2014 m. kovo 14 d. Sprendimas Nr. 2014/137/ES dėl Europos Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos Karalystės santykių (Sprendimas dėl Grenlandijos) (OL L 76, 2014 3 15, p. 1).

⁴ Sutartis, iš dalies pakeičianti kai kurių Europos Bendrijų steigimo sutarčių taikymą Grenlandijai (OL L 29, 1985 2 1, p. 1).

⁵ OL L 76, 2014 3 15, p. 1.

- (5) partnerystė pagal šį sprendimą turėtų suteikti galimybę toliau puoselėti tvirtus Sąjungos ir visų UŠT santykius;
- (6) 2003 m. Taryba sutarė, kad būsimi Sąjungos ir Grenlandijos santykiai po 2006 m. bus grindžiami visapusiška partneryste siekiant darnaus vystymosi, kurią įgyvendinant bus sudarytas specialus žvejybos susitarimas, dėl kurio bus susitarta vadovaujantis tokiems susitarimams nustatytomis bendrosiomis taisyklėmis ir principais;
- (7) 2015 m. kovo 19 d. Briuselyje pasirašytoje bendroje Sąjungos, Grenlandijos vyriausybės bei Danijos vyriausybės deklaracijoje dėl Europos Sąjungos ir Grenlandijos partnerystės priminti glaudūs istoriniai, politiniai, ekonominiai ir kultūriniai Sąjungos ir Grenlandijos ryšiai ir įsipareigota toliau stiprinti jų santykius ir bendradarbiavimą remiantis plačiais bendrais interesais ir remti jų tarpusavio santykius atsižvelgiant į ilgalaikę perspektyvą;
- (8) šiame naujame sprendime turėtų būti pabrėžiamos Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos partnerystės ypatybės, kaip antai tikslas išsaugoti glaudžius ir ilgalaikius Sąjungos, Grenlandijos ir Danijos ryšius, taip pat turėtų būti pripažįstama Grenlandijos geostrateginė padėtis, Grenlandijos, Danijos ir Sąjungos dialogo politikos klausimais svarba, tai, kad yra sudarytas Sąjungos ir Grenlandijos žuvininkystės partnerystės susitarimas ir galimas bendradarbiavimas Arkties klausimais. Naujasis sprendimas turėtų padėti spręsti visuotinius iššūkius, kad būtų galima parengti iniciatyvią darbotvarkę ir siekti bendrų interesų, visų pirma susijusių su didėjančiu klimato kaitos poveikiu žmogaus veiklai ir aplinkai, jūrų transportu, gamtos ištekliams, įskaitant žaliavas ir žuvų išteklius, taip pat su moksliniais tyrimais ir inovacijomis;

- (9) SESV ir jos antrinės teisės aktai nėra savaimė taikomi UŠT, išskyrus tam tikras nuostatas, kuriose aiškiai numatyta kitaip. UŠT nėra trečiosios valstybės, tačiau jos nėra bendrosios rinkos dalis ir privalo laikytis trečiosioms valstybėms nustatytų su prekyba susijusių prievolių, visų pirma prekių kilmės taisyklių, sveikatos apsaugos ir augalų sveikatos standartų bei apsaugos priemonių;
- (10) Sąjungos ir UŠT ypatingų santykių pobūdis kinta – nuo vystomojo bendradarbiavimo požiūrio pereinama prie abipusės partnerystės UŠT darniam vystymuisi skatinti. Iki šiol padaryta pažanga turi būti konsoliduota ir stiprinama. Be to, Sąjungos ir UŠT solidarumas turėtų būti grindžiamas jų unikaliais santykiais ir priklausymu tai pačiai Europos bendruomenei;
- (11) pilietinės visuomenės indėlį į UŠT vystymąsi galima padidinti stiprinant pilietinės visuomenės organizacijas visose bendradarbiavimo srityse;
- (12) 2015 m. rugsėjo mėn. Jungtinių Tautų priimta Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m. (toliau – Darbotvarkė iki 2030 m.) – tarptautinės bendruomenės atsakas į visuotinius iššūkius ir tendencijas, susijusius su darniu vystymusi. Iš esmės pagrįsta darnaus vystymosi tikslais (DVT), Paryžiaus susitarimu dėl klimato kaitos ir Adis Abebos veiksmų darbotvarke, Darbotvarkė iki 2030 m. yra pokyčius skatinantis pagrindas pasaulio mastu naikinti skurdą ir siekti darnaus vystymosi. Tai yra visuotinio masto, išsami bendra veiksmų programa, taikoma tiek Sąjungai, tiek jos partnerėms. Joje užtikrinama darnaus vystymosi ekonominių, socialinių ir su aplinka susijusių aspektų pusiausvyra ir pripažįstamos jos tikslų ir tikslinių rodiklių tarpusavio sąsajos. Darbotvarkės iki 2030 m. tikslas – pasirūpinti kiekvienu. Jos įgyvendinimas bus glaudžiai koordinuojamas su kitais tarptautiniais įsipareigojimais. Įgyvendinant veiksmus pagal šį sprendimą ypač daug dėmesio bus skiriama DVT tarpusavio sąsajoms ir integruotiems veiksams, kuriais galima darniai siekti papildomos naudos ir kelių tikslų. Lyčių lygybė ir moterų įgalėjimas yra ypač svarbūs, kad būtų pasiekti DVT, tai yra visos Darbotvarkės iki 2030 m. kompleksiniai klausimai;

- (13) Sąjungos ir UŠT asociacija turėtų toliau būti grindžiama trimis pagrindiniais ramsčiais: konkurencingumo didinimu, atsparumo stiprinimu bei pažeidžiamumo mažinimu ir UŠT ir kitų partnerių bei kaimyninių regionų bendradarbiavimo ir integracijos skatinimu;
- (14) Sąjungos finansinė parama, skiriama remiantis partneryste, turėtų suteikti UŠT vystymuisi europinę perspektyvą ir padėti stiprinti glaudžius ir ilgalaikius ryšius su ja, kartu stiprinant UŠT, kaip pažangių Sąjungai artimų teritorijų, padėtį, remiantis bendromis partnerių vertybėmis ir bendra istorija;
- (15) atsižvelgiant į UŠT geografinę padėtį ir nepaisant atskirų konkrečios geografinės vietovės subjektų skirtingo statuso Sąjungos teisės atžvilgiu, visų šalių naudai turėtų būti siekiama, kad jos bendradarbiautų tarpusavyje ir su kaimyninėmis valstybėmis, ypač daug dėmesio skiriant bendro intereso sritims ir Sąjungos vertybių bei standartų propagavimui;
- (16) tarpreregioninio bendradarbiavimo plėtojimas yra vienas iš bendro intereso prioritetų. Vykdam tarpreregionines operacijas, kai tikslinga, turėtų būti siekiama pusiausvyros tarp Ramiojo vandenyno, Indijos vandenyno, Karibų jūros, Alanto vandenyno ir Arkties regionų;
- (17) UŠT dėl savo geografinės padėties susiduria su ypatingais apribojimais. Įgyvendinant šį sprendimą visų pirma turėtų būti atsižvelgiama į apribojimus, kylančius dėl jų atokumo arba ypač didelio atokumo;
- (18) įgyvendinant šį sprendimą turėtų būti atsižvelgiama į socialinę ir ekonominę UŠT, ypač UŠT, kurios atitinka oficialios paramos vystymuisi gavimo reikalavimus, padėtį, remiantis EBPO Paramos vystymuisi komiteto oficialios paramos vystymuisi gavėjų sąrašu;

- (19) daugelio UŠT kaimynai yra atokiausi regionai, nurodyti SESV 349 straipsnyje, Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybės ir kitos trečiosios valstybės arba teritorijos⁶, su kuriomis UŠT sieja bendri poreikiai: nuo prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos švelninimo ir biologinės įvairovės išsaugojimo iki su vandenynais susijusių klausimų, ekonomikos įvairinimo ir nelaimių rizikos mažinimo;
- (20) 2017 m. spalio 24 d. Komisijos komunikate „Sustiprinta ir atnaujinta strateginė partnerystė su ES atokiausiais regionais“⁷, 15-to ir 16-to UŠT ir ES forumų išvadose ir Komisijos rekomendacijose dėl derybų dėl Europos Sąjungos ir AKR valstybių grupės partnerystės susitarimo⁸ raginama stiprinti regioninio bendradarbiavimo programas, kuriose dalyvauja UŠT ir jų kaimyninės šalys;
- (21) UŠT būdinga didelė sausumos ir jūrų biologinė įvairovė. Klimato kaita veikia UŠT gamtinę aplinką ir kelia grėsmę jų darniam vystymuisi. Veiksmai biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų išsaugojimo, nelaimių rizikos mažinimo, tvaraus gamtos išteklių valdymo, tvariosios energetikos skatinimo ir aplinkos saugumo rėmimo srityse padeda UŠT prisitaikyti prie klimato kaitos ir švelninti jos poveikį. Asociacija turėtų būti siekiama užtikrinti, kad būtų išsaugota, atkurta ir tausiai naudojama biologinė įvairovė ir ekosisteminės paslaugos, kurios yra labai svarbios siekiant darnaus vystymosi;
- (22) Sąjunga ir UŠT dar kartą patvirtina savo teisę reglamentuoti atliekų poveikį remiantis su aplinkosauga ir visuomenės sveikata susijusiais pagrindais, laikantis jų tarptautinių įsipareigojimų;

⁶ Terminas „teritorijos“ reiškia 12 JK UŠT, išvardytų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo II priede tuo metu, kai 2017 m. kovo 29 d. Europos Vadovų Tarybos gavo Jungtinės Karalystės pranešimą dėl jos išstojimo iš Europos Sąjungos ir Euratomo remiantis Europos Sąjungos sutarties 50 straipsniu.

⁷ COM(2017) 623 final, 2017 10 24.

⁸ COM(2017) 763 final, 2017 12 12.

- (23) atsižvelgiant į kovos su klimato kaita svarbą laikantis Sąjungos įsipareigojimų įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, šia programa bus padedama įtraukti klimato politikos veiksmus į Sąjungos politikos sritis ir pasiekti bendrąjį tikslą, kad 30 % Sąjungos biudžeto išlaidų būtų skiriama su klimatu susijusiems tikslams. numatoma, kad vykdant veiksmus pagal šią programą 25 % jos bendro finansinio paketo bus skirta klimato srities tikslams; Atitinkami veiksmai bus nustatyti įgyvendinant programą, o bendras programos įnašas turėtų būti atitinkamų stebėsenos, vertinimų ir peržiūros procesų dalis. Siekiant padėti sustabdyti ir apgręžti biologinės įvairovės nykimą, šia programa turėtų būti prisidedama prie siekio 2024 m. biologinės įvairovės tikslams skirti 7,5 % metinių išlaidų pagal daugiametę finansinę programą, o 2026 m. ir 2027 m. biologinės įvairovės tikslams skirti 10 % metinių išlaidų pagal daugiametę finansinę programą, kartu atsižvelgiant į esamus klimato ir biologinės įvairovės tikslų sutapimus;
- (24) plėtojant Sąjungos ir UŠT santykius turėtų būti pripažįstamas svarbus vaidmuo, kurį UŠT galėtų atlikti prisidedamos prie Sąjungos įsipareigojimų pagal daugiašalius aplinkos susitarimus;
- (25) Sąjunga ir UŠT pripažįsta, kad švietimas ir profesinis mokymas yra ypač svarbūs UŠT darniam vystymuisi;
- (26) Sąjungos ir UŠT asociacijoje turėtų būti atsižvelgiama į UŠT kultūrų įvairovės ir tapatybės išsaugojimą ir padedama jo siekti;
- (27) Sąjungos ir UŠT prekyba ir su prekyba susijęs bendradarbiavimas turėtų padėti siekti darnaus ekonominio vystymosi, socialinio vystymosi ir aplinkosaugos tikslų;

- (28) šiuo sprendimu toliau bus numatomos lanksčios kilmės taisyklės, be kita ko, dėl kilmės kumuliacijos. Kumuliacija turėtų būti įmanoma ne tik su UŠT ir ekonominės partnerystės susitarimų (EPS) šalimis, bet, tam tikromis sąlygomis, taip pat produktų, kilusių iš valstybių, su kuriomis Sąjunga yra pasirašiusi ir taiko laisvosios prekybos susitarimus, atžvilgiu, taip pat produktų, įvežamų į Sąjungą be muitų ir be kvotų pagal Sąjungos bendrąją lengvatų sistemą, atžvilgiu (taip pat tam tikromis sąlygomis). Šios sąlygos yra būtinos siekiant užkirsti kelią prekybos taisyklių apėjimui ir užtikrinti tinkamą kumuliacijos tvarkos taikymą;
- (29) atitinkamų UŠT veiklos vykdytojų ir administracijų naudai turėtų būti atnaujintos UŠT kilmės patvirtinimo procedūros. Taip pat reikia atitinkamai atnaujinti Sąjungos ir UŠT administracinio bendradarbiavimo nuostatas;
- (30) be to, bus toliau taikomos išsamios apsaugos ir priežiūros nuostatos, kad UŠT ir Sąjungos kompetentingoms institucijoms ir ekonominės veiklos vykdytojams būtų sudarytos galimybės laikytis aiškių ir skaidrių taisyklių bei procedūrų. Galiausiai, bendro intereso reikalas – užtikrinti tinkamą procedūrų ir tvarkos taikymą, kad UŠT galėtų eksportuoti prekes į Sąjungą be muitų ir be kvotų;
- (31) atsižvelgiant į integracijos tikslus ir į pasaulinės prekybos pokyčius paslaugų ir įsisteigimo srityje, būtina remti paslaugų rinkų plėtojimą ir investicijų galimybes gerinant sąlygas UŠT paslaugoms ir investicijoms patekti į Sąjungos rinką. Šiuo atžvilgiu Sąjunga turėtų pasiūlyti UŠT palankiausią režimą, nustatytą kitiems prekybos partneriams, taikydama visapusiškas nuostatas dėl didžiausio palankumo statuso suteikimo, kartu užtikrindama UŠT lankstesnes prekybos santykių galimybes apribodama UŠT Sąjungai nustatytą režimą tuo, kas nustatyta kitoms stipriausios prekybos ekonomikos šalims;

- (32) Sąjungos ir UŠT bendradarbiavimas finansinių paslaugų srityje turėtų padėti kurti saugesnę, patikimesnę ir skaidresnę finansų sistemą, kuri yra svarbi didinant pasaulinį finansinį stabilumą ir remiant tvarų ekonomikos augimą. Šioje srityje dedant pastangas reikėtų daug dėmesio skirti tarptautiniu lygmeniu patvirtintų standartų laikymuisi ir UŠT teisės aktų suderinimui su Sąjungos finansinių paslaugų *acquis*. Reikėtų skirti pakankamai dėmesio UŠT valdžios institucijų administracinių gebėjimų stiprinimui, be kita ko, priežiūros srityje;
- (33) Sąjungos finansinė parama turėtų būti daugiausia skiriama toms sritims, kuriose ji turi didžiausią poveikį, atsižvelgiant į Sąjungos gebėjimą veikti pasauliniu mastu ir spręsti visuotinius iššūkius, pavyzdžiui, susijusius su skurdo panaikinimu, darniu bei įtraukiu vystymusi arba skatinimu visame pasaulyje vadovautis demokratijos, gero valdymo, žmogaus teisių ir teisinės valstybės principais, jos ilgalaikį ir prognozuojamą įsipareigojimą bendradarbiauti paramos vystymuisi srityje ir jos vaidmenį savo veiklą derinant su valstybėmis narėmis;
- (34) siekiant UŠT valdžios institucijų valdymo gebėjimų veiksmingumo, supaprastinimo ir pripažinimo, UŠT suteikti finansiniai ištekliai turėtų būti valdomi remiantis abipusės partnerystės principu. Be to, UŠT valdžios institucijos turėtų prisiimti atsakomybę už politikos, dėl kurios šalys susitarė kaip dėl bendradarbiavimo strategijų, formavimą ir įgyvendinimą. Programavimo ir įgyvendinimo taisyklėse bei procese turėtų būti atsižvelgiama į ribotus UŠT administracinius ir žmogiškuosius išteklius;
- (35) šiame sprendime nustatomas UŠT ir Sąjungos asociacijos finansinis paketas (Užjūrio asociacijos sprendimas), kuris Europos Parlamentui ir Tarybai yra svarbiausias orientacinis dydis metinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip apibrėžta [---] Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo 16 punkte;

- (36) šiam sprendimui taikomos horizontaliosios finansinės taisyklės, priimtose Europos Parlamento ir Tarybos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 322 straipsnį. šios taisyklės nustatytos Finansiniame reglamente ir jomis visų pirma nustatoma biudžeto sudarymo ir vykdymo pasitelkiant dotacijas, viešuosius pirkimus, apdovanojimus ir netiesioginį vykdymą tvarka ir numatoma finansų pareigūnų atsakomybės kontrolė; Taisyklės, priimtose remiantis SESV 322 straipsniu, taip pat apima bendrą Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimą;
- (37) šiame sprendime numatytos finansavimo rūšys ir įgyvendinimo metodai turėtų būti pasirenkami remiantis tuo, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir užtikrinti rezultatus, visų pirma atsižvelgiant į kontrolės išlaidas, administracinę naštą ir numatomą reikalavimų nesilaikymo riziką. Be kita ko, turėtų būti apsvarstyta galimybė taikyti fiksuotąsias sumas, fiksuotąsias normas ir vieneto įkainius ir į su išlaidomis nesusijusį finansavimą, kaip nurodyta Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalyje;
- (38) Sąjunga turėtų siekti kuo efektyviau naudoti turimus išteklius, kad jos išorės veiksmų poveikis būtų kuo optimalesnis. Tai turėtų būti pasiekta užtikrinant Sąjungos išorės veiksmų finansavimo priemonių suderinamumą bei papildomumą, taip pat užtikrinant sinergiją su kitomis Sąjungos politikos sritimis ir programomis. Kad bendrų intervencinių priemonių poveikis siekiant bendro tikslo būtų kuo didesnis, šiuo sprendimu turėtų būti leidžiama kartu naudoti finansavimą pagal kitas Sąjungos programas, jei įnašais nekompensuojamos tos pačios išlaidos. Atsižvelgiant į tai, kad UŠT galimybės naudotis Sąjungos programomis tebekelia problemų, Komisija, kai tikslinga, turėtų skatinti sudaryti UŠT geresnes galimybes naudotis Sąjungos programomis, pavyzdžiui, vykdydama gebėjimų stiprinimo ir mokymo veiklą. UŠT dalyvavimas turėtų būti nuolat vertinamas. Be to, Sąjunga turėtų užtikrinti, kad UŠT fiziniai asmenys galėtų dalyvauti Sąjungos iniciatyvose tuo pačiu pagrindu kaip kiti valstybių narių piliečiai;
- (39) kai reikia, siekiant vykdyti bendradarbiavimą ir tokiu būdu užtikrinti įvairių priemonių valdymo suderinamumą, šiame sprendime turėtų būti pateikiamos nuorodos į [KVTBP reglamentą] (Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę);

- (40) siekiant atsižvelgti į muitų bei prekybos teisės aktų raidą ir pokyčius, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl procedūrinių kilmės taisyklių ir susijusių apibrėžčių, pateiktų II priede ir II priedo priedėliuose, kad Komisija galėtų perkelti šiuos pokyčius į šį sprendimą. Komisijai taip pat turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų iš dalies pakeistas I priedo 3 straipsnis siekiant (jei būtų laikoma, kad tai būtina), peržiūrėti rodiklius arba juos papildyti ir tą priedą papildyti nuostatomis dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos sukūrimo.

Remiantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros⁹ 22 ir 23 punktais, šią programą reikia vertinti remiantis informacija, surinkta laikantis konkrečių stebėsenos reikalavimų, kartu vengiant pernelyg didelio reglamentavimo ir administracinės naštos, ypač tenkančios valstybėms narėms. Kai tinkama, šie reikalavimai gali apimti išmatuojamus rodiklius, pagal kuriuos būtų vertinamas programos poveikis vietoje. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros¹⁰ nustatytais principais.

- (41) nuorodos į išorės paramos priemones, pateiktos Tarybos sprendimo 2010/427/ES¹¹ 9 straipsnyje, turėtų taip pat būti laikomos nuorodomis į šį sprendimą. Komisija turėtų užtikrinti, kad šis sprendimas būtų įgyvendinamas remiantis tame sprendime numatytu EIVT vaidmeniu;

⁹ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros; OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

¹⁰ Ten pat.

¹¹ 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimas 2010/427/ES, kuriuo nustatoma Europos išorės veiksmų tarnybos struktūra ir veikimas (OL L 201, 2010 8 3, p. 30).

- (42) siekiant užtikrinti vienodas šio sprendimo II priedo 10 straipsnio 6 dalies ir 16 straipsnio 8 dalies, III priedo 2 straipsnio ir IV priedo 5 ir 6 straipsnių įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti *naudojamasi* laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011;
- (43) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹², Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95¹³, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96¹⁴ ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939¹⁵ Sąjungos finansiniai interesai turi būti saugomi veiksmingomis ir proporcingomis priemonėmis, įskaitant pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteisėtai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, kai tikslinga, administracinių sankcijų skyrimą. Visų pirma pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančio sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų.

¹² 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

¹³ 1995 m. gruodžio 18 d. Reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

¹⁴ 1996 m. lapkričio 11 d. Reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

¹⁵ 2017 m. spalio 12 d. Reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančio sukčiavimo ir kitos nusikalstamos veikos atvejus, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371¹⁶, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiaudamas siekti apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai ir Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises. Todėl susitarimuose su trečiosiomis valstybėmis ir teritorijomis bei tarptautinėmis organizacijomis ir visose sutartyse ar susitarimuose, sudaromuose įgyvendinant šį sprendimą, turėtų būti nuostatos, kuriomis Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti auditą, patikrinimus ir inspektavimus vietoje laikantis jų atitinkamos kompetencijos ir užtikrinant, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises;

- (44) siekiant užtikrinti paramos teikimo atitinkamoje politikos srityje tęstinumą ir sudaryti sąlygas ją įgyvendinti nuo 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos pradžios, būtina numatyti, kad šis sprendimas taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.;
- (45) šiuo sprendimu visų pirmiau minėtų veiksmų atveju Taryba turėtų galėti parengti novatorišką sprendimą, kuris būtų nuoseklus ir pritaikytas įvairioms situacijoms,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

¹⁶ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

I DALIS

UŽJŪRIO ŠALIŲ BEI TERITORIJŲ IR SĄJUNGOS ASOCIACIJOS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo sprendimu nustatoma užjūrio šalių bei teritorijų (UŠT) ir Europos Sąjungos asociacija (toliau – asociacija), kuri yra SESV 198 straipsniu grindžiama partnerystė, kurios tikslas – remti darnų UŠT vystymąsi ir propaguoti Sąjungos vertybes ir standartus platesniu pasauliniu mastu. Asociacijos partnerės yra Sąjunga, UŠT ir valstybės narės, su kuriomis jos yra susijusios. Be to, šiuo sprendimu nustatomos taisyklės dėl Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos santykių.
2. Šio sprendimo 75 straipsnyje nustatoma asociacijos su visomis UŠT finansavimo programa (toliau – programa) laikotarpiui nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. Jame nustatomi programos tikslai, 2021–2027 m. laikotarpio biudžetas, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės, kaip nurodyta šio sprendimo I priede.

2 straipsnis

Teritorinė taikymo sritis

Asociacijos nuostatos taikomos SESV II priede išvardytoms UŠT, išskyrus dvylika tame priede išvardytų Jungtinės Karalystės UŠT.

3 straipsnis

Tikslai, principai ir vertybės

1. Sąjungos ir UŠT asociacija grindžiama bendrais UŠT, valstybių narių, su kuriomis jos yra susijusios, ir Sąjungos tikslais, principais ir vertybėmis.
2. Partnerės pripažįsta viena kitos teisę nustatyti savo darnaus vystymosi politiką ir prioritetus, nacionalinį aplinkos ir darbuotojų apsaugos lygį ir atitinkamai priimti arba keisti susijusius įstatymus ir politiką nuosekliai vykdant įsipareigojimą laikytis tarptautiniu mastu pripažintų standartų ir susitarimų. Tai darydamos jos stengiasi užtikrinti aukštą aplinkos ir darbuotojų apsaugos lygį.
3. Įgyvendindamos šį sprendimą partnerės vadovaujasi skaidrumo bei subsidarumo principais ir poreikiu užtikrinti veiksmingumą, lygiai tiek pat dėmesio skirdamos trims UŠT darnaus vystymosi ramsčiams, kuriais remiamasi įgyvendinant Darbotvarkę iki 2030 m. visose jos vidaus ir išorės politikos srityse laikantis visapusiško ir strateginio požiūrio: ekonominiam vystymuisi, kultūriniam ir socialiniam vystymuisi ir gamtos bei aplinkos apsaugai. Lyčių lygybė ir mergaičių bei moterų teisės turėtų būti įtrauktos į visus veiksmus kaip svarbūs aspektai, kad būtų sėkmingai pasiekti DVT.

4. Bendrasis šio sprendimo tikslas – skatinti UŠT ekonominį ir socialinį vystymąsi bei įtvirtinti glaudžius UŠT ir visos Sąjungos ekonominius santykius. Asociacija šio bendrojo tikslo siekiama stiprinant UŠT konkurencingumą, didinant UŠT atsparumą, mažinant jų ekonomikos ir aplinkos pažeidžiamumą ir skatinant jų bei kitų partnerių bendradarbiavimą. Be to, šio sprendimo tikslas – išsaugoti esamus Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos ryšius pripažįstant Grenlandijos geostrateginę poziciją Arkties regione ir išsaugoti esamus Sąjungos ir kitų UŠT ryšius pripažįstant jų geostrategines pozicijas Karibų jūros, Indijos vandenyno, Atlanto vandenyno ir Ramiojo vandenyno regione.
5. Remiantis ES sutarties 3 straipsnio 5 dalimi ir 21 straipsniu, konkretūs šio sprendimo tikslai yra šie:
- a) puoselėti ir remti bendradarbiavimą su UŠT, be kita ko, sprendžiant jų pagrindinius iššūkius ir siekiant darnaus vystymosi tikslų,
 - b) remti Grenlandiją ir bendradarbiauti su ja sprendžiant jos pagrindinius iššūkius, kaip antai išsilavinimo lygio kėlimo, ir padėti stiprinti Grenlandijos administracinius gebėjimus formuoti ir įgyvendinti nacionalinę politiką.
6. Siekiant šių tikslų asociacija grindžiama pagrindiniais laisvės, demokratijos, žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių, teisinės valstybės, gero valdymo ir darnaus vystymosi principais, kurie yra bendri UŠT ir valstybėms narėms, su kuriomis jos yra susijusios.

4 straipsnis

Asociacijos valdymas

Veikdamos atitinkamose savo institucinės, teisinės ir finansinės kompetencijos srityse asociaciją valdo Komisija bei UŠT valdžios institucijos ir, kai reikia, valstybės narės, su kuriomis UŠT yra susijusios.

5 straipsnis

Bendri interesai, papildomumas ir prioritetai

1. Asociacija yra dialogo politikos klausimais ir bendradarbiavimo bendro intereso klausimais sistema.
2. Pirmenybė teikiama bendradarbiavimui bendro intereso srityse, kaip antai:
 - a) UŠT tvaraus ekonomikos įvairinimo, įskaitant jų tolesnę integraciją į pasaulio ir regioninę ekonomiką; konkrečiai Grenlandijos atveju – poreikio gerinti jos darbo jėgos įgūdžius;
 - b) mainų, bendradarbiavimo ir partnerysčių siekiant paspartinti DVT pasiekimą skatinimą;
 - c) švietimo ir mokymo, visuomenės sveikatos, turizmo ir kultūros;
 - d) žaliosios ir mėlynosios ekonomikos skatinimo;
 - e) tvaraus gamtos išteklių valdymo, įskaitant biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų išsaugojimą ir tausų naudojimą;
 - f) klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos poveikio;
 - g) nelaimių rizikos mažinimo skatinimo;

- h) mokslinių tyrimų, inovacijų ir mokslinio bendradarbiavimo veiklos skatinimo;
 - i) skaitmeninio prieinamumo;
 - j) UŠT, jų kaimyninių šalių bei kitų partnerių socialinių, kultūrinių ir ekonominių mainų skatinimo;
 - k) socialinio sektoriaus, darbo jėgos judumo, socialinės apsaugos sistemų, maisto saugos ir aprūpinimo maistu saugumo klausimų;
 - l) Arkties klausimų;
 - m) regioninio bendradarbiavimo Karibų jūros, Indijos vandenyno, Atlanto vandenyno ir Ramiojo vandenyno regionuose plėtojimo;
 - n) tarpreregioninio bendradarbiavimo Arkties, Karibų jūros, Indijos vandenyno, Atlanto vandenyno ir Ramiojo vandenyno regionuose plėtojimo.
3. Bendradarbiavimu bendro intereso srityse siekiama skatinti UŠT savarankiškumą ir plėtoti UŠT gebėjimus formuoti, įgyvendinti ir stebėti 2 dalyje išdėstytas strategijas bei politiką.

6 straipsnis

Asociacijos skatinimas

1. Siekdamos stiprinti savo tarpusavio santykius, Sąjunga ir UŠT deda pastangas, kad informuotų savo piliečius apie asociaciją, visų pirma skatindamos UŠT valdžios institucijų, akademinės bendruomenės, pilietinės visuomenės ir įmonių bei jų dialogo partnerių Sąjungoje ryšių ir bendradarbiavimo plėtojimą.

2. UŠT deda pastangas stiprinti ir propaguoti savo santykius su visa Sąjunga. Valstybės narės remia šias pastangas.

7 straipsnis

Regioninis bendradarbiavimas, regioninė integracija ir bendradarbiavimas su kitais partneriais

1. Atsižvelgiant į šio sprendimo 3 straipsnį, asociacija remiamos UŠT pastangos dalyvauti atitinkamose tarptautinėse, regioninėse ir (arba) subregioninėse bendradarbiavimo iniciatyvose, taip pat regioniniuose arba subregioniniuose integracijos procesuose, laikantis savo siekių ir UŠT kompetentingų valdžios institucijų apibrėžtų tikslų ir prioritetų.
2. Siekdamos to tikslo Sąjunga ir UŠT gali keistis informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais ar užmegzti kitų rūšių glaudų bendradarbiavimą ir koordinuoti veiklą su kitais partneriais, atsižvelgdamos į UŠT dalyvavimą regioninių ir tarptautinių organizacijų veikloje, kai tinkama, sudarius tarptautinius susitarimus.
3. Asociacijos tikslas – remti UŠT ir kitų partnerių bendradarbiavimą šio sprendimo II ir III dalyse nurodytose bendradarbiavimo srityse. Šiuo atžvilgiu asociacijos tikslas – skatinti UŠT ir SESV 349 straipsnyje nurodytų atokiausių regionų, jų kaimyninių AKR valstybių ir ne AKR valstybių ir teritorijų¹⁷ bendradarbiavimą. Siekdama šio tikslo Sąjunga tobulina atitinkamų Sąjungos programų ar priemonių koordinavimą ir sinergiją. Kai tinkama, Sąjunga taip pat siekia įtraukti UŠT į savo dialogą su jų kaimyninėmis valstybėmis, nepriklausomai nuo to, ar jos yra AKR valstybės ar ne AKR valstybės, ar teritorijos, ir su atokiausiais regionais.

¹⁷ Terminas „teritorijos“ reiškia 12 JK UŠT, išvardytų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo II priede tuo metu, kai 2017 m. kovo 29 d. Europos Vadovų Tarybos gavo Jungtinės Karalystės pranešimą dėl jos išstojimo iš Europos Sąjungos ir Euratomo remiantis Europos Sąjungos sutarties 50 straipsniu.

4. Remiant UŠT dalyvavimą atitinkamų regioninės integracijos organizacijų veikloje visų pirma daugiausia dėmesio skiriama:
- a) atitinkamų regioninių organizacijų ir institucijų, kurių narės yra UŠT, gebėjimų stiprinimui;
 - b) regioninėms arba subregioninėms iniciatyvoms, kaip antai sektorių reformų politikos, susijusios su šio sprendimo II ir III dalyse nurodytomis bendradarbiavimo sritimis, įgyvendinimui;
 - c) UŠT informuotumui ir žinioms apie regioninės integracijos procesų poveikį įvairiose vietovėse;
 - d) UŠT dalyvavimui regioninės integracijos organizacijų vykdomame regioninių rinkų plėtojimo procese;
 - e) UŠT ir jų kaimyninių šalių tarpvalstybinėms investicijoms.

8 straipsnis

Dalyvavimas Europos teritorinio bendradarbiavimo grupėse

Taikant šio sprendimo 7 straipsnio 1, 2 ir 3 dalis, bendradarbiavimo iniciatyvos ar kitų formų bendradarbiavimas taip pat reiškia, kad UŠT vyriausybės institucijos, regioninės ir subregioninės organizacijos, vietos valdžios institucijos ir, kai tinkama, kitos viešosios ir privačios įstaigos ar institucijos (įskaitant viešųjų paslaugų teikėjus) gali dalyvauti Europos teritorinio bendradarbiavimo grupėje (ETBG), laikydamosi šiame sprendime ir Reglamente (ES) Nr. 1302/2013¹⁸ nustatytą bendradarbiavimo veiklos taisyklių ir tikslų, taip pat laikydamosi tvarkos, taikytinos valstybėms narėms, su kuriomis UŠT yra susijusios.

¹⁸ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1302/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1082/2006 dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG) atsižvelgiant į patikslintas, supaprastintas ir pagerintas tokių grupių steigimo ir jų veikimo sąlygas (OL L 347, 2013 12 20, p. 303).

9 straipsnis

Specialus režimas

1. Asociacijoje atsižvelgiama į UŠT ekonominės raidos ir gebėjimų visapusiškai pasinaudoti 7 straipsnyje nurodytu regioniniu bendradarbiavimu ir regionine integracija skirtumus.
2. Izoliuotosioms UŠT nustatomas specialus režimas.
3. Tam, kad izoliuotosios UŠT galėtų įveikti struktūrines ir kitas jų vystymosi kliūtis, šiuo specialiu režimu, *inter alia*, nustatant finansinės paramos dydį ir su ja susijusias sąlygas, atsižvelgiama į jų konkrečius sunkumus.
4. Izoliuotąją UŠT laikomas Sen Pjeras ir Mikelonas.

2 SKYRIUS

BENDRADARBIAVIMAS

10 straipsnis

Bendras požiūris

1. Asociacija grindžiama UŠT ir valstybių narių, su kuriomis jos susijusios, ir Komisijos, ir, jei tikslinga, Europos investicijų banko (EIB), taip pat kitų ES institucijų ir įstaigų plataus masto dialogu ir konsultacijomis bendro intereso klausimais.

2. Kai tinkama, UŠT rengia dialogą ir konsultacijas su valdžios institucijomis ir įstaigomis, kaip antai:
 - a) kompetentingomis vietos ir kitomis valdžios institucijomis;
 - b) ekonominiais ir socialiniais partneriais;
 - c) kitomis atitinkamomis įstaigomis, atstovaujančioms pilietinei visuomenei, kaip antai aplinkosaugos partneriais, nevyriausybiniėmis organizacijomis ir įstaigomis, atsakingoms už moterų ir vyrų lygybės propagavimą.

11 straipsnis

Bendradarbiavimo dalyviai

1. Bendradarbiavimo dalyviai užjūrio šalyse ir teritorijose, be kita ko, yra:
 - a) UŠT vyriausybės institucijos;
 - b) UŠT vietos valdžios institucijos;
 - c) viešųjų paslaugų teikėjai ir pilietinės visuomenės organizacijos, kaip antai socialinės, verslo, darbdavių ir profesinių sąjungų asociacijos, vietos, nacionalinės arba tarptautinės nevyriausybės organizacijos;
 - d) regioninės ir subregioninės organizacijos.
2. Valstybės narės, su kuriomis UŠT yra susijusios, praneša Komisijai apie vyriausybines bei vietos valdžios institucijas, nurodytas 1 dalies a ir b punktuose.

12 straipsnis

Nevyriausybinių subjektų pareigos

1. Nevyriausybiniams subjektams gali tekti vaidmuo keičiantis informacija ir konsultuojantis dėl bendradarbiavimo, ypač rengiant ir įgyvendinant bendradarbiavimo paramą, projektus ar programas. Jiems gali būti deleguoti finansų valdymo įgaliojimai įgyvendinti tokius projektus ar programas, siekiant remti vietos vystymosi iniciatyvas.
2. Nevyriausybiniai subjektai, kurie gali decentralizuotai valdyti projektus arba programas, nustatomi UŠT valdžios institucijų, Komisijos ir valstybių narių, su kuriomis yra susijusios UŠT, susitarimu, atsižvelgiant į susijusius klausimus, jų patirtį ir veiklos sritį. Nustatymo procesas vykdomas kiekvienoje UŠT kaip 10 straipsnyje nurodytų plataus masto dialogo ir konsultacijų dalis.
3. Asociacija siekiama remti UŠT pastangas stiprinti pilietinės visuomenės organizacijas, visų pirma jų kūrimą ir plėtojimą, ir priemonių, būtinų siekiant padėti joms dalyvauti formuojant, įgyvendinant ir vertinant vystymosi strategijas ir programas, kūrimą.

3 SKYRIUS

ASOCIACIJOS INSTITUCINĖ SISTEMA

13 straipsnis

Pagrindiniai dialogo principai

1. Sąjunga, UŠT ir valstybės narės, su kuriomis jos yra susijusios, reguliariai palaiko visapusišką politinį dialogą.

2. Dialogas vykdomas visiškai laikantis Sąjungos, UŠT ir valstybių narių, su kuriomis jos yra susijusios, atitinkamų institucinių, teisinių ir finansinių įgaliojimų. Dialogas vykdomas lanksčiai. Jis gali būti formalus ar neformalus, tinkamo lygmens ar formato ir vykdomas naudojant 14 straipsnyje nurodytą struktūrą.
3. Dialogu UŠT sudaromos galimybės visapusiškai dalyvauti asociacijos įgyvendinimo veikloje.
4. Vykdamas dialogą dėmesys, *inter alia*, skiriamas konkrečioms bendrai rūpimiems arba siekiant asociacijos tikslų apskritai svarbiems politiniams klausimams.
5. Dialogu su UŠT, įskaitant Grenlandiją, visų pirma suteikiamas pagrindas platesnio masto bendradarbiavimui ir dialogui srityse, *inter alia* (kai aktualu) susijusiose su švietimu, energetika, klimato kaita, gamta, aplinka, mėlynąja ekonomika, gamtos ištekliais, įskaitant žaliavas ir žuvų išteklius, jūrų transportu, moksliniais tyrimais ir inovacijomis bei su Arktimi susijusiais šių klausimų aspektais.

14 straipsnis

Asociacijos formos

1. Pagal asociaciją numatomi šių formų dialogai:
 - a) UŠT ir ES dialogo forumas (toliau – UŠT ir ES forumas), kuriame kasmet dalyvauja UŠT valdžios institucijos ir valstybių narių bei Komisijos atstovai. Europos Parlamento nariai, EIB ir atokiausių regionų atstovai, kai tinkama, įtraukiami į UŠT ir ES forumo darbą;

- b) Komisija, UŠT ir valstybės narės, su kuriomis jos yra susijusios, reguliariai rengia trišales konsultacijas. Šios konsultacijos rengiamos bent keturis kartus per metus Komisijos iniciatyva arba UŠT ir valstybių narių, su kuriomis jos yra susijusios, prašymu. Valstybės narės atitinkamai informuojamos apie konsultacijų rezultatus;
 - c) UŠT ir valstybių narių, su kuriomis jos yra susijusios, ir Komisijos susitarimu sprendiniams klausimams tinkama forma įsteigiamos patariamąsios darbo grupės, kurios stebi asociacijos nuostatų įgyvendinimą. Šios darbo grupės gali būti sušaukiamos Komisijos, valstybės narės arba UŠT prašymu. Jos teikia informaciją techninėms diskusijoms dėl klausimų, kurie konkrečiai susiję su UŠT ir valstybėmis narėmis, su kuriomis jos yra susijusios, ir papildo UŠT ir ES forume ir (arba) vedant trišales konsultacijas atliekamą darbą.
2. Komisija pirmininkauja UŠT ir ES forumui, trišalėms konsultacijoms bei darbo grupėms ir teikia sekretoriato paslaugas. Trišalių konsultacijų darbo gaires kartu apibrėžia Komisija, UŠT ir valstybės narės, su kuriomis jos yra susijusios. UŠT ir ES forumo darbo gaires kartu apibrėžia Komisija, UŠT, valstybės narės, su kuriomis jos yra susijusios, ir kitos suinteresuotosios valstybės narės.

II DALIS

BENDRADARBIAVIMO SIEKiant DARNOS VYSTYMOSI SRITYS ASOCIACIJOS SISTEMOJE

1 SKYRIUS

APLINKOS KLAUSIMAI, KLIMATO KAITA, VANDENYNAI IR NELAIMIŲ RIZIKOS MAŽINIMAS

15 straipsnis

Bendrieji principai

Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas gamtos, aplinkos, klimato kaitos ir nelaimių rizikos mažinimo srityje gali būti susijęs su:

- a) UŠT pastangų apibrėžti ir įgyvendinti politiką, strategijas, veiksmų planus ir priemones rėmimu;
- b) UŠT pastangų integruotis į regioninius, ES ir pasaulinius tinklus ir iniciatyvas rėmimu;
- c) tausaus išteklių naudojimo ir išteklių naudojimo efektyvumo skatinimu ir ekonomikos augimo atsiejimo nuo aplinkos būklės blogėjimo skatinimu ir
- d) UŠT pastangų atlikti regioninių centrų ir kompetencijos centrų funkcijas rėmimu.

Biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų tvarus valdymas ir išsaugojimas

Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas biologinės įvairovės tvaraus valdymo bei išsaugojimo ir ekosisteminių paslaugų srityje gali būti susijęs su:

- a) skatinimu apibrėžti ir veiksmingai valdyti jūrų ir sausumos saugomas teritorijas ir geriau valdyti esamas saugomas teritorijas;
- b) skatinimu tvariai valdyti jūrų ir sausumos išteklius, padedant apsaugoti rūšis, buveines ir ekosistemines funkcijas už saugomų teritorijų ribų, visų pirma nykstančias, pažeidžiamas ir retas rūšis;
- c) jūros ir sausumos biologinės įvairovės ir ekosistemų išsaugojimo ir tausaus naudojimo stiprinimu:
 - i) šalinant platesnę klimato kaitos keliamą grėsmę ekosistemoms, išsaugant gyvybingas, atsprias ekosistemas ir skatinant žaliąją ir mėlynąją infrastruktūrą bei ekosistemomis grindžiamus požiūrius į prisitaikymą prie klimato kaitos ir jos švelninimą, kurie dažnai užtikrina visokeriopą naudą;
 - ii) stiprinant gebėjimus vietos, regionų ir (arba) tarptautiniu lygmenimis, skatinant visų suinteresuotųjų šalių, įskaitant valdžios institucijas, žemės savininkus, privatųjį sektorių, tyrėjus ir pilietinę visuomenę, keitimąsi informacija, žiniomis, įskaitant čiabuvių, tradicines ir vietos žinias, ir geriausios praktikos pavyzdžiais;
 - iii) stiprinant esamas gamtos apsaugos programas ir susijusias pastangas saugomose teritorijose ir už jų ribų;
 - iv) plečiant žinių bazę ir užpildant žinių spragas, įskaitant ekosisteminių funkcijų ir paslaugų kiekybinių verčių nustatymą, ir plėtojant ilgalaikes rūšių ir ekosistemų raidos stebėsenos programas;

- d) regioninio bendradarbiavimo skatinimu ir palengvinimu, kad būtų sprendžiamos problemos, pavyzdžiui, susijusios su invazinėmis rūšimis arba klimato kaitos poveikiu;
- e) mechanizmų, kuriais būtų sutelkiama daugiau išteklių, įskaitant mokėjimą už ekosistemines paslaugas, plėtojimu.

17 straipsnis

Tvari miškotvarka

Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas tvarios miškotvarkos srityje gali būti susijęs su miškų išsaugojimo ir tvarios miškotvarkos, be kita ko, miškų vaidmens apsaugant aplinką nuo erozijos ir kontroliuojant dykumėjimą, skatinimu, taip pat su miškų įveisimu ir medienos eksporto valdymu.

18 straipsnis

Integruotas pakrančių zonų tvarkymas

Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas integruoto pakrančių zonų tvarkymo srityje gali būti susijęs su:

- a) parama UŠT veiksams, kuriais siekiama veiksmingai ir tvariai tvarkyti jūrų ir pakrančių zonas nustatant strateginius, integruotus jūrų ir pakrančių zonų planavimo ir tvarkymo metodus, įskaitant paramą ilgalaikėms stebėsenos programoms;
- b) ekonominės ir socialinės veiklos, pvz., žuvininkystės ir akvakultūros, turizmo, jūrų transporto ir žemės ūkio, derinimu su jūrų ir pakrančių zonų potencialu, susijusiu su atsinaujinančiąja energija, vandens ištekliais, žaliavomis, kartu atsižvelgiant į klimato kaitos ir žmogaus veiklos poveikį.

Vandenynai

1. Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas tarptautinio vandenynų valdymo srityje gali būti susijęs su:
 - a) dialogo dėl šios srities bendro intereso klausimų stiprinimu;
 - b) žinių apie jūras ir biotechnologijų, vandenynų energijos, jūrų stebėjimo, pakrančių zonų tvarkymo ir ekosistemomis pagrįsto valdymo skatinimu, be kita ko, pasitelkiant jūrų ekosistemų stebėseną;
 - c) integruotų metodų skatinimu regionų ir tarptautiniu lygmeniu;
 - d) aktyviu gero valdymo, geriausios praktikos ir atsakingo žvejybos valdymo skatinimu žuvų išteklių, įskaitant bendro intereso žuvų išteklius ir regioninių žvejybos valdymo organizacijų valdomus žuvų išteklius, išsaugojimo ir tausaus valdymo srityje;
 - e) atsakingų žuvininkystės produktų perdirbimo pramonės sektorių plėtojimu vietos lygmeniu;
 - f) dialogu ir bendradarbiavimu žuvų išteklių apsaugos klausimais, įskaitant kovos su neteisėta, nedeklaruojama ir neregamentuojama žvejyba priemones, ir veiksmingu bendradarbiavimu su regioninėmis žvejybos valdymo organizacijomis ir tokių organizacijų vidaus bendradarbiavimu. Dialogas ir bendradarbiavimas apima kontrolės ir tikrinimo schemas, paskatas ir pareigas, kuriomis siekiama, kad ilginiui žuvininkystė ir pakrančių aplinka būtų valdomos veiksmingiau.
2. Asociacijos kontekste vykdomas ir kartu nuoseklumą bei papildomumą galiojančių žvejybos partnerystės susitarimų atžvilgiu užtikrinantis 1 dalies d ir f punktuose nurodytas bendradarbiavimas grindžiamas šiais principais:
 - a) įsipareigojimu atsakingai valdyti žuvininkystę ir vadovautis atsakinga žvejybos praktika;

- b) priemonių ar veiklos, kurios yra nesuderinamos su tausaus žuvų išteklių naudojimo principais ir darniu vietos vystymusi, atsisakymu;
- c) Sąjungos ir UŠT siekiu reguliariai tarpusavyje konsultuotis gyvųjų jūrų išteklių išsaugojimo ir valdymo klausimais ir keistis informacija apie esamą išteklių būklę atitinkamose 14 straipsnyje numatytose asociacijos instancijose, atsižvelgiant į galiojančius ar galimus būsimus Sąjungos ir UŠT dvišalius žvejybos partnerystės susitarimus.

20 straipsnis

Tvari vandentvarka

1. Asociacijos kontekste Sąjunga ir UŠT gali bendradarbiauti tvarios vandentvarkos srityje vykdydamos vandens ūkio politiką ir stiprindamos institucijas, saugodamos vandens išteklius, užtikrindamos vandens tiekimą kaimo ir miesto vietovėse buitiniams, pramonės arba žemės ūkio reikmėms, vandens išteklių kaupimą, paskirstymą ir tvarkymą, vandens nuostolių mažinimą ir tausų vandens vartojimą bei nuotekų tvarkymą.
2. Vandens tiekimo ir sanitarijos sektoriuje ypač daug dėmesio turi būti skiriama galimybei naudotis švaraus ir įperkamo geriamojo vandens tiekimo ir sanitarijos paslaugomis menkai išvystytos infrastruktūros vietovėse ir vietovėse, kuriose gresia ypač didelė gaivalinių nelaimių rizika – tokios paslaugos tiesiogiai padeda vystyti žmogiškuosius išteklius, nes gerinama sveikata ir didinamas našumas.
3. Šiose srityse vykdomas bendradarbiavimas grindžiamas principu, kad nuolatinis poreikis plėsti pagrindinių vandens tiekimo ir sanitarijos paslaugų teikimą miesto ir kaimo gyventojams turi būti tenkinamas ekologiškai tvariais būdais. Prioritetas teikiamas aktyvaus ir klimato pokyčius atitinkančio vandens išteklių tvarkymo plėtojimui.

21 straipsnis

Atliekų tvarkymas

Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas atliekų tvarkymo srityje gali būti susijęs su skatinimu taikyti geriausią aplinkos apsaugos praktiką vykdant visus veiksmus, susijusius su atliekų tvarkymu. Toks bendradarbiavimas taip pat gali būti susijęs su atliekų, įskaitant plastiko atliekas vandenynuose, mažinimu, perdirbimu arba kitais atliekų naudojimo procesais, pavyzdžiui, energijos iš atliekų naudojimu ir atliekų šalinimu.

22 straipsnis

Energetika

Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas tvariosios energetikos srityje gali būti susijęs su:

- a) tvaria energijos gamyba, skirstymu ir prieiga prie jos, visų pirma mažo anglies dioksido kiekio atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtojimu, skatinimu, naudojimu ir kaupimu;
- b) energetikos politika ir teisės aktais, visų pirma politikos formavimu ir taisyklių priėmimu, užtikrinant ne per didelius ir tvarius energijos tarifus;
- c) energijos vartojimo efektyvumu, visų pirma energijos vartojimo efektyvumo standartų rengimu ir diegimu bei energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimu įvairiuose sektoriuose (pramonės, prekybos, viešajame ir namų ūkių) bei susijusia švietimo ir informavimo veikla;
- d) transportu, visų pirma, labiau aplinką tausojančių viešojo ir privačiojo transporto priemonių, kaip antai hibridinių, elektrinių ar vandenilinių transporto priemonių, bendrakeleivių vežimo sistemų ir dviračių transporto sistemų vystymu, skatinimu ir naudojimu;
- e) miestų planavimu ir statyba, visų pirma aukštų aplinkos kokybės standartų ir didelio energijos vartojimo efektyvumo skatinimu ir diegimu miestų planavimo ir statybos srityse ir

- f) turizmu, visų pirma energijos požiūriu nepriklausomos (pagrįstos atsinaujinančiųjų išteklių energija) ir (arba) ekologiškos turizmo infrastruktūros skatinimu.

23 straipsnis

Žaliavos

Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas žaliavų, įskaitant retąsias žemes, srityje gali būti susijęs su žaliavų sektoriaus tvarumo skatinimu atliekant visus su kasyba susijusius veiksmus ir siekiant:

- a) efektyviai ir optimaliai naudoti išteklius;
- b) skatinti atsakingą vartojimą ir perdirbimą;
- c) plėtoti ir stiprinti aplinkos apsaugą vietos ir regionų lygmeniu;
- d) užtikrinti aplinką tausojantį tvarkymą ir naudojimą;
- e) stiprinti žaliavų naudojimo ir gamybos pajėgumus, mokymo, inovacijų, mokslinių tyrimų ir verslo priemones vietos, regionų ir nacionaliniu lygmenimis, laikantis tarptautinių darbo standartų;
- f) tvariai valdyti žaliavų naudojimo ir gamybos socialinį ir ekonominį poveikį;
- g) atsižvelgti į suinteresuotųjų subjektų, dalyvaujančių žaliavų srities veikloje, nuomones.

24 straipsnis

Klimato kaita

Asociacijos kontekste vykdomu bendradarbiavimu klimato kaitos srityje siekiama remti UŠT iniciatyvas, susijusias su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos neigiamo poveikio, ir toks bendradarbiavimas gali apimti:

- a) įrodomosios informacijos kaupimą; svarbiausios rizikos nustatymą ir teritorinių, regioninių ir (arba) tarptautinių veiksmų, planų arba priemonių, kuriais siekiama prisitaikyti prie klimato kaitos arba sušvelninti jos neigiamą poveikį, nustatymą;
- b) pagalbą valstybių partnerių pastangoms įgyvendinti su klimato kaita susijusius įsipareigojimus, laikantis Paryžiaus susitarimo dėl klimato kaitos;
- c) prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos švelninimo tikslų įtraukimą į viešąją politiką ir strategijas;
- d) statistinių duomenų ir rodiklių – būtinų politikos formavimo ir įgyvendinimo priemonių – rengimą ir nustatymą ir
- e) UŠT dalyvavimo regioniniame ir tarptautiniame dialoge skatinimą, siekiant puoselėti bendradarbiavimą, įskaitant keitimąsi žiniomis ir patirtimi.

25 straipsnis

Nelaimių rizikos mažinimas

Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas nelaimių rizikos mažinimo srityje gali būti susijęs su:

- a) sistemų, įskaitant infrastruktūrą, skirtų nelaimių prevencijai ir parengčiai, įskaitant numatymo ir ankstyvojo perspėjimo sistemas, kūrimu ar tobulinimu, siekiant mažinti nelaimių padarinius;
- b) išsamių žinių apie nelaimių riziką, būdingą UŠT ir regionams, kuriems jos priklauso, taip pat apie juose turimus reagavimo pajėgumus plėtojimu;
- c) esamų nelaimių prevencijos ir parengties priemonių stiprinimu vietos, nacionaliniu ir regionų lygmenimis;

- d) atitinkamų subjektų reagavimo pajėgumų gerinimu, kad jie būtų geriau koordinuojami, efektyvesni ir veiksmingesni;
- e) visuomenės informuotumo didinimo ir informacijos gyventojams apie rizikos tikimybę, nelaimių prevenciją, parengtį ir reagavimą į jas gerinimu, deramą dėmesį skiriant konkrečioms neįgaliųjų poreikiams;
- f) pagrindinių civilinės saugos subjektų bendradarbiavimo stiprinimu;
- g) tarptautinių nelaimių rizikos mažinimo iniciatyvų, kaip antai 2015–2030 m. Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programa, skatinimu ir
- h) UŠT dalyvavimo regioninių, Europos ir (arba) tarptautinių instancijų veikloje skatinimu, siekiant sudaryti sąlygas įvairiems partneriams reguliariau keistis informacija ir glaudžiau bendradarbiauti nelaimės atveju.

2 SKYRIUS

PRIEINAMUMAS

26 straipsnis

Bendrieji tikslai

1. Asociacijos kontekste vykdomu bendradarbiavimu prieinamumo srityje siekiama:
 - a) užtikrinti geresnes galimybes UŠT naudotis pasauliniais transporto tinklais ir
 - b) užtikrinti geresnes galimybes UŠT naudotis informacinėmis ir ryšių technologijomis bei paslaugomis.

2. Bendradarbiavimas 1 dalyje nurodytame kontekste gali apimti:
 - a) politikos formavimą ir institucijų steigimą;
 - b) vežimą keliais, geležinkeliais, oru, jūra arba vidaus vandenų keliais;
 - c) saugyklas jūrų ir oro uostuose ir
 - d) tiekimo į atokius regionus ir izoliuotas salas saugumo užtikrinimą.

27 straipsnis

Jūrų transportas

1. Asociacijos kontekste vykdomu bendradarbiavimu jūrų transporto srityje siekiama plėtoti ir skatinti ekonomiškai efektyvias ir veiksmingas jūrų transporto paslaugas UŠT ir toks bendradarbiavimas gali būti susijęs su:
 - a) veiksmingo ir mažo anglies dioksido kiekio krovinių gabenimo skatinimu taikant ekonominiu ir komerciniu požiūriu perspektyvius tarifus;
 - b) aktyvesnio UŠT dalyvavimo teikiant tarptautines laivybos paslaugas palengvinimu;
 - c) regioninių programų skatinimu;
 - d) parama vietos privačiojo sektoriaus dalyvavimui laivybos veikloje ir
 - e) tvarios ir atsparios infrastruktūros vystymu.
2. Sąjunga ir UŠT skatina laivybos saugą, įgulų saugumą ir taršos prevenciją.

3. Sąjunga ir UŠT skatina saugią laivybą ir jūrų saugumą, jūrų aplinkos apsaugą, gyvenimo ir darbo sąlygas laivuose, atitinkančias susijusias tarptautines konvencijas ir ES teisės aktų sistemą.

28 straipsnis

Oro transportas

Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas oro transporto srityje gali būti susijęs su:

- a) UŠT oro transporto pramonės sektorių reforma ir modernizavimu;
- b) UŠT oro transporto pramonės sektorių komercinio gyvybingumo ir konkurencingumo skatinimu;
- c) privačiojo sektoriaus investicijų ir dalyvavimo palengvinimu ir
- d) keitimosi žiniomis ir gerosios verslo praktikos pavyzdžiais skatinimu, atsižvelgiant į tvarumo ir klimato kaitos švelninimo klausimus.

29 straipsnis

Oro transporto sauga ir saugumas

Asociacijos kontekste vykdomu bendradarbiavimu oro transporto saugos ir saugumo srityse siekiama remti UŠT pastangas laikytis atitinkamų ES ir tarptautinių standartų ir jis gali, *inter alia*, apimti:

- a) ES aviacijos saugos sistemos diegimą ir, kai tinkama, tarptautinių standartų įgyvendinimą;
- b) oro uostų saugumo priemonių diegimą ir civilinės aviacijos administracijų gebėjimų valdyti visus jų kontrolei pavestus veiklos saugumo aspektus stiprinimą ir
- c) infrastruktūros ir žmogiškųjų išteklių vystymą.

Informacinių ir ryšių technologijų paslaugos

Asociacijos kontekste vykdomu bendradarbiavimu informacinių ir ryšių technologijų (IRT) paslaugų srityje siekiama spręsti skaitmeninio atotrūkio problemą ir UŠT skatinti skaitmeninį prieinamumą, inovacijas ir ekonomikos augimą, taip pat gerinti piliečių ir įmonių kasdienį gyvenimą, taip pat skatinti prieinamumą neįgaliesiems. Bendradarbiavimu visų pirma siekiama stiprinti UŠT reglamentavimo gebėjimus ir juo gali būti remiamas IRT tinklų ir paslaugų, įskaitant tinkamus ir patikimus elektroninių ryšių tinklus, plėtojimas siekiant užtikrinti, kad UŠT fiziniai asmenys ir įmonės galėtų naudotis skaitmeninėmis paslaugomis, pasitelkiant šias priemones:

- a) kuriant nuspėjamą reglamentavimo aplinką, kurioje būtų neatsiliekiama nuo technologinės plėtros, skatinamas ekonomikos augimas ir inovacijos, konkurencija ir vartotojų apsauga;
- b) palaikant dialogą dėl įvairių politikos aspektų, susijusių su informacinės visuomenės skatinimu ir stebėseną;
- c) keičiantis informacija apie standartus ir sąveikos problemas;
- d) skatinant bendradarbiavimą IRT mokslinių tyrimų srityje ir IRT pagrįstų mokslinių tyrimų infrastruktūros srityje;
- e) plėtojant paslaugas ir taikomas programas didelį poveikį visuomenei turinčiose srityse;
- f) pasitelkiant švietimą ir mokymą, visų pirma skirtą jaunimui.

3 SKYRIUS

MOKSLINIAI TYRIMAI IR INOVACIJOS

31 straipsnis

Bendradarbiavimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje

Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje gali apimti mokslą, energetiką, klimato kaitos klausimus, atsparumą nelaimėms, gamtos išteklius, įskaitant žaliavas, ir tausų gyvųjų išteklių naudojimą.

Jis taip pat gali apimti technologijas, įskaitant informacines ir ryšių technologijas, siekiant prisidėti prie UŠT darnaus vystymosi ir UŠT kaip regioninių centrų ir kompetencijos centrų vaidmens skatinimo, taip pat jų pramonės konkurencingumo. Konkrečiai, bendradarbiavimas gali būti susijęs su:

- a) dialogu, veiksmų koordinavimu ir UŠT bei ES politikos ir iniciatyvų, susijusių su mokslu, technologijomis ir inovacijomis, sinergijos užtikrinimu;
- b) UŠT politikos ir institucijų stiprinimu ir suderintais veiksmais vietos, nacionaliniu ar regionų lygmenimis, siekiant plėtoti mokslo, technologijų ir inovacijų diegimo veiklą ir jos taikymą;
- c) UŠT, Sąjungos, valstybių narių ir trečiųjų valstybių juridinių asmenų bendradarbiavimu;

- d) UŠT atskirų tyrėjų, mokslinių tyrimų įstaigų ir juridinių asmenų dalyvavimu Europos bendrojoje mokslinių tyrimų ir inovacijų programoje ir Įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programoje (COSME), taip pat susiejant juos su jau remiamais šių programų veiksmais, siekiant užtikrinti veiksmų papildomumą, ir
- e) UŠT tyrėjų mokymu, tarptautiniu judumu ir mainais.

4 SKYRIUS

JAUNIMAS, ŠVIETIMAS, MOKYMAS, VAIKO TEISIŲ APSAUGA, SVEIKATA, UŽIMTUMAS, SOCIALINĖ APSAUGA, MAISTO SAUGA IR APRŪPINIMO MAISTU SAUGUMAS

32 straipsnis

Jaunimas

Asociacijos tikslas yra stiprinti UŠT ir Sąjungoje gyvenančio jaunimo ryšius, be kita ko, skatinant UŠT jaunimo judumą mokymosi tikslais ir puoselėjant jaunimo tarpusavio supratimą.

33 straipsnis

Švietimas ir mokymas

1. Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas švietimo ir mokymo srityje gali apimti:

- a) aukštos kokybės įtraukaus pradinio, vidurinio ir aukštojo išsilavinimo ir profesinio švietimo ir mokymo užtikrinimą ir
 - b) paramą UŠT, skirtą švietimo ir profesinio mokymo politikai apibrėžti ir įgyvendinti.
2. Sąjunga užtikrina, kad UŠT švietimo įstaigos ir institutai galėtų dalyvauti Sąjungos su švietimu susijusiose bendradarbiavimo iniciatyvose tuo pačiu pagrindu kaip ir valstybių narių švietimo ir profesinio mokymo įstaigos ir institutai.

34 straipsnis

Vaiko teisių apsauga

1. Asociacijos kontekste Sąjunga užtikrina visapusišką vaiko teisių apsaugą ir rėmimą UŠT, ypač daug dėmesio skirdama mergaitėms ir berniukams, esantiems nepalankioje, pažeidžiamoje ir marginalizuotoje padėtyje, siekiant užtikrinti, kad nė vienas vaikas nebūtų paliktas nuošalyje.
2. Įgyvendinant asociaciją siekiama, kad vaiko raidai būtų taikomas gyvenimo ciklo metodas, siekiant užtikrinti, kad vaikų teisės ir poreikiai būtų pripažįstami ir įgyvendinami tinkamai atsižvelgiant į jų lytį ir amžių. Ji pripažįsta, kad šis požiūris labai svarbus kalbant apie perėjimą į pilnametystę ir žmogaus raidą.

35 straipsnis

Užimtumas ir socialinė politika

1. Sąjunga ir UŠT palaiko dialogą užimtumo ir socialinės politikos srityje siekdamas prisidėti prie UŠT ekonominio ir socialinio vystymosi ir deramo darbo skatinimo UŠT ir regionuose, kuriems jos priklauso. Vedant tokį dialogą taip pat siekiama remti UŠT valdžios institucijų pastangas plėtoti šios srities politiką ir teisės aktus, atsižvelgiant į UŠT ir Tarptautinės darbo organizacijos vedamą dialogą.

2. Dialogas daugiausia palaikomas keičiantis Sąjungos ir UŠT abipusio intereso informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su užimtumo ir socialinės politikos srities politikos priemonėmis ir teisės aktais. Šioje srityje taip pat atsižvelgiama į tokias sritis, kaip įgūdžių ugdymas, socialinė apsauga, socialinis dialogas, lygios galimybės, nediskriminavimas ir prieinamumas neįgaliesiems, sveikata ir sauga darbe ir kiti darbo standartai.

36 straipsnis

Visuomenės sveikata, maisto sauga ir aprūpinimo maistu ir mitybos saugumas

Asociacijos kontekste vykdomu bendradarbiavimu visuomenės sveikatos ir maisto saugos srityse siekiama, *inter alia*, mažinti dėl užkrečiamųjų ir neužkrečiamųjų ligų patiriamą naštą, visų pirma plėtoti, stiprinti ir palaikyti UŠT epidemiologinės priežiūros, stebėsenos, ankstyvojo perspėjimo, rizikos vertinimo ir reagavimo į svarbius tarpvalstybinius pavojus sveikatai gebėjimus, be kita ko, imantis šių priemonių:

- a) veiksmų, kuriais būtų stiprinama parengtis ir geriau planuojamas reagavimas į pavojaus sveikatai ekstremaliąsias situacijas, kaip antai užkrečiamųjų ligų protrūkių, be kita ko, įgyvendinant Tarptautinės sveikatos priežiūros taisykles, užtikrinamas sveikatos priežiūros ir kitų sektorių sąveikumas ir nenutrūkstamas ypatingos svarbos paslaugų teikimas ir produktų tiekimas, taip pat sprendžiami su geografiniu atokumu susiję uždaviniai.
- b) gebėjimų stiprinimo tobulinant visuomenės sveikatos tinklus regionų lygmeniu, palengvinant ekspertų keitimąsi informacija ir skatinant tinkamą mokymą, taip pat maisto saugos srityje;
- c) plėtojant priemones ir ryšių platformas, įskaitant ankstyvojo perspėjimo sistemas, ir UŠT konkretiems poreikiams pritaikytas e. mokymosi programas;

- d) su maistu susijusių ligų protrūkių prevencijos ir mažinimo veiksmų ir veiksmų maisto saugos bei aprūpinimo maistu ir mitybos saugumo klausimams spręsti;
- e) veiksmų dėl užkrečiamųjų ir neužkrečiamųjų ligų patiriamai naštai mažinti, siekiant darnaus vystymosi tikslų.

5 SKYRIUS

KULTŪRA IR TURIZMAS

37 straipsnis

Kultūriniai mainai ir dialogas

1. Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas kultūrinių mainų ir dialogo srityje gali būti susijęs su:
 - a) UŠT savarankišku vystymusi, t. y. procesu, kuriame daugiausia dėmesio skiriama žmonėms ir kuris grindžiamas kiekvienos tautos kultūra;
 - b) parama UŠT kompetentingų institucijų priimtai politikai ir priemonėms, kuriomis siekiama didinti jų žmogiškuosius išteklius, stiprinti jų kūrybinius gebėjimus ir skatinti kultūrinį tapatumą;
 - c) gyventojų dalyvavimu vystymosi procese;
 - d) bendro supratimo plėtojimu ir aktyvesniu keitimusi informacija apie kultūros ir audiovizualinius klausimus palaikant dialogą.

2. Bendradarbiaudamos Sąjunga ir UŠT siekia skatinti tarpusavio kultūrinius mainus šiais būdais:
 - a) bendradarbiaujant visų partnerių kultūros ir kūrybos sektoriams;
 - b) skatinant kultūros bei kūrybos darbų ir veiklos vykdytojų judėjimą tarp UŠT ir Sąjungos;
 - c) bendradarbiaujant politikos srityje, kad būtų skatinamas politikos plėtojimas, inovacijos, didinama auditorija ir kuriami nauji verslo modeliai.

38 straipsnis

Bendradarbiavimas audiovizualinėje srityje

1. Asociacijos kontekste vykdomu bendradarbiavimu audiovizualinėje srityje siekiama, kad Sąjunga ir UŠT propaguotų viena kitos audiovizualinius kūrinius, ir jis gali apimti šiuos veiksmus:
 - a) atitinkamų transliavimo pramonės sektorių bendradarbiavimą ir mainus;
 - b) skatinimą keistis audiovizualiniais kūriniais;
 - c) kompetentingų institucijų keitimąsi informacija ir nuomonėmis apie audiovizualinę bei transliavimo politiką ir reglamentavimo sistemą;
 - d) skatinimą lankytis kitose valstybėse, įskaitant trečiąsias valstybes, ir dalyvauti kitų valstybių, įskaitant trečiąsias valstybes, teritorijoje organizuojamuose tarptautiniuose renginiuose.
2. Bendrai sukurtiems audiovizualiniams kūriniams taikomos visos Sąjungos, UŠT ir valstybių narių, su kuriomis jos yra susijusios, schemos, skirtos vietos arba regioniniam kultūriniam turiniui skatinti.

39 straipsnis

Scenos menas

Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas scenos meno srityje gali būti susijęs su:

- a) aktyvesnių scenos meno specialistų ryšių palengvinimui tokiose srityse kaip profesiniai mainai ir mokymas, įskaitant dalyvavimą atrankose, tinklų kūrimą ir tinklaveikos skatinimą;
- b) vienos ar kelių Sąjungos valstybių narių ir vienos ar kelių UŠT meninių programų statytojų skatinimu kurti bendrus kūrinius ir
- c) skatinimu rengti tarptautinius teatro technologijų standartus ir naudoti teatro scenos ženklus, be kita ko, bendradarbiaujant su tinkamomis standartizacijos organizacijomis.

40 straipsnis

Kultūros paveldo ir istorinių paminklų apsauga

Asociacijos kontekste vykdomu bendradarbiavimu materialiojo ir nematerialiojo kultūros paveldo ir istorinių paminklų srityje siekiama sudaryti sąlygas skatinti keitimąsi patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais:

- a) palengvinant ekspertų mainus;
- b) bendradarbiaujant profesinio mokymo srityje;
- c) didinant vietos visuomenės informuotumą ir
- d) teikiant konsultacijas dėl istorinių paminklų apsaugos ir saugomų vietovių, dėl teisės aktų ir priemonių, susijusių su paveldu (ypač jo integracija į vietos gyvenimą), įgyvendinimo.

41 straipsnis

Turizmas

Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas turizmo srityje gali apimti:

- a) darnaus turizmo politikos nustatymo, pritaikymo ir plėtojimo priemonės;
- b) priemonės ir veiksmus, skirtus darniam turizmui vystyti ir remti;
- c) priemonės, kuriomis siekiama integruoti darnų turizmą į UŠT piliečių socialinį, kultūrinį ir ekonominį gyvenimą.

6 SKYRIUS

KOVA SU ORGANIZUOTU NUSIKALSTAMUMU

42 straipsnis

Kova su organizuotu nusikalstamumu, prekyba žmonėmis, seksualine prievarta prieš vaikus, seksualiniu išnaudojimu, smurtu dėl lyties, terorizmu ir korupcija

- 1. Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas kovos su organizuotu nusikalstamumu srityje gali apimti:
 - a) naujoviškų ir veiksmingų policijos ir teisminio bendradarbiavimo priemonių plėtojimą, be kita ko, bendradarbiaujant su kitais suinteresuotaisiais subjektais, pavyzdžiui, pilietine visuomene ir nacionalinėmis žmogaus teisių institucijomis, organizuoto nusikalstamumo, prekybos žmonėmis, seksualinės prievartos prieš vaikus, seksualinio išnaudojimo, smurto dėl lyties, terorizmo ir korupcijos prevencijos ir kovos su šiais reiškiniais srityje ir

- b) paramą siekiant padidinti UŠT politikos, kuria siekiama užtikrinti organizuoto nusikalstamumo, prekybos žmonėmis, seksualinės prievartos prieš vaikus, seksualinio išnaudojimo, smurto dėl lyties, terorizmo ir korupcijos, taip pat visų rūšių narkotinių ir psichotropinių medžiagų gamybos, platinimo ir neteisėtos prekybos prevenciją ir kovoti su šiais reiškiniais, užkertant kelią narkotikų vartojimui ir mažinant jų daromą žalą, veiksmingumą, atsižvelgiant į tarptautinių organizacijų šiose srityse atliekamą darbą, pasitelkiant, *inter alia*, šias priemones:
- i) mokymą ir gebėjimų stiprinimą organizuoto nusikalstamumo, įskaitant prekybą žmonėmis, seksualinę prievartą prieš vaikus, seksualinį išnaudojimą, smurtą dėl lyties, terorizmą ir korupciją, prevencijos ir kovos su šiais reiškiniais srityje;
 - ii) prevencinę veiklą, įskaitant mokymą, švietimą ir sveikatingumo skatinimą, narkotikus vartojančių asmenų gydymą ir reabilitaciją, įskaitant projektus, skirtus narkotikus vartojančių asmenų reintegracijai į darbo ir socialinę aplinką;
 - iii) veiksmingų vykdymo užtikrinimo priemonių rengimą;
 - iv) techninę pagalbą finansinę ir administracinę paramą rengiant veiksmingą politiką ir teisės aktus dėl kovos su prekyba žmonėmis, pirmiausia informuotumo didinimo kampanijas, nukreipimo mechanizmus ir nukentėjusiųjų apsaugos sistemas, kuriose dalyvautų visi atitinkami suinteresuotieji subjektai ir pilietinė visuomenė;
 - v) techninę pagalbą, finansinę ir administracinę paramą, susijusią su narkotikų vartojimo žalos prevencija, jos pasekmių gydymu ir žalos mažinimu;
 - vi) techninę pagalbą siekiant padėti rengti kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, seksualiniu išnaudojimu ir smurtu dėl lyties teisės aktus ir politiką, ir
 - vii) techninę pagalbą ir mokymą siekiant remti gebėjimų stiprinimą ir skatinti tarptautinių kovos su korupcija standartų, ypač nustatytų JT konvencijoje prieš korupciją, laikymąsi.

2. Asociacijos kontekste UŠT bendradarbiauja su Sąjunga kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu srityje pagal 72 straipsnį.

III DALIS

PREKYBA IR SU PREKYBA SUSIJĘS BENDRADARBIAVIMAS

I ANTRAŠTINĖ DALIS BENDROSIOS NUOSTATOS

43 straipsnis

Konkretūs tikslai

Sąjungos ir UŠT prekybos ir su prekyba susijusio bendradarbiavimo tikslai yra:

- a) skatinti UŠT ekonominį ir socialinį vystymąsi, užmezgant glaudžius jų ekonominius santykius su visa Sąjunga;
- b) skatinti veiksmingą UŠT integraciją į regioninę ir pasaulio ekonomiką, plėtoti prekybą prekėmis ir paslaugomis;
- c) padėti UŠT sukurti investicijoms palankią aplinką, siekiant remti UŠT ekonominį ir socialinį vystymąsi;
- d) skatinti pasaulinės finansų sistemos stabilumą, vientisumą bei skaidrumą ir gerą mokesčių srities valdymą;
- e) remti UŠT ekonomikos įvairinimo procesą;

- f) remti UŠT gebėjimus formuoti ir įgyvendinti prekybos prekėmis ir paslaugomis vystymuisi būtiną politiką;
- g) remti UŠT eksporto ir prekybos pajėgumus;
- h) remti UŠT pastangas, kai aktualu, nacionalinės teisės aktus priartinti prie Sąjungos teisės aktų ar su jais suderinti;
- i) sudaryti galimybes tikslingai bendradarbiauti ir palaikyti dialogą su Sąjunga dėl prekybos ir su prekyba susijusių sričių;
- j) skatinti UŠT reikšti savo nuomonę bet kokių aktualių viešų konsultacijų arba bet kokių esamų aktualių priemonių, susijusių su derybų dėl ES laisvosios prekybos susitarimų rengimu ir poveikio vertinimu, kontekste ir
- k) kai aktualu, atsižvelgti į UŠT, atliekant poveikio vertinimus ES pradedant rengti laisvosios prekybos susitarimus ir jai derantis dėl tokių susitarimų.

II ANTARŠTINĖ DALIS

PREKYBOS PREKĖMIS IR PASLAUGOMIS IR ĮSISTEIGIMO TVARKA

1 SKYRIUS

PREKYBOS PREKĖMIS TVARKA

44 straipsnis

UŠT kilmės prekių laisvas įvežimas

1. UŠT kilmės produktai į Sąjungą importuojami be importo maito.
2. Kilmės statusą turinčių produktų apibrėžtis ir su jais susiję administracinio bendradarbiavimo būdai nustatyti II priede.

45 straipsnis

Kiekybiniai apribojimai ir lygiavertį poveikį turinčios priemonės

1. Sąjunga UŠT kilmės produktų importui netaiko jokių kiekybinių apribojimų ar lygiavertčio poveikio priemonių.
2. 1 dalimi netrukdoma taikyti prekių importo, eksporto ar tranzito draudimų arba apribojimų, jei jie pateisinami remiantis visuomenės dorovės arba viešosios tvarkos, žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatos bei gyvybės apsaugos, nacionalinių meninės, istorinės ar archeologinės reikšmės vertybių apsaugos, senkančių gamtos išteklių išsaugojimo ir pramoninės bei komercinės nuosavybės apsaugos pagrindais.

3. 2 dalyje nurodyti draudimai ar apribojimai jokių atvejų apskritai neturi būti naudojami kaip savavališka ar nepateisinama diskriminacijos priemonė ar užslėptas prekybos apribojimas.

46 straipsnis

UŠT patvirtintos priemonės

1. UŠT valdžios institucijos importuojamiems Sąjungos kilmės produktams gali toliau taikyti arba pradėti taikyti tokius muitus ar kiekybinius apribojimus, kokie, jų manymu, yra būtini atsižvelgiant į jų atitinkamus vystymosi poreikius.
2. Srityse, kurioms taikomas šis skyrius, UŠT taiko Sąjungai režimą, kuris yra ne mažiau palankus nei didžiausio palankumo režimas, taikomas bet kuriai stipriausios prekybos ekonomikos šaliai, kaip apibrėžta 4 dalyje.
3. 2 dalimi UŠT netrukdoma tam tikroms kitoms UŠT ar kitoms besivystančioms šalims taikyti palankesnę režimą nei Sąjungai taikomas režimas.
4. Šioje antraštinėje dalyje stipriausios prekybos ekonomikos šalis – tai bet kuri išsivysčiusi šalis arba bet kuri šalis, kurios pasaulinio prekių eksporto dalis viršija vieną procentą, arba, nedarant poveikio 3 daliai, bet kokia individualiai, kartu ar pagal ekonominės integracijos susitarimą veikiančių šalių grupė, kurios bendra pasaulinio prekių eksporto dalis viršija 1,5 %. Atliekant šiuos apskaičiavimus naudojami naujausi turimi oficialūs PPO duomenys apie pagrindinius pasaulio prekių eksportuotojus (išskyrus Sąjungos vidaus prekybą).
5. UŠT valdžios institucijos Komisijai praneša muitų tarifus ir kiekybinių apribojimų, kuriuos jos taiko pagal šį sprendimą, sąrašus. UŠT valdžios institucijos taip pat praneša Komisijai apie visus vėlesnius tokių priemonių pakeitimus, jei ir kai jie priimami.

47 straipsnis

Nediskriminavimas

1. Sąjunga visoms UŠT taiko vienodas sąlygas, o UŠT taiko vienodas sąlygas visoms valstybėms narėms.
2. Laikantis 66 straipsnio, konkrečių šio sprendimo nuostatų, ypač jo 45 straipsnio 2 dalies, 46, 49, 50 ir 52 straipsnių bei 59 straipsnio 3 dalies, įgyvendinimas nelaikomas diskriminavimu.

48 straipsnis

Atliekų pervežimo sąlygos

1. Atliekų pervežimo tarp valstybių narių ir UŠT kontrolė vykdoma pagal tarptautinę teisę, visų pirma Bazelio konvenciją¹⁹, ir Sąjungos teisę. Sąjunga remia veiksmingo tarptautinio bendradarbiavimo šioje srityje užmezgimą ir plėtojimą, siekdama apsaugoti aplinką ir visuomenės sveikatą.
2. UŠT, kurios dėl savo konstitucinio statuso nėra Bazelio konvencijos Šalys, atitinkamos valdžios institucijos paspartina nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų, būtinų tam, kad tose UŠT būtų įgyvendintos Bazelio konvencijos nuostatos, priėmimą.
3. Valstybės narės, su kuriomis UŠT yra susijusios, skatina, kad UŠT priimtų būtinus nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus, kad būtų įgyvendinta atitinkama Sąjungos teisė, susijusi su atliekomis ir jų vežimu.

¹⁹ 1989 m. kovo 22 d. Bazelyje pasirašyta Bazelio konvencija dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės.

4. UŠT ir valstybė narė, su kuria ji yra susijusi, atliekų eksportui iš tos UŠT į tą valstybę narę gali taikyti savo procedūras. Tokiais atvejais valstybė narė, su kuria yra susijusi UŠT, Komisijai praneša apie taikytinus teisės aktus ir visus vėlesnius tokių teisės aktų pakeitimus.

49 straipsnis

Laikinas lengvatų panaikinimas

Jeigu Komisija mano, kad yra pakankamai pagrindo abejoti, ar šis sprendimas įgyvendinamas teisingai, ji pradeda konsultacijas su UŠT ir valstybe narė, su kuria UŠT palaiko ypatingus santykius, kad būtų užtikrintas tinkamas šio sprendimo įgyvendinimas. Jei konsultacijų metu nepavyksta nustatyti abipusiškai priimtino šio sprendimo įgyvendinimo būdo, Sąjunga, laikydamasi III priedo, gali laikinai panaikinti lengvatas atitinkamai UŠT.

50 straipsnis

Apsaugos ir priežiūros priemonės

Siekdama užtikrinti tinkamą šio sprendimo įgyvendinimą Sąjunga gali imtis IV priede nustatytų apsaugos ir priežiūros priemonių.

2 SKYRIUS

PREKYBOS PASLAUGOMIS IR ĮSISTEIGIMO TVARKA

51 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame skyriuje:

- a) UŠT fizinis asmuo – fizinis asmuo, kurio įprastinė gyvenamoji vieta yra UŠT ir kuris yra kurios nors valstybės narės pilietis ar kurio teisinis statusas yra būdingas tai UŠT. Ši apibrėžtis nedaro poveikio teisėms, įgyjamoms dėl Sąjungos pilietybės, kaip apibrėžta SESV;
- b) UŠT juridinis asmuo – UŠT juridinis asmuo, įsteigtas vadovaujantis toje UŠT taikytiniais įstatymais, kurio registruota buveinė, centrinė administracija arba pagrindinė verslo vieta yra tos UŠT teritorijoje. Jeigu juridinis asmuo UŠT turi tik registruotą buveinę ar centrinę administraciją, jis nelaikomas UŠT juridiniu asmeniu, nebent jis verčiasi veikla, kuri turi realų ir nuolatinį ryšį su tos šalies arba teritorijos ekonomika;
- c) Sąjungos ir UŠT sutartam tarpusavio režimui taikomos atitinkamos apibrėžtys, nustatytos ekonominės integracijos susitarimuose, nurodytuose 52 straipsnio 1 dalyje.

Didžiausio palankumo režimas

1. Visoms priemonėms, kurios turi poveikį prekybai paslaugomis ir įsisteigimui ekonominės veiklos tikslu:
 - a) UŠT fiziniams ir juridiniams asmenims Sąjunga taiko režimą, kuris yra ne mažiau palankus nei didžiausio palankumo režimas, taikomas bet kurios trečiosios valstybės, su kuria Sąjunga sudaro arba yra sudariusi ekonominės integracijos susitarimą, panašiams fiziniams ir juridiniams asmenims;
 - b) Sąjungos fiziniams ir juridiniams asmenims UŠT taiko režimą, kuris yra ne mažiau palankus nei didžiausio palankumo režimas, taikomas bet kurios stipriausios prekybos ekonomikos šalies, su kuria po 2014 m. sausio 1 d. jos yra sudariusios ekonominės integracijos susitarimą, panašiams fiziniams ir juridiniams asmenims.
2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytos prievolės netaikomos režimui, taikomam:
 - a) vidaus rinkoje arba pagal ekonominės integracijos susitarimą, reikalaujant, kad jų šalys iš esmės suderintų savo teisės aktus, siekdamos pašalinti įsisteigimo ir prekybos paslaugomis nediskriminacines kliūtis;
 - b) pagal priemones, kuriomis pripažįstamos kvalifikacijos ar licencijos. Tai nedaro poveikio pagal šį straipsnį UŠT taikomoms konkrečioms priemonėms;
 - c) pagal tarptautines sutartis arba susitarimus, kurie išimtinai arba daugiausiai yra susiję su apmokestinimu;
 - d) pagal priemones, kurioms taikoma didžiausio palankumo statuso išimtis, nustatyta pagal GATS II straipsnio 2 dalį.

3. Nė viena šio sprendimo nuostata nekliudo Sąjungai ar UŠT patvirtinti arba toliau taikyti priemones dėl rizikos ribojimo priežasčių, įskaitant priemones, skirtas:
 - a) investuotojų, indėlininkų, draudėjų ar asmenų, kurių atžvilgiu finansinių paslaugų teikėjas yra prisiėmęs patikėtinio pareigą, apsaugai arba
 - b) kurios nors iš šalių finansų sistemos vientisumo ir stabilumo užtikrinimui.
4. UŠT valdžios institucijos, siekdamos skatinti ar remti vietos užimtumą, gali priimti taisykles, kurios padėtų jų fiziniams asmenims ir vietos veiklai. Tokiu atveju UŠT valdžios institucijos Komisijai praneša apie savo priimtas taisykles, kad ji galėtų apie jas informuoti valstybes nares.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

SU PREKYBA SUSIJUSIOS SRITYS

1 SKYRIUS

PREKYBA IR DARNUS VYSTYMASIS

53 straipsnis

Bendras principas

Asociacijos kontekste vykdomo bendradarbiavimo prekybos srityje ir su prekyba susijusio bendradarbiavimo tikslas yra padėti užtikrinti darnų vystymąsi jo ekonominiu, socialiniu ir aplinkos aspektais. Atsižvelgiant į tai, UŠT nacionaliniai aplinkos arba darbo įstatymų ir kitų teisės aktų standartai nemažinami siekiant paskatinti prekybą ar investicijas.

54 straipsnis

Aplinkos ir klimato kaitos standartai prekybos srityje

1. Asociacijos kontekste vykdomo bendradarbiavimo prekybos srityje ir su prekyba susijusio bendradarbiavimo tikslas – stiprinti prekybos ir aplinkos politikos ir prievolių abipusį papildomumą. Tais tikslais asociacijos kontekste vykdant su prekyba susijusį bendradarbiavimą atsižvelgiama į tarptautinio aplinkos valdymo principus ir daugiašalius aplinkos susitarimus.
2. Su prekyba susijusio bendradarbiavimo tikslas – padėti įgyvendinti galutinius Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) tikslus ir Paryžiaus susitarimą. Taip pat gali būti bendradarbiaujama dėl kitų su prekyba susijusių daugiašalių aplinkos susitarimų, kaip antai Nykstančių rūšių prekybos konvencijos.

55 straipsnis

Darbo standartai prekybos srityje

1. Asociacijos tikslas – skatinti prekybą tokiu būdu, kad būtų sudarytos sąlygos siekti visiško ir našaus užimtumo ir deramo darbo visiems.
2. Laikomasi tarptautiniu mastu pripažintų pagrindinių darbo standartų, apibrėžtų atitinkamose Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijose, ir šie standartai įgyvendinami teisėje ir praktikoje. Šie darbo standartai visų pirma apima asociacijų laisvės, teisės vesti kolektyvines derybas, visų formų priverčiamojo arba privalomojo darbo panaikinimo, nepriimtino vaikų darbo uždraudimo, minimalaus įdarbinimo amžiaus ir nediskriminavimo užimtumo atžvilgiu užtikrinimą. UŠT užtikrina veiksmingą darbo inspekcijos sistemą, veiksmingas darbuotojų saugos ir sveikatos priemones, atitinkančias susijusias TDO konvencijas ir deramas darbo sąlygas visiems.

56 straipsnis

Tvari prekyba žuvininkystės produktais

Asociacijos kontekste gali būti vykdomas bendradarbiavimas siekiant skatinti tvarų žuvų išteklių valdymą, taip pat siekiant kovoti su neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama žvejyba ir su ja susijusia prekyba. Bendradarbiaujant šioje srityje turėtų būti siekiama:

- a) palengvinti UŠT ir regioninių žvejybos valdymo organizacijų bendradarbiavimą, visų pirma rengiant ir veiksmingai įgyvendinant kontrolės ir inspektavimo schemas, paskatas ir priemones, kad ilgainiui žuvininkystė ir jūrų ekosistemos būtų valdomos veiksmingiau;
- b) skatinti įgyvendinti priemones, skirtas kovai su neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama žvejyba ir su ja susijusia prekyba UŠT.

57 straipsnis

Tvari prekyba mediena

Asociacijos kontekste vykdomu bendradarbiavimu prekybos mediena srityje siekiama skatinti prekybą teisėtai gauta mediena. Toks bendradarbiavimas gali apimti dialogą dėl reglamentavimo priemonių ir keitimasi informacija dėl rinkos grindžiamų arba savanoriškų priemonių, pavyzdžiui, miškų sertifikavimo arba žaliosios viešųjų pirkimų politikos.

58 straipsnis

Prekyba ir darnus vystymasis

- 1. Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas prekybos ir darnaus vystymosi srityje gali vykti:

- a) palengvinant ir skatinant prekybą aplinkosaugos prekėmis ir paslaugomis, taip pat prekėmis, kurios padeda gerinti socialines sąlygas UŠT, ir investicijas į šias prekes ir paslaugas, be kita ko, rengiant ir įgyvendinant nacionalinės teisės aktus;
 - b) sudarant palankesnes sąlygas šalinti prekybos ar investicijų kliūtis, kylančias prekėms ir paslaugoms, kurios ypač svarbios švelninant klimato kaitos poveikį, kaip antai tvariai atsinaujinančiajai energijai, energiją taupantiems produktams ir paslaugoms, be kita ko, nustatant politikos sistemas, padedančias diegti geriausias turimas technologijas, ir skatinant laikytis standartų, kuriais atsižvelgiama į aplinkos ir ekonominius poreikius ir mažinamos techninės prekybos kliūtys;
 - c) skatinant prekybą prekėmis, kuriomis padedama gerinti socialines sąlygas ir plėtoti aplinkai palankią praktiką, įskaitant prekes, kurioms taikomos savanoriškos tvarumo užtikrinimo programos, kaip antai sąžiningos ir etiškos prekybos sistemos, ekologiniai ženklai ir iš gamtos išteklių pagamintų produktų sertifikavimo sistemos;
 - d) skatinant taikyti atsakingo verslo ir įmonių socialinės atsakomybės srities tarptautiniu mastu pripažįstamus principus ir gaires, skatinant UŠT teritorijoje veikiančias įmones jas įgyvendinti ir keičiantis informacija bei geriausios praktikos pavyzdžiais;
 - e) remiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir įgyvendinant susijusius darnaus vystymosi tikslus.
2. Rengdamos ir įgyvendindamos priemonės, kuriomis siekiama apsaugoti aplinką ar darbo sąlygas, kurios gali turėti įtakos prekybai ar investicijoms, Sąjunga ir UŠT atsižvelgia į turimą mokslinę ir techninę informaciją ir atitinkamus tarptautinius standartus, gaires ar rekomendacijas, įskaitant atsargumo principą.

3. Sąjunga ir UŠT visiškai skaidriai rengia, diegia ir įgyvendina visas priemones, kuriomis siekiama apsaugoti aplinką ir darbo sąlygas, darančias įtaką prekybai ar investicijoms.

2 SKYRIUS

KITI SU PREKYBA SUSIJĘ KLAUSIMAI

59 straipsnis

Einamieji mokėjimai ir kapitalo judėjimas

1. Sąjungos ir UŠT gyventojų tarpusavio mokėjimams laisvai konvertuojama valiuta mokėjimų balanso einamosiose sąskaitose netaikomi jokie apribojimai.
2. Sandorių, įtraukiamų į mokėjimų balanso kapitalo sąskaitą, atžvilgiu valstybės narės ir UŠT institucijos užtikrina laisvą kapitalo, susijusio su tiesioginėmis investicijomis į bendroves, įsteigtas pagal priimančiosios valstybės narės, šalies ar teritorijos įstatymus, judėjimą ir užtikrina, kad tokių investicijų sukurtas turtas ir iš jų gautas pelnas galėtų būti realizuojamas ir repatrijuojamas.
3. Sąjunga ir UŠT turi teisę imtis SESV 64, 65, 66, 75, 143, 144 ir 215 straipsniuose nurodytų priemonių *mutatis mutandis* laikydamosi joje nustatytų sąlygų.
4. UŠT valdžios institucijos, susijusi valstybė narė arba Sąjunga nedelsdamos praneša viena kitai apie tokias priemones ir kuo greičiau pateikia jų panaikinimo grafiką.

60 straipsnis

Konkurencijos politika

Deramai atsižvelgiant į skirtingą UŠT išsivystymo lygį bei ekonominius poreikius, UŠT priima, toliau taiko arba nustato, kad joms būtų taikomi įstatymai arba politika, kuriais siekiama:

1. užkirsti kelią įmonių horizontaliesiems ir vertikaliesiems susitarimams, įmonių asociacijų sprendimams ir suderintiems veiksams, kurių tikslas arba padarinys yra reikšmingas konkurencijos trukdymas, ribojimas arba iškraipymas, ir tokius susitarimus, sprendimus bei veiksmus uždrausti;
2. užkirsti kelią vienos ar kelių įmonių piktnaudžiavimui dominuojančia padėtimi ir tokį piktnaudžiavimą uždrausti;
3. užkirsti kelią įmonių koncentracijoms, dėl kurių galėtų kilti didelių kliūčių veiksmingai konkurencijai, ypač užėmus dominuojančią padėtį ar ją sustiprinus, ir tokią koncentraciją uždrausti ir
4. UŠT teikiamų subsidijų, susijusių su prekėmis, kurios daro didelį neigiamą poveikį ES ir UŠT tarpusavio prekybai arba investicijoms, skaidrumo.

61 straipsnis

Intelektinės nuosavybės teisių apsauga

1. Pakankamas ir veiksmingas intelektinės nuosavybės teisių apsaugos, įskaitant tokių teisių vykdymo užtikrinimo priemonės, lygis užtikrinamas vadovaujantis griežčiausiais tarptautiniais standartais, kai tinkama, siekiant sumažinti dvišalės prekybos iškraipymus ir kliūtis.
2. Asociacijos kontekste vykdomu bendradarbiavimu šioje srityje gali būti siekiama rengti įstatymus ir kitus teisės aktus dėl intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir jų užtikrinimo, teisių subjektų piktnaudžiavimo tokiomis teisėmis prevencijos ir konkurentų vykdomo tokių teisių pažeidimo prevencijos, teikiama parama regioninės intelektinės nuosavybės organizacijoms, dalyvaujančioms vykdymo užtikrinimo ir apsaugos veikloje, įskaitant personalo mokymą.

62 straipsnis

Geografinių nuorodų apsauga

Sąjunga ir UŠT pripažįsta geografinių nuorodų (GN) svarbą tvariam žemės ūkiui ir kaimo plėtrai. Jos užtikrina tinkamą GN apsaugą ir GN vykdymo užtikrinimą ir bendradarbiauja, kad būtų toliau plėtojamos veiksmingesnės GN sistemos. Jos taip pat keičiasi informacija apie GN srities teisės aktų ir politikos pokyčius.

63 straipsnis

Techninės prekybos kliūtys

Asociacija gali apimti bendradarbiavimą prekių, standartizacijos, atitikties vertinimo, akreditavimo, rinkos priežiūros ir kokybės užtikrinimo techninio reglamentavimo srityse, siekiant pašalinti nereikalingas ES ir UŠT technines prekybos kliūtis ir sumažinti šių sričių skirtumus.

64 straipsnis

Vartotojų politika, vartotojų sveikatos apsauga ir prekyba

Asociacijos kontekste vykdomas bendradarbiavimas vartotojų politikos, vartotojų sveikatos apsaugos ir prekybos srityje gali apimti vartotojų politikos ir vartotojų sveikatos apsaugos įstatymų ir kitų teisės aktų rengimą, siekiant išvengti nereikalingų prekybos kliūčių.

Sanitarijos ir fitosanitarijos priemonės

Asociacijos kontekste vykdomu bendradarbiavimu sanitarijos ir fitosanitarijos priemonių srityje siekiama:

- a) palengvinti visos Sąjungos ir UŠT tarpusavio prekybą ir UŠT bei trečiųjų valstybių prekybą, kartu apsaugant žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatą arba gyvybę pagal PPO sutartį dėl sanitarinių ir fitosanitarinių priemonių taikymo (toliau – PPO SFP sutartis);
- b) spręsti su prekyba susijusius klausimus, kylančius dėl sanitarijos ir fitosanitarijos priemonių;
- c) užtikrinti skaidrumą, susijusį su sanitarijos ir fitosanitarijos priemonėmis, taikomomis Sąjungos ir UŠT prekybai;
- d) skatinti priemonių suderinimą su tarptautiniais standartais pagal PPO SFP sutartį;
- e) remti veiksmingą UŠT dalyvavimą organizacijų, nustatančių tarptautinius sanitarijos ir fitosanitarijos standartus, veikloje;
- f) skatinti UŠT ir Europos institutų ir laboratorijų konsultacijas ir mainus;
- g) nustatyti ir stiprinti UŠT techninius pajėgumus įgyvendinti ir stebėti sanitarijos ir fitosanitarijos priemones;
- h) skatinti technologijų perdavimą ir greitą keitimąsi informacija sanitarijos ir fitosanitarijos priemonių srityje.

Protektionistinių priemonių draudimas

1 skyriaus ir šio skyriaus nuostatos nenaudojamos kaip savavališkos diskriminacijos priemonė ar užslėptas prekybos suvaržymas.

3 SKYRIUS

PINIGŲ IR MOKESČIŲ KLAUSIMAI

Mokesčių išimtis

1. Nedarant poveikio 68 straipsnio nuostatomis didžiausio palankumo režimas, suteiktas pagal šį sprendimą, netaikomas mokesčių lengvatoms, kurias valstybių narių arba UŠT valdžios institucijos suteikia arba ateityje gali suteikti remdamosi susitarimais dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo ar kitų mokesčių priemonių arba remdamosi galiojančiais nacionaliniais mokesčių teisės aktais.
2. Nė viena šio sprendimo nuostata negali būti aiškinama taip, kad dėl jos būtų neleidžiama patvirtinti priemonių, kuriomis būtų siekiama užkirsti kelią mokesčiam sukčiavimui, mokesčių vengimui ar jų slėpimui, arba užtikrinti jų vykdymą pagal susitarimų dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo ar kitų mokesčių priemonių, arba galiojančių nacionalinių mokesčių teisės aktų nuostatas.
3. Nė viena šio sprendimo nuostata negali būti aiškinama taip, kad dėl jos atitinkamoms kompetentingoms institucijoms taikant savo mokesčių teisės aktų atitinkamas nuostatas būtų neleidžiama taikyti skirtingų sąlygų mokesčių mokėtojams, kurių padėtis yra skirtinga, visų pirma jų gyvenamosios vietos atžvilgiu arba jų investuoto kapitalo vietos atžvilgiu.

Mokesčių ir muitų tvarka, taikoma Sąjungos finansuojamoms sutartims

1. Sąjungos finansuojamoms sutartims UŠT taiko mokesčių ir muitų tvarką, kuri yra ne mažiau palanki nei tvarka, kurią jos taiko valstybei narei, su kuria yra susijusios, arba valstybėms, kurioms yra suteiktas didžiausio palankumo režimas, arba tarptautinėms vystymosi organizacijoms, su kuriomis jos palaiko santykius, atsižvelgiant į tai, kuris režimas yra palankiausias.
2. Nedarant poveikio 1 daliai, Sąjungos finansuojamoms sutartims taikoma ši tvarka:
 - a) paramą gaunančioje UŠT sutartims netaikomi žyminiai ar registracijos mokesčiai, nei jokie kiti galiojantys ar ateityje atsirasiantys lygiaverčio poveikio mokesčiai; tačiau tokios sutartys registruojamos vadovaujantis UŠT galiojančiais įstatymais ir už atitinkamą paslaugą gali būti reikalaujama sumokėti;
 - b) pelnas ir (arba) pajamos, gaunamos vykdant sutartis, apmokestinamos pagal paramą gaunančios UŠT vidaus mokesčių tvarką, jei fiziniai ar juridiniai asmenys, gaunantys tokį pelną ir (arba) pajamas toje UŠT turi nuolatinę verslo vietą arba jei sutarties vykdymas trunka ilgiau kaip šešis mėnesius;
 - c) įrangai, kurią įmonėms turi importuoti, kad galėtų vykdyti darbų sutartis, gali būti pritaikyta, jei įmonės to prašo, laikino įvežimo sistema, nustatyta paramą gaunančios UŠT teisės aktais;
 - d) paslaugų sutartyje nustatytoms užduotims atlikti būtiną profesionalią įrangą leidžiama laikinai įvežti į paramą gaunančią UŠT be jokių mokesčių, importo ir kitų muitų ir kitokių lygiavertį poveikį turinčių rinkliavų, kai tokie muitai ir mokesčiai nėra atlyginimas už suteiktas paslaugas;

- e) pagal tiekimo sutartis importuojamas prekes leidžiama įvežti į paramą gaunančią UŠT be importo ir kitų muitų, mokesčių ar lygiavertį poveikį turinčių rinkliavų. Sutartys atitinkamos UŠT kilmės prekėms tiekti sudaromos tiekiamoms prekėms taikant *ex-works* kainą, prie kurios galima pridėti tokius vidaus mokesčius, kurie toje UŠT yra taikomi tokioms prekėms;
 - f) kuras, tepalai ir angliavandeniliniai rišikliai bei visos medžiagos, naudojamos vykdant darbų sutartis, laikomos nupirktomis vietos rinkoje ir joms taikomos fiskalinės taisyklės pagal paramą gaunančios UŠT galiojančius teisės aktus;
 - g) asmeniniams ir buitiniams daiktams, kuriuos savo reikmėms importuoja fiziniai asmenys, išskyrus vietoje samdomus asmenis, atliekantys paslaugų sutartyje nustatytas užduotis, ir jų šeimos nariai, netaikomi jokie muitai, importo muitai, mokesčiai ar lygiavertį poveikį turinčios rinkliavos, neperžengiant paramą gaunančios UŠT galiojančiuose teisės aktuose nustatytų ribų.
3. Bet kokiam sutartiniam klausimui, kuriam netaikomos 1 ir 2 dalys, taikomi atitinkamos UŠT teisės aktai.

4 SKYRIUS

PREKYBOS PAJĖGUMŲ DIDINIMAS

69 straipsnis

Bendras principas

Siekiant užtikrinti, kad UŠT gautų didžiausią naudą iš šio sprendimo nuostatų ir geriausiomis sąlygomis galėtų dalyvauti Sąjungos vidaus rinkoje, regioninėse, subregioninėse ir tarptautinėse rinkose, asociacija siekiama padėti padidinti UŠT prekybos pajėgumus:

- a) didinant UŠT konkurencingumą, savarankiškumą ir ekonominį atsparumą, šiam tikslui įvairinant UŠT prekybos prekėmis ir paslaugomis asortimentą ir didinant jos vertę bei apimtį, stiprinant UŠT gebėjimą pritraukti privačių investicijų į įvairius ekonominės veiklos sektorius;
- b) gerinant UŠT ir kaimyninių valstybių prekybos prekėmis ir paslaugomis bei įsisteigimo sričių bendradarbiavimą.

70 straipsnis

Prekybos srities dialogas, bendradarbiavimas ir pajėgumų didinimas

Asociacijos kontekste prekybos srities dialogo, bendradarbiavimo ir pajėgumų didinimo iniciatyvos gali apimti:

- a) UŠT gebėjimų nustatyti ir įgyvendinti politiką, būtiną prekybai prekėmis ir paslaugomis vystyti, stiprinimą;
- b) UŠT pastangų įdiegti tinkamas teises, reglamentavimo ir institucines sistemas ir nustatyti būtinąs administracines procedūras skatinimą;
- c) privačiojo sektoriaus, visų pirma MVI, vystymosi skatinimą;
- d) palankesnių sąlygų sudarymą rinkos ir produktų kūrimui, įskaitant produktų kokybės gerinimą;
- e) pagalbą žmogiškųjų išteklių ir profesinių įgūdžių, susijusių su prekyba prekėmis ir paslaugomis, vystymui;
- f) verslo tarpininkų gebėjimų teikti UŠT įmonėms paslaugas, susijusias su jų eksporto veikla, pavyzdžiui, atlikti rinkos tyrimus, stiprinimą;
- g) pagalbą kuriant investicijoms palankią verslo aplinką.

5 SKYRIUS

BENDRADARBIAVIMAS FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR MOKESČIŲ REIKALŲ SRITYJE

71 straipsnis

Bendradarbiavimas tarptautinių finansinių paslaugų srityje

Siekiant remti pasaulinės finansų sistemos stabilumą, vientisumą ir skaidrumą, asociacija gali apimti su tarptautinėmis finansinėmis paslaugomis susijusį bendradarbiavimą. Toks bendradarbiavimas gali būti susijęs su:

- a) veiksminga ir tinkama investuotojų bei kitų finansinių paslaugų vartotojų apsauga;
- b) pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencija ir kova su jais;
- c) įvairių finansų sistemos subjektų, įskaitant reguliavimo ir priežiūros institucijas, bendradarbiavimo skatinimu;
- d) nepriklausomų ir veiksmingų finansinių paslaugų priežiūros mechanizmų kūrimu.

Tarptautiniai finansinių paslaugų standartai

Sąjunga ir UŠT deda visas pastangas užtikrinti, kad jų teritorijoje būtų įgyvendinti ir taikomi tarptautiniu mastu sutarti finansinių paslaugų sektoriaus reglamentavimo bei priežiūros bei kovos su mokesčių vengimu ir slėpimu standartai. Tokie tarptautiniu mastu sutarti standartai yra, *inter alia*: Bazelio komiteto „Pagrindiniai veiksmingos bankų priežiūros principai“, Tarptautinės draudimo priežiūros institucijų asociacijos „Pagrindiniai draudimo principai“, Tarptautinės vertybinių popierių komisijų organizacijos „Vertybinių popierių reglamentavimo tikslai ir principai“, EBPO susitarimas dėl keitimosi mokesčių srities informacija, Didžiojo dvidešimtuko (G 20) „Pranešimas dėl skaidrumo ir dalijimosi informacija mokesčių tikslais“ ir Finansinio stabilumo tarybos „Pagrindiniai veiksmingų finansų įstaigų pertvarkymo režimų elementai“.

UŠT nustato arba toliau taiko teisės aktų sistemą, skirtą jų finansų sistemų naudojimo pinigams plauti ir terorizmui finansuoti prevencijai, visų pirma atsižvelgdamos į šioje srityje veikiančių tarptautinių organizacijų priemones, kaip antai Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF) parengtą dokumentą „Tarptautiniai kovos su pinigų plovimu, terorizmo finansavimu ir ginklų platinimu standartai. FATF rekomendacijos“.

Europos Komisijai priėmus sprendimą, kuriuo valstybei narei suteikiami įgaliojimai sudaryti susitarimą su UŠT dėl lėšų pervedimo tarp tos UŠT ir valstybės narės, su kuria ji yra susijusi, šis pervedimas laikomas pervedimu Sąjungoje pagal Lėšų pervedimo reglamentą (ES) 2015/847 ir ta UŠT turi laikytis to reglamento sąlygų.

Šiuo straipsniu nedaromas poveikis Finansinio reglamento 155 straipsniui.

Bendradarbiavimas apmokestinimo srityje

Sąjunga ir UŠT pripažįsta ir įsipareigoja veiksmingai įgyvendinti gero valdymo principus mokesčių srityje, įskaitant pasaulinius skaidrumo ir keitimosi informacija standartus, sąžiningą apmokestinimą ir būtinuosius kovos su mokesčių bazės erozija ir pelno perkėlimu standartus. Jos skatins gerą valdymą mokesčių srityje, gerins tarptautinį bendradarbiavimą šioje srityje ir lengvins mokesčių pajamų rinkimą.

IV DALIS

FINANSINIS BENDRADARBIAVIMAS

1 SKYRIUS

PRINCIPAI

Finansiniai ištekliai

Sąjunga padeda siekti bendrųjų asociacijos tikslų teikdama:

- a) pakankamai finansinių išteklių ir tinkamą techninę pagalbą siekiant stiprinti UŠT gebėjimus formuoti ir įgyvendinti strategines ir reglamentavimo sistemas;
- b) ilgalaikį finansavimą, kuriuo skatinamas privačiojo sektoriaus augimas;

- c) kai tikslinga, pagal šį sprendimą nustatytiems veiksams remti gali būti naudojamos kitų Sąjungos programų lėšos, jei tais įnašais nekompensuojamos tos pačios išlaidos. Įnašais pagal šį sprendimą taip pat gali būti remiamos pagal kitas Sąjungos programas nustatytos priemonės, jei tais įnašais nekompensuojamos tos pačios išlaidos. Tokiais atvejais tuos veiksmus numatančioje darbo programoje nustatomos taikytinos taisyklės.

75 straipsnis

Biudžetas

1. Finansinis paketas programai įgyvendinti 2021–2027 m. laikotarpiu yra 500 000 000 EUR dabartinėmis kainomis.
2. 1 dalyje nurodyta suma preliminariai paskirstoma taip, kaip nurodyta I priede.
3. 1 dalyje nurodyta suma nedaromas poveikis Reglamente [naujosios Daugiametės finansinės programos reglamente], [Reglamente (ES) Nr. [...]] ir Finansiniame reglamente numatytų lankstumo nuostatų taikymui.
4. Grįžtančių kaupiamųjų grynujų srautų lėšos, gaunamos iš Tarybos sprendimo 2013/755/EB IV priedo 3 straipsnio 3 dalyje nustatytos UŠT investicinės priemonės, yra išorės asignuotosios pajamos, kuriomis, kai tik jos tampa prieinamos, papildomas šio sprendimo 1 straipsnio 1 dalies e punkte / I priede nurodytas nepaskirstytų lėšų fondas. Nedarant poveikio sprendimams, kurie turi būti priimti dėl vėlesnių daugiamečių finansinių programų, po 2027 m. gruodžio 31 d. ir kol bus išsekvoti, grįžtančių kaupiamųjų grynujų srautų lėšos yra įnašai į šią priemonę pakeisiančią kitą UŠT finansinę priemonę.

Apibrėžtys

Šioje dalyje vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) programuojama pagalba – UŠT skiriama negrąžintina pagalba, skirta teritorinėms, regioninėms ir tarpreregioninėms strategijoms, kai taikytina, arba prioritetams, nustatytiems programavimo dokumentuose, finansuoti;
- b) programavimas – orientacinių finansinių išteklių, kuriuos numatoma skirti siekiant šio sprendimo II dalyje nurodytoje srityje daugiamečiu pagrindu įgyvendintiniams veiksams, kuriais siekiama asociacijos tikslų UŠT darnaus vystymosi srityje, organizavimo, susijusių sprendimų priėmimo ir tokių išteklių paskirstymo procesas;
- c) programavimo dokumentas – dokumentas, kuriame išdėstoma UŠT strategija, prioritetai ir tvarka ir į kurią perkeliama veiksmingo bei efektyvaus UŠT darnaus vystymosi uždaviniai, kad būtų pasiekti asociacijos tikslai;
- d) vystymosi planai – nuoseklūs veiksmai, apibrėžti ir finansuojami išimtinai tik UŠT, joms įgyvendinant savo vystymosi politiką ir strategijas; dėl šių veiksmų yra susitarusi UŠT ir valstybė narė, su kuria ji yra susijusi;
- e) teritorinis asignavimas – atskiroms UŠT skiriama programuojamos pagalbos suma, skirta teritorinėms strategijoms ir prioritetams, nustatytiems programavimo dokumentuose, finansuoti;
- f) regioninis asignavimas – pagal 84 straipsnio 1 dalį skiriama programuojamos pagalbos suma, skirta regioninio bendradarbiavimo strategijoms arba prioritetams, nustatytiems programavimo dokumentuose, finansuoti;

- g) tarpreregioninis asignavimas – pagal 84 straipsnio 2 dalį skiriama programuojamos pagalbos suma, kuri yra regioninio asignavimo dalis ir kuri yra skirta tarpreregioninio bendradarbiavimo strategijoms arba prioritetams, nustatytiems programavimo dokumentuose, finansuoti.

77 straipsnis

Finansinio bendradarbiavimo principai

1. Sąjungos finansinė parama grindžiama partnerystės, savarankiškumo, derinimo prie teritorinių sistemų, papildomumo ir subsidiarumo principais.
2. Pagal šį sprendimą finansuojami veiksmai gali būti programuojama arba neprogramuojama pagalba.
3. Sąjungos finansinė parama:
 - a) teikiama deramai atsižvelgiant į atitinkamas UŠT geografines, socialines ir kultūrines ypatybes ir į jų specifinį potencialą;
 - b) užtikrina, kad ištekliai būtų skiriami nuspėjama tvarka ir reguliariai;
 - c) teikiama lanksčiai ir pritaikant prie kiekvienos UŠT padėties; ir
 - d) teikiama visapusiškai laikantis kiekvienos partnerės atitinkamų institucinių, teisinių ir finansinių įgaliojimų.
4. Atitinkamų UŠT valdžios institucijos atsako už įgyvendinimo veiksmus, nedarydamos poveikio Komisijos įgaliojimams užtikrinti patikimą finansų valdymą naudojant Sąjungos lėšas.

2 SKYRIUS

KONKREČIOS FINANSINIO BENDRADARBIAVIMO NUOSTATOS

78 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Pagal atitinkamos UŠT vietos ar regionų lygmenimis nustatytą strategiją ir prioritetus finansinė parama gali būti teikiama:

- a) sektorių politikai ir reformoms, taip pat jas atitinkantiems projektams;
- b) institucijoms plėtoti, gebėjimams stiprinti ir aplinkosaugos aspektams integruoti;
- c) techninei paramai.

79 straipsnis

Gebėjimų stiprinimas

1. Finansinė parama, be kita ko, gali būti padedama remti UŠT veiksmus siekiant stiprinti būtinus gebėjimus apibrėžti, įgyvendinti ir stebėti teritorines ir (arba) regionines strategijas ir veiksmus, siekiant bendrųjų tikslų II ir III dalyse nurodytose bendradarbiavimo srityse.
2. Sąjunga remia UŠT pastangas rengti patikimus su tomis sritimis susijusius statistinius duomenis, be kita ko, siekiant užtikrinti, kad būtų vykdomi tolesni su darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimu susiję veiksmai.
3. Sąjunga gali remti UŠT pastangas gerinti jų makroekonominių rodiklių palyginamumą, visų pirma siekiant palengvinti UŠT BVP analizę.

Techninė pagalba

1. Komisijos iniciatyva Sąjungos finansavimas gali būti skiriamas šio sprendimo įgyvendinimo ir jo tikslų siekimo išlaidoms remti, įskaitant administracinę paramą, susijusią su tokiam įgyvendinimui reikalinga parengiamąja, tolesne, stebėsenos, audito ir vertinimo veikla, taip pat būstinėse patiriamoms išlaidoms ir Sąjungos delegacijų išlaidoms administracinei programos paramai, taip pat pagal šį sprendimą finansuojamiems veiksams valdyti, įskaitant informavimo ir komunikacijos veiksmus ir institucines informacines ir technologines sistemas.
2. UŠT iniciatyva gali būti finansuojamos studijos arba techninės pagalbos, įskaitant ilgalaikę paramą, priemonės, susijusios su programavimo dokumentuose numatytos veiklos įgyvendinimu. Komisija gali nuspręsti finansuoti tokius veiksmus programuojamos pagalbos lėšomis arba techninio bendradarbiavimo priemonėms numatyto paketo lėšomis.

3 SKYRIUS

FINANSINIO BENDRADARBIAVIMO ĮGYVENDINIMAS

Bendrasis principas

Jeigu šiame sprendime nenurodyta kitaip, Sąjungos finansinė parama įgyvendinama pagal šį sprendimą, Finansinį reglamentą ir atitinkamai [KVTBP reglamentą], visų pirma II antraštinę dalį:

- I skyrių, išskyrus 10, 11, 13 straipsnius, 14 straipsnio 3 dalį, 14 straipsnio 4 dalį, 15 straipsnį, 16 straipsnio 1 dalį, 16 straipsnio 2 dalį, 16 straipsnio 3 dalį, 16 straipsnio 4 dalį ir 17 straipsnį,
- III skyrių, išskyrus 25 straipsnio 1 dalį, 25 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktus, 25 straipsnio 3 dalį, ir
- V skyrių, išskyrus 41 straipsnio 1 dalį, 41 straipsnio 4 dalį, 41 straipsnio 6 dalį, 41 straipsnio 7 dalį, 41 straipsnio 9 dalį ir 42 straipsnio 4 dalį.

82 straipsnis

Daugiamečių orientacinių programų, veiksmų planų ir priemonių priėmimas

Pagal šį sprendimą Komisija kaip bendruosius programavimo dokumentus priima [KVTBP reglamento] 14 straipsnyje nurodytas daugiamečių orientacines programas.

Bendruosiuose programavimo dokumentuose gali būti atsižvelgta į teritorinio vystymosi planus arba kitus planus, dėl kurių susitarė UŠT ir valstybės narės, su kuriomis jos yra susijusios.

Bendrieji programavimo dokumentai priimami laikantis šio sprendimo 90 straipsnio 5 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Minėta procedūra taip pat taikoma peržiūroms, dėl kurių gali iš esmės pasikeisti daugiamečių orientacinių programų turinys.

[KVTBP reglamento] 23 straipsnyje nurodyti veiksmų planai ir priemonės gali būti tvirtinami atskirai nuo daugiamečių orientacinių programų ir priimami laikantis šio sprendimo 90 straipsnio 5 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Ta procedūra netaikoma KVTBP reglamento 25 straipsnio 2 dalies d punkte nurodytiems atvejams.

83 straipsnis

Tinkamumas gauti teritorinį finansavimą

1. UŠT viešojo sektoriaus institucijos yra tinkamos gauti šiame sprendime numatytą finansinę paramą.

2. Jeigu tam pritaria atitinkamų UŠT valdžios institucijos, toliau nurodyti subjektai arba įstaigos taip pat yra tinkami gauti šiame sprendime numatytą finansinę paramą:
- a) vietos, nacionalinės ir (arba) regioninės viešosios arba pusiau viešosios agentūros, departamentai arba UŠT vietos valdžios institucijos, visų pirma jų finansų įstaigos ir plėtros bankai;
 - b) UŠT ir regioninių grupių bendrovės ir įmonės;
 - c) valstybės narės bendrovės ir įmonės, kad, papildydamos savo nuosavą indėlį, jos galėtų imtis gamybinių projektų UŠT teritorijoje;
 - d) UŠT arba Sąjungos finansų tarpininkai, skatinantys ir finansuojantys privačias investicijas UŠT, ir
 - e) decentralizuoto bendradarbiavimo subjektai ir kiti UŠT ir Sąjungos nevyriausybiniai subjektai, kad jie galėtų imtis ekonominių, kultūrinių, socialinių ir švietimo projektų bei programų UŠT decentralizuoto bendradarbiavimo sistemoje, kaip nurodyta šio sprendimo 12 straipsnyje.

84 straipsnis

Tinkamumas gauti regioninį finansavimą

1. Regioninis asignavimas gali būti naudojamas veiksams, kurių naudos gavėjai ir dalyviai yra:
- a) dvi ar daugiau UŠT, nepriklausomai nuo to, kur jos yra, arba
 - b) UŠT ir visa Sąjunga, arba
 - c) dvi ar daugiau regioninių įstaigų, kurių narės yra UŠT, arba

- d) dvi ar daugiau UŠT, nepriklausomai nuo to, kur jos yra, ir bent vienas iš šių:
- i) vienas ar daugiau atokiausių regionų, nurodytų SESV 349 straipsnyje;
 - ii) viena ar daugiau AKR valstybių ir (arba) viena ar daugiau ne AKR valstybių arba teritorijų²⁰;
 - iii) viena ar daugiau regioninių įstaigų arba asociacijų, kurių narės yra UŠT;
 - iv) vienas ar daugiau subjektų, valdžios institucijų ar kitų įstaigų iš ne mažiau kaip vienos UŠT, kurie yra ETBG nariai pagal šio sprendimo 8 straipsnį.

Taikant a ir d punktus, Prancūzijos Pietų ir Antarkties Sritys, atsižvelgiant į jų specifinę padėtį, laikomoms dviem UŠT.

2. 76 straipsnio nurodyto regioninio asignavimo tarpregioninis asignavimas gali būti naudojamas veiksams, kurių naudos gavėjai ir dalyviai yra:

- a) viena ar daugiau UŠT, nepriklausomai nuo to, kur jos yra, ir bent vienas iš šių:
- i) vienas ar daugiau atokiausių regionų, nurodytų SESV 349 straipsnyje;
 - ii) viena ar daugiau kaimyninių AKR valstybių ir (arba) ne AKR valstybių arba teritorijų;
 - iii) viena ar kelios regioninės įstaigos, kurių narės yra UŠT arba AKR valstybės, arba vienas ar keli atokiausi regionai, arba
- b) vienas ar daugiau subjektų, valdžios institucijų ar kitų įstaigų iš ne mažiau kaip vienos UŠT, kurie yra ETBG nariai pagal šio sprendimo 8 straipsnį, ir vieno ar daugiau atokiausių regionų ir (arba) vienos ar daugiau kaimyninių AKR ir (arba) ne AKR valstybių arba teritorijų.

²⁰ Terminas „teritorijos“ reiškia 12 JK UŠT, išvardytų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo II priede tuo metu, kai 2017 m. kovo 29 d. Europos Vadovų Tarybos gavo Jungtinės Karalystės pranešimą dėl jos išstojimo iš Europos Sąjungos ir Euratomo remiantis Europos Sąjungos sutarties 50 straipsniu.

3. Finansavimas, kuriuo AKR valstybėms, atokiausiems regionams ir kitoms šalims ir teritorijoms sudaromos galimybės dalyvauti UŠT regioninio bendradarbiavimo programose, yra papildomas finansavimas lėšų, UŠT skiriamų pagal šį sprendimą, atžvilgiu.
4. AKR valstybių, atokiausių regionų ir kitų šalių arba teritorijų dalyvavimas programose, nustatytose pagal šį sprendimą, numatomas tik su sąlyga, kad:
 - a) atitinkamose Sąjungos programose arba atitinkamose trečiųjų valstybių ir teritorijų, kurioms netaikomos Sąjungos programos, finansavimo programose yra lygiaverčių nuostatų ir
 - b) laikomasi proporcingumo principo, atsižvelgiant į suinteresuotųjų subjektų pajėgumus, visų pirma jų finansinius pajėgumus pagal Sąjungos priemones, skirtas bendradarbiavimui su kitomis šalimis.

85 straipsnis

Tinkamumas dalyvauti kitose Sąjungos programose

1. UŠT fiziniai asmenys, kaip apibrėžta 51 straipsnyje, ir, kai taikytina, atitinkamos viešosios ir (arba) privačios UŠT įstaigos ir institucijos, yra tinkami dalyvauti Sąjungos programose, tokiose kaip „InvestEU“, ir gauti pagal jas skiriamą finansavimą, laikantis programų taisyklių ir tikslų bei galimos tvarkos, taikomų valstybei narei, su kuria UŠT yra susijusi.
2. UŠT taip pat yra tinkamos gauti paramą pagal Sąjungos bendradarbiavimo su kitomis šalimis programas ir priemones, tokias kaip [KVTBP reglamentą] ir humanitarinės pagalbos priemonę, laikantis tų programų taisyklių, tikslų ir tvarkos.

3. Kai tinkama, Komisija skatina UŠT naudotis Sąjungos programomis, taip pat Sąjungos programomis ir priemonėmis, skirtomis bendradarbiavimui su kitomis šalimis.
4. UŠT, padedamos atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, praneša Komisijai apie tokį dalyvavimą Sąjungos programose 2021–2027 m. laikotarpio viduryje ir šio laikotarpio pabaigoje.

86 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Komisija nagrinėja pažangą, padarytą įgyvendinant pagal šį sprendimą UŠT suteiktą finansinę paramą, ir nuo 2022 m. kasmet Tarybai pateikia šio finansinio bendradarbiavimo įgyvendinimo ir rezultatų ataskaitą. Ši ataskaita perduodama Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

87 straipsnis

Finansų kontrolė

1. Pagrindinė atsakomybė už Sąjungos lėšų finansinę priežiūrą tenka UŠT. Ši priežiūra, kai tikslinga, vykdoma ją koordinuojant su valstybe nare, su kuria UŠT yra susijusi, laikantis taikytinų nacionalinės teisės aktų.
2. Komisija yra atsakinga už:
 - a) užtikrinimą, kad atitinkamoje UŠT būtų tinkamai veikiančios valdymo ir kontrolės sistemos, kurios užtikrintų, kad Sąjungos lėšos būtų naudojamos teisingai ir veiksmingai, ir
 - b) pažeidimų atveju – rekomendacijų arba prašymų dėl taisomųjų veiksmų pateikimą, kad tie pažeidimai ir nustatyti valdymo trūkumai būtų ištaisyti.

3. Komisija, UŠT ir, kai tinkama, valstybė narė, su kuria UŠT yra susijusios, administracine tvarka bendradarbiauja kasmet arba du kartus per metus rengiamuose susitikimuose, siekdamos derinti programas, metodus ir kontrolės taikymą.
4. Dėl finansinių pataisų:
 - a) pirminė atsakomybė už finansinių pažeidimų aptikimą ir ištaisymą tenka atitinkamai UŠT;
 - b) jei nustačius trūkumus atitinkamoje UŠT pastaroji neištaiso padėties, o taikinimo pastangos neduoda rezultatų, Komisija imasi priemonių viso programavimo dokumento finansavimo sprendimu skirto asignavimo likučiui sumažinti arba panaikinti.

V DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

88 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas Komisijai

Pagal 89 straipsnį Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų iš dalies keičiamos II priede ir II priedo priedėliuose nustatytos procedūrinės kilmės taisyklės ir susijusios apibrėžtys, siekiant atsižvelgti į technologinę plėtrą ir muitų bei prekybos teisės aktų pokyčius.

Siekiant veiksmingai įvertinti pažangą, padarytą siekiant šio sprendimo tikslų, pagal 89 straipsnį Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų iš dalies keičiamas I priedo 3 straipsnis, siekiant, jei būtų laikoma, kad tai būtina, peržiūrėti rodiklius arba juos papildyti ir tą priedą papildyti nuostatomis dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos sukūrimo.

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.
2. 88 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkeriems metams nuo 2021 m. sausio 1 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 88 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros²¹ nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama praneša Tarybai.

²¹ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros; OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

6. Pagal 88 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Tarybai apie šį aktą dienos Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

90 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas (toliau – UŠT komitetas). Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011²².
2. Įgyvendinant II priedo 10 straipsnio 6 dalį ir 16 straipsnio 8 dalį Komisijai padeda Muitinės kodekso komitetas, įsteigtas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013²³ 285 straipsnio 1 dalį. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
3. Įgyvendinant III priedo 2 straipsnį ir IV priedo 5 ir 6 straipsnius Komisijai padeda komitetas, įsteigtas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 260/2009²⁴ 4 straipsnio 1 dalį. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
4. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

²² 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

²³ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

²⁴ 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 260/2009 dėl bendrų importo taisyklių ([OL L 84, 2009 3 31, p. 1](#)).

5. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
6. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 4 straipsniu.
7. Kai komiteto nuomonei gauti būtina rašytinė procedūra, tokia procedūra laikoma baigta be rezultato, jei per nuomonei pateikti nustatytą laikotarpį taip nusprendžia komiteto pirmininkas arba to prašo paprastoji komiteto narių dauguma.

91 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Šiame sprendime numatyto Sąjungos finansavimo gavėjai nurodo Sąjungos finansavimo kilmę ir užtikrina jo matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus), teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo su programa ir jos veiksmais bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politikos prioritetus, tiek kiek jie yra susiję su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.

92 straipsnis

Nuostata dėl Europos išorės veiksmų tarnybos

Šis sprendimas taikomas laikantis Tarybos sprendimo 2010/427/ES²⁵.

²⁵ 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimas 2010/427/ES, kuriuo nustatoma Europos išorės veiksmų tarnybos struktūra ir veikimas (OL L 201, 2010 8 3, p. 30).

93 straipsnis

Panaikinimas ir pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Tarybos sprendimas 2013/755/ES nuo 2021 m. sausio 1 d. panaikinamas.
2. Šis sprendimas neturi poveikio susijusių veiksmų tęsimui ar keitimui iki jų užbaigimo pagal Tarybos sprendimą 2013/755/ES, kuris toliau taikomas tiems veiksmams tol, kol jie užbaigiami.
3. Programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti finansuojamos techninės ir administracinės pagalbos išlaidos, būtinos užtikrinti perėjimui nuo priemonių, patvirtintų pagal ankstesnį Tarybos sprendimą 2013/755/ES, prie šios programos.
4. Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2027 m. ir skirti 80 straipsnyje numatytoms išlaidoms padengti, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus.

94 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas

INFORMACINĖ RODYKLĖ

TURINYS

I PRIEDAS. Sąjungos finansinė parama	
II PRIEDAS. Sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžtis ir administracinio bendradarbiavimo metodai.....	
I ANTRAŠTINĖ DALIS. Bendrosios nuostatos	
II ANTRAŠTINĖ DALIS. Sąvokos „kilmės statusą turintys produktai“ apibrėžtis	
III ANTRAŠTINĖ DALIS. Teritoriniai reikalavimai.....	
IV ANTRAŠTINĖ DALIS. Kilmės įrodymai.....	
V ANTRAŠTINĖ DALIS. Administracinio bendradarbiavimo tvarka.....	
VI ANTRAŠTINĖ DALIS. Seuta ir Melilja.....	
VII ANTRAŠTINĖ DALIS. Baigiamosios nuostatos	
I–VI priedėliai	
III PRIEDAS. LAIKINAS LENGVATŲ PANAIKINIMAS	
IV PRIEDAS. APSAUGOS PRIEMONĖS IR PRIEŽIŪROS PROCEDŪROS	

I PRIEDAS

SAJUNGOS FINANSINĖ PARAMA

1 straipsnis

Paskirstymas įvairioms UŠT

1. Taikant šį sprendimą, per septynerių metų laikotarpį nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. bendra 500 000 000 EUR Sąjungos finansinės paramos suma dabartinėmis kainomis paskirstoma taip:
 - a) 164 000 000 EUR – dotacijoms dvišalei programuojamai paramai, skirtai ilgalaikiam UŠT, išskyrus Grenlandiją, vystymuisi, visų pirma programavimo dokumente nurodytoms iniciatyvoms finansuoti. Kai tikslinga, programavimo dokumente ypač daug dėmesio skiriama veiksams, kuriais siekiama stiprinti pagalbą gaunančių UŠT valdymo ir institucinius gebėjimus, kai tinkama, numatomam planuojamų veiksmų tvarkaraščiui. Ši suma paskirstoma remiantis UŠT ypatumais, poreikiais, išsivystymo lygiu ir veiklos rezultatais taikant ribotą konkrečių ir skaidrių kriterijų rinkinį, atsižvelgiant į gyventojų skaičių, bendrąjį vidaus produktą (BVP), skurdą ir nelygybę, anksčiau skirtų lėšų sumą, UŠT lėšų įsisavinimo gebėjimus ir apribojimus dėl geografinės UŠT izoliacijos, kaip nurodyta šio sprendimo 9 straipsnyje.
 - b) 225 000 000 EUR – dotacijoms dvišalei programuojamai paramai, skirtai ilgalaikiai Grenlandijos plėtrai, visų pirma programavimo dokumente nurodytai iniciatyvai finansuoti;

- c) 76 000 000 EUR skiriama UŠT regioninėms programoms remti, iš jų 15 000 000 EUR gali būti skirta tarpregioninei veiklai remti, kai Grenlandija atitinka tik tarpregioninės veiklos rėmimo reikalavimus. Šis bendradarbiavimas bus įgyvendinamas veiklą koordinuojant pagal šio sprendimo 7 straipsnį, visų pirma šio sprendimo 5 straipsnyje nurodytų abipusio intereso atžvilgiu ir konsultuojantis su šio sprendimo 14 straipsnyje nurodytomis ES ir UŠT partnerystės instancijomis. Šį bendradarbiavimą siekiama derinti su kitomis atitinkamomis Sąjungos finansinėmis programomis ir priemonėmis, visų pirma skirtomis SESV 349 straipsnyje nurodytiems atokiausiems regionams;
- d) 22 000 000 EUR – studijoms arba techninės pagalbos priemonėms visoms UŠT, įskaitant Grenlandiją, pagal šio sprendimo 80 straipsnį;¹
- e) 13 000 000 EUR nepaskirstytų lėšų fondui visoms UŠT, įskaitant Grenlandiją, *inter alia*, siekiant:
- i) užtikrinti tinkamą Sąjungos atsaką nenumatytų aplinkybių atveju;
 - ii) reaguoti į naujus poreikius ar kylančius uždavinius, pavyzdžiui, migracijos spaudimą prie ES ar jos kaimyninių šalių sienų;
 - iii) skatinti naujas tarptautines iniciatyvas ar prioritetus.
 - iv) Nepaskirstytų lėšų fondo suma padidinama grįžtančių kaupiamųjų grynujų srautų lėšomis, kurios gaunamos iš Tarybos sprendimo 2013/755/ES IV priedo 3 straipsnio 3 dalyje nustatytos UŠT investicinės priemonės. Šių grįžtančių srautų lėšos pridedamos kaip metinis papildymas, kai tik jos tampa prieinamos, ir nurodomos kaip išorės asignuotosios pajamos.

¹ Iš šios sumos 9 725 000 EUR rezervuojama Komisijai, kad ji galėtų finansuoti techninę ir (arba) administracinę pagalbą bei išlaidas ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti, netiesioginius mokslinius tyrimus, tiesioginius mokslinius tyrimus.

2. Atlikusi sprendimo įgyvendinimo laikotarpio vidurio peržiūrą, Komisija gali priimti sprendimą dėl visų šiame straipsnyje nurodytų nepaskirstytų lėšų paskirstymo, be kita ko, dėl teritorinio paskirstymo.
3. Po 2027 m. gruodžio 31 d. lėšos nebeskiriamos, nebent Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, vieningai nuspręstų kitaip.

2 straipsnis

Išteklių administravimas

Visus finansinius išteklius pagal šį sprendimą administruoja Komisija.

3 straipsnis

Rodikliai

Sprendimo 3 straipsnio 5 dalyje nurodytų tikslų įgyvendinimas vertinamas pagal:

1. UŠT, išskyrus Grenlandiją, atveju – prekių ir paslaugų eksportą kaip BVP procentinę dalį ir bendrąsias valdžios sektoriaus pajamas kaip BVP procentinę dalį;
2. Grenlandijos atveju – prekių ir paslaugų eksportą kaip BVP procentinę dalį ir žuvininkystės sektoriaus sudaromą viso eksporto procentinę dalį.

II PRIEDAS

SAVOKOS „PRODUKTŲ KILMĖ“ APIBRĖŽTIS **IR ADMINISTRACINIO BENDRADARBIAVIMO METODAI**

I ANTRAŠTINĖ DALIS **BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame priede vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) EPS šalys – Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupei priklausančios regionai arba valstybės, sudarę susitarimus, kuriais sudaromi arba bus sudaryti ekonominės partnerystės susitarimai (EPS), kai toks EPS pradedamas taikyti laikinai arba įsigalioja, atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė;
- b) gamyba – apdorojimas ar perdirbimas, įskaitant surinkimą;
- c) medžiaga – produkto gamyboje naudojama sudedamoji dalis, žaliava, komponentas, detalė ir kt.;
- d) produktas – gaminamas produktas, net jei jis skirtas vėliau naudoti atliekant kitą gamybos operaciją;
- e) prekės – medžiagos ir produktai;

- f) pakeičiamos medžiagos – tos pačios rūšies ir prekinės kokybės medžiagos, kurių techninės ir fizinės charakteristikos yra vienodos ir kurių negalima atskirti vienu nuo kitų, kai jos įkomponuojamos į galutinį produktą;
- g) muitinė vertė – vertė, nustatyta pagal Sutartį dėl 1994 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos VII straipsnio įgyvendinimo (PPO sutartis dėl muitinio įvertinimo);
- h) medžiagų vertė – I priedėlyje pateiktame sąraše naudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų muitinė vertė importavimo metu arba, jei ji nežinoma ir negali būti nustatyta, pirmoji nustatyta kaina, sumokėta už medžiagas UŠT. Jei reikia nustatyti panaudotų kilmės statusą turinčių medžiagų vertę, šis punktas taikomas *mutatis mutandis*;
- i) gamintojo kaina (*ex-works* kaina) – kaina, *ex-works* sąlygomis už produktą sumokėta gamintojui, kurio įmonėje atlikta paskutinė apdorojimo ar perdirbimo operacija, jeigu į šią kainą įtraukta visų panaudotų medžiagų vertė ir visos kitos su produkto gamyba susijusios sąnaudos ir iš jos išskaičiuoti visi vidaus mokesčiai, kurie yra arba gali būti grąžinti gautąjį produktą eksportavus.

Kai sumokėta tikroji kaina neatspindi visų su produkto gamyba susijusių sąnaudų, faktiškai patirtų UŠT, gamintojo kaina (*ex-works* kaina) reiškia visų šių sąnaudų sumą, atėmus visus vidaus mokesčius, kurie yra ar gali būti sugrąžinti, kai pagamintas produktas yra eksportuojamas.

Taikant šią apibrėžtį, jei paskutinė apdorojimo ar perdirbimo operacija atliekama pagal subrangos sutartį su gamintoju, šio punkto pirmoje pastraipoje nurodytas terminas „gamintojas“ gali reikšti subrangovą įdarbinusią įmonę;

- j) didžiausias kilmės statuso neturinčių medžiagų kiekis – didžiausias leidžiamas kilmės statuso neturinčių medžiagų kiekis, kurį panaudojus gamyba laikoma pakankamu apdorojimu ar perdirbimu, kad produktas įgytų kilmės statusą. Šis kiekis gali būti išreikštas produkto gamintojo kainos (*ex-works* kainos) procentine dalimi arba tokių panaudotų medžiagų, priskiriamų nurodytai skirsnių grupei, skirsniui, pozicijai ar subpozicijai, neto masės procentine dalimi;
- k) neto masė – prekių masė, neįskaitant pakavimo medžiagų ir pakavimo talpyklų masės;
- l) skirsniai, pozicijos ir subpozicijos – skirsniai, pozicijos ir subpozicijos (žymimos keturių ar šešių skaitmenų kodais), į kuriuos suskirstyta Suderintą prekių aprašymo ir kodavimo sistemą (toliau – Suderinta sistema) sudaranti nomenklatūra, iš dalies pakeista remiantis 2004 m. birželio 26 d. Muitinių bendradarbiavimo tarybos rekomendacija;
- m) terminas „klasifikuojama“ reiškia, kad produktas arba medžiaga yra priskiriami tam tikrai pozicijai ar subpozicijai;

- n) siunta – produktai, kurie:
- i) vieno eksportuotojo vienu metu siunčiami vienam gavėjui arba
 - ii) siunčiami su vienu bendru transporto dokumentu, kuriame nurodytas maršrutas nuo eksportuotojo iki gavėjo, arba, jei tokio dokumento nėra, su viena bendra sąskaita faktūra;
- o) eksportuotojas – asmuo, eksportuojantis prekes į Sąjungą arba UŠT, kuris gali įrodyti prekių kilmę, nepriklausomai nuo to, ar jis yra gamintojas ir ar pats atlieka eksporto formalumus;
- p) registruotasis eksportuotojas – atitinkamos UŠT kompetentingų institucijų užregistruotas eksportuotojas, turintis teisę surašyti pareiškimus apie prekių, eksportuojamų pagal šį sprendimą, kilmę;
- q) pareiškimas apie prekių kilmę – eksportuotojo surašytas pareiškimas, kuriame pažymima, kad jame nurodyti produktai atitinka pagal šį priedą taikomas prekių kilmės taisykles, kad prekių išleidimo į laisvą apyvartą Sąjungoje muitinės deklaraciją pateikusiam asmeniui būtų leista prašyti taikyti lengvatinių muitų tarifų režimą arba kad UŠT ekonominės veiklos vykdytojas, importuojantis medžiagas, kurios pagal kumuliacijos taisykles bus toliau perdirbamos, galėtų įrodyti tokių prekių kilmės statusą;
- r) BLS šalis – BLS lengvatomis besinaudojanti šalis, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 978/2012¹ 2 straipsnio d punkte;

¹ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 978/2012, kuriuo taikoma bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistema ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 732/2008 (OL L 303, 2012 10 31, p. 1).

- s) REX sistema – eksportuotojų, įgaliotų sertifikuoti prekių kilmę, registravimo sistema, nurodyta Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447¹ 80 straipsnio 1 dalyje.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

SĄVOKOS „KILMĖS STATUSĄ TURINTYS PRODUKTAI“ APIBRĖŽTIS

2 straipsnis

Bendrieji reikalavimai

1. Toliau nurodyti produktai laikomi UŠT kilmės produktais:
 - a) tik UŠT gauti produktai, kaip apibrėžta šio priedo 3 straipsnyje;
 - b) UŠT gauti produktai, kuriuose yra ne vien tik joje gautų medžiagų, jeigu tokios medžiagos buvo pakankamai apdorotos arba perdirbtos, kaip apibrėžta šio priedo 4 straipsnyje.
2. Kilmės statusą turintys produktai, pagaminti iš medžiagų, gautų tik dviejose ar daugiau UŠT arba pakankamai apdorotų ar perdirbtų dviejose ar daugiau UŠT, laikomi UŠT, kurioje buvo atlikta paskutinė apdorojimo ar perdirbimo operacija, kilmės produktais.

¹ 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (OL L 343, 2015 12 29, p. 558).

3 straipsnis

Tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje gauti produktai

1. Toliau nurodyti produktai laikomi gautais tik UŠT:
 - a) mineraliniai produktai, išgauti iš jū žemės gelmių arba jūros dugno;
 - b) joje išauginti arba nuimti augalai ir augaliniai produktai;
 - c) joje atsivesti ir užauginti gyvi gyvūnai;
 - d) produktai, gauti iš joje užaugintų gyvų gyvūnų;
 - e) produktai, pagaminti paskerdus joje atsivestus ir užaugintus gyvūnus;
 - f) produktai, gauti iš joje vykdomos medžioklės ar žvejybos;
 - g) akvakultūros, kurioje veisiasi arba yra žuvys, vėžiagyviai ir moliuskai, produktai;
 - h) žvejybos jūroje ir kiti produktai, sužvejoti jūroje jos laivais už teritorinės jūros ribų;
 - i) produktai, pagaminti jos žuvų perdirbimo laivuose tik iš h punkte nurodytų produktų;

- j) joje surinkti naudoti gaminiai, tinkami tik žaliavoms utilizuoti;
- k) joje vykdomų gamybos operacijų atliekos ir laužas;
- l) produktai, išgauti iš jūros dugno arba podugnio, esančių už jos teritorinės jūros ribų, jei ji turi išimtinę teisę juos eksploatuoti;
- m) prekės, joje pagamintos vien tik iš a–l punktuose nurodytų produktų.

2. 1 dalies h ir i punktuose vartojami terminai „jos laivai“ ir „jos žvejybos produktų perdirbimo laivai“ taikomi tik tiems laivams ir žvejybos produktų perdirbimo laivams, kurie atitinka visus šiuos reikalavimus:

- a) jie yra registruoti UŠT ar valstybėje narėje;
- b) jie plaukioja su UŠT ar valstybės narės vėliava;
- c) atitinka vieną iš toliau nurodytų sąlygų:
 - i) ne mažiau kaip 50 % jų nuosavybės teisę priklauso UŠT arba valstybės narės piliečiams arba
 - ii) jie priklauso bendrovėms:
 - kurių pagrindinė buveinė ir pagrindinė verslo vieta yra UŠT arba valstybėje narėje ir

- kurių ne mažiau kaip 50 % nuosavybės teise priklauso UŠT, tos šalies valstybiniais subjektams, tos šalies piliečiams ar valstybių narių piliečiams.

3. Kiekviena iš 2 dalyje nurodytų sąlygų gali būti įvykdyta valstybėse narėse arba skirtingose UŠT. Tuo atveju produktai laikomi UŠT, kurioje, vadovaujantis 2 dalies a punktu, yra registruotas laivas ar žuvų perdirbimo laivas, kilmės.

4 straipsnis

Pakankamai apdoroti arba perdirbti produktai

1. Nedarant poveikio šio priedo 5 ir 6 straipsniams, produktai, gauti ne tik UŠT, kaip apibrėžta šio priedo 3 straipsnyje, laikomi jos kilmės produktais su sąlyga, kad laikomasi I priedėlio sąraše atitinkamoms prekėms nustatytų sąlygų.
2. Jeigu pagal 1 dalį kurioje nors UŠT kilmės statusą įgijęs produktas toje UŠT papildomai perdirbamas ir panaudojamas kaip medžiaga kitam produktui pagaminti, į kilmės statuso neturinčias medžiagas, kurios galėjo būti panaudotos jam pagaminti, neatsižvelgiama.
3. Kiekvieno produkto atveju nustatoma, ar laikomasi 1 dalyje nustatytų reikalavimų.

Tačiau kai atitinkama taisyklė grindžiama tuo, ar laikomasi didžiausio leidžiamo kilmės statuso neturinčių medžiagų kiekio, siekiant atsižvelgti į sąnaudų ir valiutų kursų svyravimus, kilmės statuso neturinčių medžiagų vertė gali būti apskaičiuojama pagal vidurkį kaip nustatyta 4 dalyje.

4. Jeigu taikoma 3 dalies antroje pastraipa, vidutinė produkto gamintojo kaina (*ex-works* kaina) ir vidutinė panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų vertė apskaičiuojama atitinkamai remiantis visų ankstesniais finansiniais metais parduotų produktų gamintojo kainų (*ex-works* kainų) suma ir visiems produktams ankstesniais finansiniais metais pagaminti, kaip nustatyta eksportuojančioje šalyje, panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų vertės suma, arba, jeigu nėra visų finansinių metų statistikos, pasirinkus ne trumpesnę kaip trijų mėnesių laikotarpį.
5. Eksportuotojai, pasirinkę vidurkio apskaičiavimą, šį metodą taiko nuosekliai kitais metais po ataskaitinių finansinių metų arba, kai tikslinga, kitais metais po trumpesnio laikotarpio, naudojamo kaip ataskaitinis laikotarpis. Jie gali nustoti taikyti šį metodą, kai konkrečiais finansiniais metais arba atitinkamu ne trumpesniu kaip trijų mėnesių laikotarpiu nustato, jog sąnaudų arba valiutų kursų svyravimai, dėl kurių buvo pateisinamas tokio metodo taikymas, pasibaigė.
6. Siekiant nustatyti, ar laikomasi reikalavimo laikytis didžiausio kilmės statuso neturinčių medžiagų kiekio, 4 dalyje nurodyti vidurkiai naudojami atitinkamai kaip gamintojo kaina (*ex-works* kaina) ir kilmės statuso neturinčių medžiagų vertė.

5 straipsnis

Nepakankamo apdorojimo arba perdirbimo operacijos

1. Nedarant poveikio šio straipsnio 3 daliai ir neatsižvelgiant į tai, ar įvykdyti šio priedo 4 straipsnio reikalavimai, šios nepakankamo apdorojimo ar perdirbimo operacijos nesuteikia kilmės statuso:
 - a) operacijos, kuriomis užtikrinama, kad produktai išliktų geros būklės juos vežant ir sandėliuojant;
 - b) pakuočių išardymas ir surinkimas;
 - c) plovimas, valymas; dulkių, oksido, alyvos, dažų ar kitokių dangų nuvalymas;
 - d) tekstilės medžiagų ir tekstilės dirbinių lyginimas ar presavimas;
 - e) paprastos dažymo ir poliravimo operacijos;
 - f) ryžių lukštenimas ir dalinis ar visiškas malimas; grūdų ir ryžių poliravimas ir glazūravimas;
 - g) cukraus dažymo ar aromatizavimo arba cukraus gabalėlių formavimo operacijos; dalinis arba visiškas cukraus kristalų malimas;
 - h) vaisių, riešutų ir daržovių lupimas, kauliukų išėmimas ir lukštenimas;
 - i) galandimas, paprastas šlifavimas arba paprastas pjaustymas;

- j) sijojimas, perrinkimas, sisteminimas, klasifikavimas, rūšiavimas, derinimas (įskaitant rinkinių sudarymą);
- k) paprastas išpilstymas į butelius, skardines ar flakonus, dėjimas į maišus, dėklus, dėžes, kortelių ar lentelių tvirtinimas, kitos paprastos pakavimo operacijos;
- l) ženklų, etikečių, logotipų ir kitų panašių skiriamųjų ženklų tvirtinimas ar spausdinimas ant produktų ar jų pakuočių;
- m) paprastas vienos ar kelių rūšių produktų sumaišymas; cukraus sumaišymas su bet kokia medžiaga;
- n) paprastas vandens pridėjimas arba produktų praskiedimas, dehidratavimas arba denatūravimas;
- o) paprastas gaminio surinkimas iš dalių sudarant užbaigtą gaminį arba produktų išardymas į dalis;
- p) dviejų ar daugiau operacijų, išvardytų a–o punktuose, derinys;
- q) gyvūnų skerdimas.

2. 1 dalies tikslais operacijos laikomos paprastomis, kai joms atlikti nebūtina turėti jokių įgūdžių, mechanizmų, aparatų ar įrankių, pagamintų ar įrengtų specialiai toms operacijoms atlikti.

3. Nustatant, ar konkretaus produkto apdorojimas ar perdirbimas turi būti laikomas nepakankamu, kaip apibrėžta 1 dalyje, atsižvelgiama į visas UŠT su tuo produktu atliktas operacijas.

6 straipsnis

Leistinieji nuokrypiai

1. Nukrypstant nuo šio priedo 4 straipsnio nuostatų ir laikantis šio straipsnio 2 ir 3 dalių, kilmės statuso neturinčias medžiagas, kurių, vadovaujantis I priedėlio sąraše nustatytais sąlygomis, negalima naudoti atitinkamam produktui pagaminti, vis dėlto galima naudoti šiuo tikslu, jeigu įvertinta bendra produkto vertė ar neto masė neviršija:
- a) 15 % produkto masės, jei produktai priskiriami 2 ir 4–24 skirsniams, išskyrus 16 skirsniai priskiriamus žuvininkystės gaminius;
 - b) 15 % produkto gamintojo kainos (*ex-works* kainos) kitų produktų atveju, išskyrus 50–63 skirsniams priskiriamus produktus, kuriems taikomi I priedėlio 6 ir 7 pastabose minimi leistinieji nuokrypiai.
2. Taikant šio straipsnio 1 dalį, neleidžiama viršyti nė vieno didžiausio kilmės statuso neturinčių medžiagų kiekio procentinio dydžio, nurodyto I priedėlio sąraše nustatytoje taisyklėse.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos tik UŠT gautiems produktams, kaip apibrėžta šio priedo 3 straipsnyje. Tačiau, nedarant poveikio šio priedo 5 straipsniui ir 11 straipsnio 2 daliai, šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyti leistinieji nuokrypiai vis dėlto taikomi visų produktui pagaminti panaudotų medžiagų, kurioms taikoma I priedėlio sąraše nustatyta taisyklė, kad tam produktui būtų panaudotos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje gautos medžiagos, sumai.

7 straipsnis

Dvišalė kumuliacija

1. Nedarant poveikio šio priedo 2 straipsniui, Sąjungos kilmės medžiagos laikomos UŠT kilmės medžiagomis, kai jos panaudojamos joje gautiems produktams gaminti, jei jų atveju atliktas apdorojimas ar perdirbimo operacijų mastas yra didesnis nei šio priedo 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų operacijų.
2. Nedarant poveikio šio priedo 2 straipsniui, Sąjungoje atliktas apdorojimas ar perdirbimas laikomas atliktu UŠT, jei joje medžiagos vėliau apdorojamos ar perdirbamos.
3. Taikant šiame straipsnyje numatytą kumuliaciją, medžiagų kilmė nustatoma remiantis šiuo priedu.

8 straipsnis
Kumuliacija su EPS šalimis

1. Nedarant poveikio šio priedo 2 straipsniui, EPS šalių kilmės medžiagos laikomos UŠT kilmės medžiagomis, kai jos panaudojamos gaminant joje gautus produktus, jei atliktų apdorojimo ar perdirbimo operacijų mastas yra didesnis nei šio priedo 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų operacijų.
2. Nedarant poveikio šio priedo 2 straipsniui, EPS šalyse atliktas apdorojimas ar perdirbimas laikomas atliktu UŠT, jei joje medžiagos vėliau apdorojamos ar perdirbamos.
3. Taikant 1 dalį, EPS šalies kilmės medžiagų kilmė nustatoma vadovaujantis atitinkamam EPS taikomomis kilmės taisyklėmis ir atitinkamomis nuostatomis dėl prekių kilmės įrodymų ir administracinio bendradarbiavimo.

Šiame straipsnyje numatyta kumuliacija netaikoma Pietų Afrikos Respublikos kilmės medžiagoms, kurių negalima tiesiogiai importuoti į Sąjungą be kvotų ir muitų remiantis Sąjungos ir Pietų Afrikos vystymosi bendrijos (PAVB) EPS.

4. Šiame straipsnyje numatyta kumuliacija gali būti taikoma tik tuo atveju, jeigu:
- a) medžiagas tiekianti EPS šalis ir galutinį produktą gaminanti UŠT įsipareigojo:
 - i) laikytis šiame priede nustatytų reikalavimų arba užtikrinti, kad jų būtų laikomasi; ir
 - ii) vykdyti administracinį bendradarbiavimą, kuris yra būtinas siekiant užtikrinti tinkamą šio priedo nuostatų įgyvendinimą tiek Sąjungos, tiek viena kitos atžvilgiu;
 - b) atitinkama UŠT pranešė Komisijai apie a punkte nurodytus įsipareigojimus.
5. Jeigu EPS šalys įvykdo 4 dalyje nustatytus reikalavimus dar iki 2014 m. sausio 1 d., įsipareigoti iš naujo nereikalaujama.

9 straipsnis

Kumuliacija su kitomis šalimis, kurių produktai į Sąjungos rinką įvežami netaikant kvotų ir muitų pagal bendrąją lengvatų sistemą

1. Nedarant poveikio šio priedo 2 straipsniui, šio straipsnio 2 dalyje nurodytų šalių ir teritorijų kilmės medžiagos laikomos UŠT kilmės medžiagomis, kai jos panaudojamos gaminant UŠT gautus produktus, jei atliktų apdorojimo ar perdirbimo operacijų mastas yra didesnis nei šio priedo 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų operacijų.
2. Taikant šio straipsnio 1 dalį, medžiagos turi būti kilusios iš šalies ar teritorijos:
 - a) kuriai taikoma Bendrosios lengvatų sistemos (BLS) specialioji priemonė mažiausiai išsivysčiusioms šalims, nurodyta Reglamento (ES) Nr. 978/2012 1 straipsnio 2 dalies c punkte, arba
 - b) kurios produktai į Sąjungos rinką įvežami be muitų ir kvotų Suderintos sistemos 6 skaičių lygmeniu pagal BLS bendrąją priemonę, nurodytą Reglamento (ES) Nr. 978/2012 1 straipsnio 2 dalies a punkte.

3. Atitinkamų šalių ar teritorijų medžiagų kilmė nustatoma vadovaujantis kilmės taisyklėmis, nustatytomis Komisijos deleguotame reglamente (ES) 2015/2446¹ pagal Reglamento (ES) Nr. 978/2012 33 straipsnį.
4. Šio straipsnio 1 dalyje numatyta kumuliacija netaikoma:
- a) medžiagoms, kurias importuojant į Sąjungą taikomi antidempingo arba kompensaciniai muitai, jeigu jos yra šalies, kuriai nustatyti tie antidempingo ar kompensaciniai muitai, kilmės;
 - b) 3 ir 16 skirsniams priskiriamiems tuno produktams, kuriems taikomas Reglamento (ES) Nr. 978/2012 7 straipsnis, taip pat vėlesni iš dalies keičiantys ir kiti atitinkami teisės aktai;
 - c) medžiagoms, kurioms taikomi Reglamento (ES) Nr. 978/2012 8 ir 22–30 straipsniai, taip pat vėlesni iš dalies keičiantys ir kiti atitinkami teisės aktai.

UŠT kompetentingos institucijos kasmet Komisijai praneša apie medžiagas, jei jų buvo, kurioms pagal šio straipsnio 1 dalį taikyta kumuliacija.

¹ 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiomis taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso nuostatos (OL L 343, 2015 12 29, p. 1).

5. Šio straipsnio 1 dalyje numatyta kumuliacija gali būti taikoma tik tuo atveju, jeigu:
- a) kumuliaciją taikančios šalys ar teritorijos įsipareigojo laikytis šiame priede nustatytų reikalavimų arba užtikrinti, kad jų būtų laikomasi, taip pat teikti būtiną pagalbą administracinio bendradarbiavimo klausimais, siekiant užtikrinti tinkamą šio priedo įgyvendinimą tiek Sąjungos, tiek viena kitos atžvilgiu;
 - b) atitinkama UŠT pranešė Komisijai apie šios dalies a punkte nurodytą įsipareigojimą.
6. Komisija *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (C serijoje) paskelbia datą, kurią šiame straipsnyje nurodytos šalys ar teritorijos, įvykdžiusios būtinus reikalavimus, gali taikyti šiame straipsnyje numatytą kumuliaciją.

10 straipsnis

Išplėstinė kumuliacija

1. UŠT prašymu Komisija gali leisti UŠT ir šalies, su kuria Sąjunga yra sudariusi galiojančią laisvosios prekybos susitarimą pagal Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT) XXIV straipsnį, kilmės kumuliaciją, jeigu tenkinamos šios sąlygos:
- a) kumuliaciją taikančios šalys ar teritorijos įsipareigojo:
 - i) laikytis šiame priede nustatytų reikalavimų arba užtikrinti, kad jų būtų laikomasi;

- ii) vykdyti administracinį bendradarbiavimą, kuris yra būtinas siekiant užtikrinti tinkamą šio priedo nuostatų įgyvendinimą tiek Sąjungos, tiek viena kitos atžvilgiu, ir
 - iii) teikti UŠT tokią pat pagalbą administracinio bendradarbiavimo klausimais, kaip ir valstybių narių muitinėms pagal atitinkamas susijusio laisvosios prekybos susitarimo nuostatas;
- b) atitinkama UŠT pranešė Komisijai apie a punkte nurodytą įsipareigojimą.

Atsižvelgdama į pavojų, kad bus apeinamos prekybos taisyklės, ir į medžiagų, kurios bus naudojamos taikant kumuliaciją, specifinį jautrumą, Komisija gali nustatyti papildomas sąlygas teisės taikyti prašomą kumuliaciją suteikimui.

2. 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytas prašymas:

- a) Komisijai pateikiamas raštu;
- b) jame nurodoma atitinkama trečioji šalis ar šalys;
- c) jame pateikiamas medžiagų, kurioms norima taikyti kumuliaciją, sąrašas ir
- d) jame pateikiami įrodymai, kad įvykdytos 1 dalies a ir b punktuose nustatytos sąlygos.

3. Panaudotų medžiagų kilmė ir dokumentiniai prekių kilmės įrodymai nustatomi vadovaujantis atitinkamame laisvosios prekybos susitarime nustatytais taisyklėmis. Į Sąjungą eksportuotinių produktų kilmė nustatoma vadovaujantis šiame priede nustatytais kilmės taisyklėmis.
4. Norint, kad gautas produktas įgytų kilmės statusą, nebūtina, kad trečiosios šalies kilmės medžiagoms, UŠT naudojamoms į Sąjungą eksportuojamam produktui pagaminti, būtų taikomas pakankamas apdorojimas ar perdirbimas, jeigu atitinkamoje UŠT atliktų apdorojimo ar perdirbimo operacijų mastas yra didesnis nei šio priedo 5 straipsnio 1 dalyje aprašytų operacijų.
5. Komisija *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (C serijoje) paskelbia datą, kurią įsigalioja išplėstinė kumuliacija, šią kumuliaciją taikančią Sąjungos laisvosios prekybos susitarimo šalį partnerę, taikytinas sąlygas ir medžiagų, kurioms taikoma kumuliacija, sąrašą.
6. Priemonę, pagal kurią leidžiama taikyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą kumuliaciją, Komisija tvirtina priimdama įgyvendinimo aktus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šio priedo 47 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

11 straipsnis
Kvalifikavimo vienetas

1. Šio priedo nuostatomis taikyti reikalingu kvalifikaciniu vienetu laikomas konkretus produktas, kuris, klasifikuojant pagal Suderintą sistemą, laikomas baziniu vienetu.
2. Kai siuntą sudaro tam tikras skaičius vienodų produktų, priskiriamų tai pačiai pozicijai, šio priedo nuostatos taikomos atskirai kiekvienam produktui.
3. Jei pagal Suderintos sistemos 5 bendrąją taisyklę pakuotė klasifikuojama kartu su produktu, nustatant kilmę ji taip pat vertinama kartu su produktu.

12 straipsnis
Priedai, atsarginės dalys ir įrankiai

Priedai, atsarginės dalys ir įrankiai, siunčiami kartu su įrenginiu, mechanizmu, aparatu ar transporto priemone, kurie yra įprastinė įrenginio dalis ir yra įtraukti į jo gamintojo kainą (*ex-works* kainą), yra laikomi neatskiriama to įrenginio, mechanizmo, aparato ar transporto priemonės dalimi.

13 straipsnis

Rinkiniai

Rinkiniai, kaip apibrėžta 3 bendrojoje Suderintos sistemos aiškinimo taisyklėje, laikomi turinčiais kilmės statusą, jei kilmės statusą turi visos jų sudėtinės dalys.

Jei rinkinį sudaro kilmės statusą turintys ir kilmės statuso neturintys produktai, pats rinkinys vis dėlto laikomas turinčiu kilmės statusą, jeigu kilmės statuso neturinčių produktų vertė neviršija 15 % rinkinio gamintojo kainos (*ex-works* kainos).

14 straipsnis

Neutralūs elementai

Siekiant nustatyti, ar produktas turi kilmės statusą, neatsižvelgiama, ar tokį statusą turi toliau išvardyti dalykai, kurie gali būti naudojami produkto gamyboje:

- a) energija ir degalai;
- b) gamybos priemonės ir įrenginiai;
- c) mašinos ir įrankiai;
- d) kitų prekių, kurios neįeina į galutinę produkto sudėtį ir nėra tam skirtos.

15 straipsnis
Apskaitos atskyrimas

1. Jeigu produktui apdoroti ar perdirbti naudojamos kilmės statusą turinčios ir jo neturinčios pakeičiamos medžiagos, ekonominės veiklos vykdytojų rašytiniu prašymu valstybių narių muitinės gali leisti Sąjungoje apskaityti medžiagas taikant apskaitos atskyrimo metodą, kad būtų galima vėliau šias medžiagas eksportuoti į UŠT taikant dvišalę kumuliaciją, neprivalant atskirai jų laikyti.
2. Valstybių narių muitinės gali 1 dalyje minėtą leidimą suteikti taikydamos tokias sąlygas, kokios, jų vertinimu, yra tinkamos.

Leidimas suteikiamas tik tuomet, jeigu taikant 3 dalyje nurodytą metodą bet kuriuo metu galima užtikrinti, kad gautų produktų, kuriuos būtų galima laikyti Sąjungos kilmės produktais, kiekis būtų toks pats, koks būtų gautas fiziškai atskyrus tokių medžiagų atsargas.

Suteikus leidimą, metodas taikomas ir jo taikymas registruojamas pagal Sąjungoje taikomus bendruosius apskaitos principus.

3. 2 dalyje nurodytą metodą taikantis asmuo surašo prekių kilmės įrodymus arba, kol netaikoma REX sistema, kreipiasi, kad jie būtų surašyti produktų, kurie gali būti laikomi Sąjungos kilmės produktais, kiekiui. Valstybių narių muitinių prašymu metodą taikantis asmuo pateikia tų kiekių apskaitos ataskaitą.

4. Valstybių narių mutinės stebi, kaip naudojamas 1 dalyje nurodytas leidimas.

Jos gali atšaukti leidimą šiais atvejais:

- a) kai metodą taikantis asmuo leidimu naudojasi netinkamai bet kuriomis aplinkybėmis arba
- b) metodą taikantis asmuo nepaiso kurios nors iš kitų šiame priede nustatytų sąlygų.

16 straipsnis

Nukrypti leidžiančios nuostatos

1. Komisijos iniciatyva arba tenkinant valstybės narės ar UŠT prašymą, UŠT gali būti suteikta teisė laikinai taikyti nuo šio priedo nukrypti leidžiančią nuostatą bet kuriuo iš šių atvejų:
- a) dėl vidaus ar išorės veiksnių ta šalis negali laikytis šio priedo 2 straipsnyje nustatytų kilmės statuso įgijimo taisyklių, nors anksčiau ji tų taisyklių galėjo laikytis;
 - b) šaliai reikia laiko, kad pasirengtų laikytis šio priedo 2 straipsnyje nustatytų kilmės statuso įgijimo taisyklių;
 - c) tai pateisinama esamos pramonės vystymusi ar naujos pramonės kūrimu.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas prašymas Komisijai pateikiamas raštu, užpildžius II priedėlyje nustatytą formą. Jame nurodomos prašymo priežastys, be to, pridedami atitinkami patvirtinamieji dokumentai.
3. Nagrinėjant prašymus visų pirma atsižvelgiama į:
 - a) atitinkamos UŠT vystymosi lygį arba geografinę padėtį, ypatingą dėmesį skiriant tam, kokį ekonominį ir socialinį poveikį, visų pirma užimtumo srityje, turėtų būsimas sprendimas;
 - b) atvejus, kai esamų kilmės taisyklių taikymas labai paveiktų esamos UŠT pramonės galimybes toliau tęsti eksportą į Sąjungą, ypač atsižvelgiant į atvejus, kai dėl to veikla galėtų būti nutraukta;
 - c) konkrečius atvejus, kai galima aiškiai įrodyti, kad kilmės taisyklės gali reikšmingai sutrukdyti investavimą į pramonę, ir kai, taikant investicinės programos įgyvendinimui palankią nukrypti leidžiančią nuostatą, etapais būtų galima pasiekti visišką atitiktį toms taisyklėms.
4. Komisija tenkina visus prašymus, kurie yra tinkamai pagrįsti pagal šį straipsnį ir kurie negali padaryti didelės žalos esamai Sąjungos pramonei.

5. Komisija imasi būtinų veiksmų užtikrinti, kad sprendimas būtų priimtas kuo greičiau, ir savo poziciją stengiasi patvirtinti per 75 darbo dienas nuo prašymo gavimo.
6. Laikinoji nukrypti leidžianti nuostata galioja tiek laiko, kiek trunka vidaus ar išorės veiksnių, dėl kurių nukrypti leidžianti nuostata buvo pradėta taikyti, poveikis, arba tiek, kiek UŠT reikia, kad galėtų laikytis taisyklių arba pasiekti nukrypti leidžiančia nuostata nustatytų tikslų, atsižvelgiant į konkrečią atitinkamos UŠT padėtį ir jos patiriamus sunkumus.
7. Jeigu leidžiama taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, UŠT laikosi visų nustatytų reikalavimų dėl Komisijai teikiamos informacijos apie nukrypti leidžiančios nuostatos taikymą ir kiekių, kuriems nustatyta nukrypti leidžianti nuostata, administravimą.
8. Priemonę, pagal kurią leidžiama taikyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą nukrypti leidžiančią nuostatą, Komisija tvirtina priimdama įgyvendinimo aktus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šio priedo 47 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

TERITORINIAI REIKALAVIMAI

17 straipsnis

Teritoriškumo principas

1. Jeigu šio priedo 7–10 straipsniuose nenurodyta kitaip, UŠT turi nepertraukiamai tenkinti šiame priede nustatytas kilmės statuso įgijimo sąlygas.
2. Jei kilmės statusą turintys produktai, iš UŠT eksportuoti į kitą šalį, grąžinami, jie laikomi neturinčiais kilmės statuso, jeigu UŠT kompetentingoms institucijoms nepateikiama joms priimtinių įrodymų, kad:
 - a) grąžinami produktai yra tie patys, kurie buvo eksportuoti, ir
 - b) su jais nebuvo atlikta jokių kitų operacijų, išskyrus tas, kurios yra būtinos gerai produktų būklei išlaikyti, kol jie yra laikomi toje šalyje arba eksportuojami.

18 straipsnis
Neklastojimo sąlyga

1. Produktai, deklaruoti išleisti į laisvą apyvartą Sąjungoje, turi būti tie patys produktai, kurie eksportuoti iš UŠT, kurios kilmės jie yra laikomi. Prieš tai, kai produktus deklaruojama išleisti į laisvą apyvartą, jie neturi būti kaip nors pakeičiami ar perdirbami arba jiems neturi būti taikomos operacijos, išskyrus tas, kurios yra būtinos gerai produktų būklei išlaikyti. Produktus arba siuntas galima saugoti ir siuntas galima skaidyti, kai tai atliekama prižiūrint eksportuotojui ar paskesniai prekių turėtojui, o produktai lieka tranzito šalies arba šalių muitinės prižiūrimi.
2. Muitinė laiko, kad deklarantas laikėsi 1 dalyje nustatytų reikalavimų, nebent ji turi priežasčių manyti, kad jų buvo nesilaikoma. Tokiais atvejais muitinė gali reikalauti, kad deklarantas pateiktų įrodymus, kad nuostatų laikomasi, kurie gali būti pateikiami bet koku būdu, įskaitant sutartinius transporto dokumentus, tokius kaip konosamentai arba faktiniai ar konkretūs įrodymai, pagrįsti pakuočių ženklinimu ar numeracija, arba bet kokius įrodymus, susijusius su pačiomis prekėmis.
3. Kai taikoma kumuliacija pagal šio priedo 7–10 straipsnius, šio straipsnio 1 ir 2 dalys taikomos *mutatis mutandis*.

19 straipsnis

Parodos

1. Kilmės statusą turintiems produktams, iš UŠT išsiųstiems į parodą kitoje šalyje, išskyrus UŠT, EPS šalį ar valstybę narę, ir po parodos parduotiems importuoti į Sąjungą, importuojant taikomos šio sprendimo nuostatos, jeigu muitinei pateikiama jai priimtinių įrodymų, kad:
 - a) eksportuotojas šiuos produktus išsiuntė iš UŠT į šalį, kurioje vyko paroda, ir juos ten eksponavo;
 - b) tas eksportuotojas produktus pardavė ar kitaip perleido asmeniui Sąjungoje;
 - c) produktai buvo išsiųsti vykstant parodai ar netrukus po jos tokios pat būklės kaip ir atsiųsti į parodą;
 - d) nuo tada, kai produktai buvo išsiųsti į parodą, be demonstravimo parodoje jie nebuvo naudojami jokiems kitiems tikslams.
2. Kilmės įrodymas išduodamas arba surašomas pagal šio priedo IV antraštinės dalies nuostatas ir įprastu būdu pateikiamas importuojančiosios šalies muitinei. Jame nurodomas parodos pavadinimas ir adresas. Prireikus gali būti reikalaujama pateikti papildomų dokumentų, kuriais patvirtinamos produktų eksponavimo sąlygos.

3. 1 dalis taikoma bet kuriai prekybos, pramonės, žemės ūkio ar amatų parodai, mugei ar panašiam viešam demonstravimui, kuris nėra organizuojamas parduotuvėse ar verslo patalpose siekiant asmeninių tikslų norint parduoti užsieninius produktus ir kurių metu produktai lieka muitinės prižiūrimi.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

PREKIŲ KILMĖS ĮRODYMAI

1 SKIRSNIS

BENDRIEJI REIKALAVIMAI

20 straipsnis

Sumos, išreikštos eurai

1. Taikant šio priedo 29 ir 30 straipsnius, tais atvejais, kai sąskaitose faktūrose produktų kainos nurodomos ne eurai, o kita valiuta, kiekviena atitinkama šalis kiekvienais metais nustato sumas valstybių narių nacionaline valiuta, lygiavertes eurai išreikštomis sumoms.
2. Šio priedo 29 ir 30 straipsniai siuntai taikomi atsižvelgiant į tą valiutą, kuri buvo nurodyta sąskaitoje faktūroje.

3. Sumos, kurios turi būti nurodytos kuria nors nacionaline valiuta, turi būti lygiavertės sumoms ta nacionaline valiuta, išreikštoms euraiis kiekvienų metų spalio mėnesio pirmąją darbo dieną. Apie šias sumas Komisijai pranešama ne vėliau kaip spalio 15 d., o jos taikomos nuo kitų metų sausio 1 d. Komisija visoms atitinkamoms šalims praneša apie atitinkamas sumas.
4. Valstybė narė gali suapvalinti sumą, gautą perskaičiavus euraiis išreikštą sumą į jos nacionalinę valiutą, iki didesnio arba mažesnio sveiko skaičiaus. Suapvalinta suma nuo sumos, gautos po perskaičiavimo, negali skirtis daugiau kaip 5 %. Valstybė narė gali išlaikyti nepakeistą savo ekvivalentą nacionaline valiuta, atitinkantį euraiis išreikštą sumą, jei 3 dalyje nurodyto metinio koregavimo metu konvertuojant tą sumą prieš jos suapvalinimą ekvivalentas nacionaline valiuta padidėja mažiau nei 15 %. Ekvivalentas nacionaline valiuta gali būti paliktas, jeigu po konvertavimo jis sumažėja.
5. Komisija savo iniciatyva arba valstybės narės ar UŠT prašymu peržiūri sumas euraiis ir jų ekvivalentus tam tikrų valstybių narių nacionaline valiuta. Atlikdama tokią peržiūrą Komisija sprendžia, ar pageidautina faktiškai išlaikyti apribojimų poveikį. Šiuo tikslu ji gali nuspręsti pakeisti euraiis išreikštas sumas.

2 SKIRSNIS

EKSPORTO METU UŠT TAIKOMOS PROCEDŪROS

21 straipsnis

Bendrieji reikalavimai

Lengvatos pagal šį sprendimą taikomos šiais atvejais:

- a) kai šio priedo reikalavimus atitinkančias prekes eksportuoja registruotasis eksportuotojas, kaip apibrėžta šio priedo 22 straipsnyje;
- b) kai iš vienos ar daugiau pakuočių, kuriose yra kilmės statusą turinčių produktų, sudarytas siuntas eksportuoja bet koks eksportuotojas, o bendra siunčiamų kilmės statusą turinčių produktų vertė neviršija 10 000 EUR.

22 straipsnis

Registracijos prašymas

- 1. Kad būtų įregistruoti, eksportuotojai šio priedo 39 straipsnio 1 dalyje nurodytai UŠT kompetentingai institucijai pateikia prašymą, naudodami V priedėlyje pateikto pavyzdžio formą.
- 2. UŠT kompetentingos institucijos prašymą priima tik jeigu jis yra visiškai užpildytas.

3. Registracija įsigalioja tą dieną, kurią UŠT kompetentingos institucijos pagal 1 ir 2 dalis gauna užpildytą registracijos prašymą.
4. UŠT įsisteigęs eksportuotojas, kuris REX sistemoje jau užregistruotas Norvegijos ar Šveicarijos BLS sistemos taikymo tikslais, UŠT kompetentingoms institucijoms neturi teikti prašymo užregistruoti jį šio sprendimo taikymo tikslais.

23 straipsnis

Registracija

1. Gavusios užpildytą III priedėlyje nurodytą prašymo formą, UŠT kompetentingos institucijos eksportuotojui nedelsdamos suteikia registruotojo eksportuotojo kodą ir į REX sistemą įveda minėtą kodą, registracijos duomenis ir registracijos įsigaliojimo pagal šio priedo 22 straipsnio 3 dalį datą.

UŠT kompetentingos institucijos informuoja eksportuotoją apie jam suteiktą registruotojo eksportuotojo kodą ir registracijos įsigaliojimo datą.

UŠT kompetentingos institucijos savo užregistruotus duomenis nuolat atnaušina. Gavusios informacijos iš registruotojo eksportuotojo pagal šio priedo 24 straipsnio 1 dalį, jos nedelsdamos tuos duomenis pakeičia.

2. Registruojant pateikiama ši informacija:

- a) registruotojo eksportuotojo vardas, pavardė (pavadinimas), kaip nurodyta III priedėlyje pateiktos formos 1 langelyje;
- b) vietos, kurioje registruotasis eksportuotojas yra įsisteigęs, adresas, kaip nurodyta III priedėlyje pateiktos formos 1 langelyje, įskaitant šalies ar teritorijos identifikatorių (ISO dviraidį šalies kodą);
- c) kontaktiniai duomenys, kaip nurodyta III priedėlyje pateiktos formos 1 ir 2 langeliuose;
- d) preliminarus prekių, kurios atitinka lengvatinio režimo reikalavimus, aprašymas, įskaitant pozicijų arba skirsnių preliminarų sąrašą, kaip nurodyta III priedėlyje pateiktos formos 4 langelyje;
- e) registruotojo eksportuotojo verslininko identifikavimo kodas (TIN), kaip nurodyta III priedėlyje pateiktos formos 1 langelyje;
- f) tai, ar eksportuotojas yra prekiautojas, ar gamintojas, kaip nurodyta III priedėlyje pateiktos formos 3 langelyje;

- g) registruotojo eksportuotojo registracijos data;
- h) registracijos įsigaliojimo data;
- i) kai taikytina, registracijos panaikinimo data.

24 straipsnis

Registracijos panaikinimas

1. Registruotieji eksportuotojai, kurie nebeatitinka prekių, kurioms taikomos lengvatos pagal šį sprendimą, eksporto reikalavimų arba nebetina eksportuoti minėtų prekių, apie tai nedelsdami praneša UŠT kompetentingoms institucijoms, kurios juos nedelsdamos pašalina iš toje UŠT tvarkomo registruotųjų eksportuotojų registro.
2. Nedarant poveikio UŠT taikomai nuobaudų ir sankcijų sistemai, kai registruotasis eksportuotojas tyčia ar dėl neatsargumo surašo pareiškimą apie prekių kilmę arba bet kokį patvirtinamąjį dokumentą, kuriame pateikiama neteisinga informacija, kuria remiantis neteisėtai ar apgaulės būdu pasinaudojama lengvatiniu muitų tarifų režimu, arba toks pareiškimas ar dokumentas yra surašomas dėl jo kaltės, UŠT kompetentingos institucijos eksportuotoją išbraukia iš atitinkamoje UŠT tvarkomo registruotųjų eksportuotojų registro.

3. Nedarant poveikio galimam nustatytų netikslumų poveikiui vykstantiems patikrinimams, registracijos registruotųjų eksportuotojų registre panaikinimas įsigalioja būsimai veiklai, t. y. po panaikinimo dienos surašytiems pareiškimams apie prekių kilmę.
4. Eksportuotojai, kurių registraciją registruotųjų eksportuotojų registre UŠT kompetentingos institucijos panaikino pagal 2 dalį, gali būti vėl registruojami tik jei tos UŠT kompetentingoms institucijoms įrodo, kad ištaisė padėtį, dėl kurios jų registracija buvo panaikinta.
5. Jeigu UŠT kompetentingos institucijos eksportuotojo registraciją registruotųjų eksportuotojų registre panaikino pagal Norvegijos ar Šveicarijos BLS teisės aktus, panaikinimas taip pat taikomas taikant šį sprendimą.

25 straipsnis

Patvirtinamieji dokumentai

1. Registruotieji ar neregistruotieji eksportuotojai turi įvykdyti šias prievoles:
 - a) turėti tinkamus lengvatinio režimo reikalavimus atitinkančių prekių gamybos ir tiekimo komercinės apskaitos registrus;
 - b) prireikus pateikti visus įrodymus, susijusius su gamybai naudotomis medžiagomis;

- c) saugoti visus muitinės dokumentus, susijusius su gamybai naudotomis medžiagomis;
 - d) bent trejus metus nuo metų, kuriais surašytas pareiškimas apie prekių kilmę, pabaigos arba ilgiau, jeigu to reikalauja nacionaliniai įstatymai, saugoti šiuos įrašus:
 - i) savo surašytus pareiškimus apie prekių kilmę ir
 - ii) kilmės statusą turinčių ir jo neturinčių medžiagų, gamybos ir atsargų apskaitos įrašus.
2. 1 dalies d punkte nurodyti įrašai gali būti elektroniniai, tačiau pagal juos turi būti galima atsekti eksportuojamiems produktams gaminti naudotas medžiagas ir patvirtinti jų kilmės statusą.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytos pareigos taip pat taikomos tiekėjams, pateikiantiems eksportuotojams šio priedo 27 straipsnyje nurodytas tiekėjų deklaracijas.

26 straipsnis

Pareiškimas apie prekių kilmę ir kumuliacijos tikslais teikiama informacija

1. Eksportuotojas pareiškimą apie prekių kilmę surašo, kai jame nurodyti produktai yra eksportuojami, jei atitinkamos prekės gali būti laikomos UŠT kilmės.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, pareiškimas apie prekių kilmę išimties tvarka gali būti surašytas po eksporto (atgaline data surašytas pareiškimas) su sąlyga, kad jis valstybėje narėje, kurioje prekės deklaruojamos išleidimui į laisvą apyvartą įforminti, pateikiamas ne vėliau kaip per dvejus metus nuo eksportavimo.
3. Pareiškimą apie prekių kilmę, kuriame pateikiami IV priedėlyje nurodyti duomenys, eksportuotojas pateikia savo klientui Sąjungoje. Pareiškimas apie prekių kilmę surašomas anglų ar prancūzų kalba.

Jis gali būti surašytas bet kuriame komerciniame dokumente, pagal kurį galima identifikuoti atitinkamą eksportuotoją ir atitinkamas prekes.
4. Taikant šio priedo 2 straipsnio 2 dalį arba dvišalę kumuliaciją pagal šio priedo 7 straipsnį:
 - a) medžiagų iš kitos UŠT ar Sąjungos kilmės statusas įrodomas pateikiant pagal šį priedą surašytą pareiškimą apie prekių kilmę, kurį eksportuotojui pateikia UŠT ar Sąjungos, iš kurios tos medžiagos buvo įvežtos, tiekėjas;
 - b) kitoje UŠT ar Sąjungoje atlikta apdorojimo ar perdirbimo operacija įrodoma pateikiant pagal šio priedo 27 straipsnį surašytą tiekėjo deklaraciją, kurią eksportuotojui pateikia UŠT ar Sąjungos, iš kurios tos medžiagos buvo įvežtos, tiekėjas.

Tais atvejais, kai taikoma pirma pastraipa, eksportuotojo surašytame pareiškime apie prekių kilmę atitinkamai įrašoma pastaba „EU cumulation“, „OCT cumulation“ arba „cumul UE“, „cumul PTOM“.

5. Taikant kumuliaciją su EPS šalimi pagal šio priedo 8 straipsnį:

- a) medžiagų iš EPS šalies kilmės statusas įrodomas pateikiant pagal Sąjungos ir atitinkamos EPS šalies EPS susitarimo nuostatas išduotą ar surašytą prekių kilmės įrodymą, kurį eksportuotojui pateikia EPS šalies, iš kurios tos medžiagos buvo įvežtos, tiekėjas;
- b) kitoje EPS šalyje atlikta apdorojimo ar perdirbimo operacija įrodoma pateikiant pagal šio priedo 27 straipsnį surašytą tiekėjo deklaraciją, kurią eksportuotojui pateikia EPS šalies, iš kurios tos medžiagos buvo įvežtos, tiekėjas.

Tais atvejais, kai taikoma pirma pastraipa, eksportuotojo surašytame pareiškime apie prekių kilmę įrašoma pastaba „cumulation with EPA country [name of the country]“ arba „cumul avec le pays APE [nom du pays]“.

6. Pagal šio priedo 9 straipsnį taikant kumuliaciją su kitomis šalimis, kurių prekes į Sąjungos rinką leidžiama įvežti be muitų ir kvotų pagal BLS, kilmės statusas įrodomas pateikiant Įgyvendinimo reglamente (ES) 2015/2447 numatytus kilmės įrodymus, kuriuos eksportuotojui pateikia BLS šalies, iš kurios tos medžiagos buvo įvežtos, tiekėjas.

Šiuo atveju eksportuotojo surašytame pareiškime apie prekių kilmę įrašoma pastaba „cumulation with GSP country [name of the country]“ arba „cumul avec le pays SPG [nom du pays]“.

7. Taikant išplėstinę kumuliaciją pagal šio priedo 10 straipsnį, medžiagų iš šalies, su kuria Sąjunga yra sudariusi laisvosios prekybos susitarimą, kilmės statusas įrodomas pateikiant pagal to laisvosios prekybos susitarimo nuostatas išduotą ar surašytą prekių kilmės įrodymą, kurį eksportuotojui pateikia šalies, iš kurios tos medžiagos buvo įvežtos, tiekėjas.

Tais atvejais, kai taikoma pirma pastraipa, eksportuotojo surašytame pareiškime apie prekių kilmę įrašoma pastaba „extended cumulation with country [name of the country]“ arba „cumul étendu avec le pays [nom du pays]“.

27 straipsnis
Tiekėjo deklaracija

1. Taikant šio priedo 26 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punktą ir 5 dalies pirmos pastraipos b punktą, kiekvienai medžiagų siuntai tiekėjas surašo atskirą tiekėjo deklaraciją su tuo siuntimu susijusioje komercinėje sąskaitoje faktūroje ar tokios sąskaitos faktūros priede arba pristatymo dokumente ar kitame su tuo siuntimu susijusiame komerciniame dokumente, kuriame atitinkamos medžiagos yra aprašytos pakankamai, kad jas būtų galima identifikuoti. Tiekėjo deklaracijos pavyzdys pateiktas V priedėlyje.
2. Kai tiekėjas konkrečiam pirkėjui reguliariai tiekia prekes, kurių statusas, nustatomas pagal lengvatinės kilmės taisyklės, ilgą laiką, tikėtina, išliks toks pats, jis vėlesniems tų prekių siuntimams gali pateikti vieną deklaraciją (toliau – Ilgalaikė tiekėjo deklaracija), jei faktai ar aplinkybės, kuriais remiantis ji išduota, nesikeičia.

Ilgalaikė tiekėjo deklaracija gali būti išduota laikotarpiui iki vieno metų nuo deklaracijos išdavimo datos. Ilgalaikė tiekėjo deklaracija gali būti išduota atgaline data. Tokiais atvejais jos galiojimas negali viršyti vieno metų nuo įsigaliojimo datos. Ilgalaikėje tiekėjo deklaracijoje nurodomas galiojimo laikotarpis .

Muitinė gali atšaukti Ilgalaikę tiekėjo deklaraciją, jeigu pasikeičia aplinkybės arba pateikiama netiksli ar neteisinga informacija.

Tiekėjas klientui nedelsdamas praneša, jei pristatytoms prekėms Ilgalaikė tiekėjo deklaracija nebegalioja.

3. Tiekėjo deklaracija gali būti surašyta iš anksto atspausdintoje formoje.
4. Tiekėjo deklaracijos pasirašomos ranka. Tačiau kai sąskaita faktūra ir tiekėjo deklaracija parengiamos elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis, tiekėjo deklaracijos ranka pasirašyti nereikia, jeigu tiekimo įmonės atsakingo darbuotojo tapatybė nurodoma šalies ar teritorijos, kurioje parengtos tiekėjo deklaracijos, muitinei priimtinu būdu. Tokia muitinė gali nustatyti šios dalies įgyvendinimo sąlygas.

28 straipsnis

Kilmės įrodymas

1. Pareiškimas apie prekių kilmę surašomas kiekvienai siuntai.
2. Pareiškimas apie prekių kilmę galioja dvylika mėnesių nuo tos dienos, kai jį surašo eksportuotojas.

3. Vienas pareiškimas apie prekių kilmę gali būti skirtas kelioms siuntoms, jeigu prekės atitinka šias sąlygas:
- a) tai yra išmontuoti ar nesurinkti produktai, kaip apibrėžta 2 bendrosios Suderintos sistemos aiškinimo taisyklės a punkte;
 - b) jos priskiriamos Suderintos sistemos XVI ar XVII skyriui arba 7308 ar 9406 pozicijai ir
 - c) jas ketinama importuoti dalimis.

3 SKIRSNIS

PREKIŲ IŠLEIDIMO Į LAISVĄ APYVARTĄ SąJUNGOJE PROCEDŪROS

29 straipsnis

Kilmės įrodymo pateikimas

1. Prekių išleidimo į laisvą apyvartą muitinės deklaracijoje pateikiama nuoroda į pareiškimą apie prekių kilmę. Užtikrinamas pareiškimo apie prekių kilmę prieinamumas muitinei, kuri gali pareikalauti jį pateikti deklaracijai patikrinti. Muitinė taip pat gali pareikalauti pareiškimo apie prekių kilmę vertimo į atitinkamos valstybės narės valstybinę kalbą arba vieną iš valstybinių kalbų.

2. Jeigu deklarantas prašo leidimo taikyti lengvatas pagal šį sprendimą ir tuo metu, kai priimama išleidimo į laisvą apyvartą muitinės deklaracija, jis neturi pareiškimo apie prekių kilmę, ta deklaracija laikoma supaprastinta deklaracija, kaip suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013¹ 166 straipsnyje, ir jai taikomos atitinkamos sąlygos.
3. Prieš deklaruodamas prekes išleidimui į laisvą apyvartą įforminti, deklarantas tinkamai pasirūpina, kad prekės atitiktų šį priedą, visų pirma patikrindamas:
 - a) šio priedo 40 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytoje viešoje interneto svetainėje, ar eksportuotojas yra įregistruotas ir gali surašyti pareiškimus apie prekių kilmę, išskyrus atvejus, kai bendra siunčiamų kilmės statusą turinčių produktų vertė neviršija 10 000 EUR, ir
 - b) ar pareiškimas apie prekių kilmę surašytas pagal IV priedėlį.

30 straipsnis

Atleidimas nuo kilmės įrodymo dokumento pateikimo

1. Neprivaloma surašyti ir pateikti pareiškimų apie prekių kilmę:
 - a) produktų, kuriuos privatūs asmenys mažose siuntose siunčia kitiems privatiems asmenims ir kurių bendra vertė neviršija 500 EUR;

¹ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

- b) produktų, kurie yra keleivių asmeninio bagažo dalis ir kurių bendra vertė neviršija 1 200 EUR.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti produktai turi atitikti šias sąlygas:

- a) jie nėra importuojami prekybos tikslais;
- b) jie yra deklaruoti kaip atitinkantys šio sprendimo taikymo sąlygas;
- c) nekyla abejonių dėl b punkte nurodytos deklaracijos teisingumo.

3. Taikant 2 dalies a punktą, importas nelaikomas prekybiniu importu, jeigu paisoma visų šių sąlygų:

- a) importas yra nereguliarus;
- b) importuojami produktai yra skirti tik gavėjų, keleivių ar jų šeimų asmeninėms reikmėms;
- c) iš produktų pobūdžio ir kiekio aišku, kad nesiekama jokių komercinių tikslų.

31 straipsnis
Neatitiktys ir formalios klaidos

1. Aptikus nedidelių pareiškime apie prekių kilmę pateiktų duomenų ir duomenų dokumentuose, pateiktuose muitinei, kad būtų atlikti importuojamiems produktams nustatyti formalumai, neatitikimų, pareiškimas apie prekių kilmę *ipso facto* netampa niekiniu, jeigu tinkamai nustatoma, kad atitinkami produktai atitinka nurodytuosius dokumentuose.
2. Akivaizdžiai formalios klaidos, pavyzdžiui, spausdinimo klaidos, padarytos pareiškime apie prekių kilmę, neturi būti šio dokumento atmetimo priežastimi, jei šios klaidos nekelia abejonių dėl dokumente pateiktų duomenų teisingumo.

32 straipsnis
Pareiškimų apie prekių kilmę galiojimas

Pareiškimai apie prekių kilmę, kurie importuojančios šalies muitinei pateikiami pasibaigus šio priedo 28 straipsnio 2 dalyje nustatytam galiojimo laikotarpiui, gali būti priimami lengvatinių muitų tarifų taikymo tikslais, jei šie dokumentai nebuvo pateikti iki nustatyto galutinio termino dėl išimtinių aplinkybių. Kitais pavėluoto pateikimo atvejais importuojančios šalies muitinė gali priimti pareiškimus apie prekių kilmę, jei produktai jai buvo pateikti iki to galutinio termino.

33 straipsnis
Importavimo dalimis tvarka

1. Šio priedo 28 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka taikoma valstybių narių muitinių nustatytą laikotarpį.
2. Importuojančių valstybių narių muitinės, prižiūrinčios paeiliui išleidžiamas į laisvą apyvartą siuntas, tikrina, kad jose būtų išmontuoti ar nesurinkti produktai, kuriems surašytas pareiškimas apie prekių kilmę.

34 straipsnis
Pareiškimų apie prekių kilmę tikrinimas

1. Kai muitinei kyla abejonių dėl produktų kilmės statuso, ji gali paprašyti, kad deklarantas per nurodytą pagrįstą laikotarpį pateiktų visus turimus įrodymus, kuriais remiantis būtų galima patikrinti pareiškime pateiktos prekių kilmės nuorodos tikslumą ar atitiktį šio priedo 18 straipsnyje nustatytoms sąlygoms.

2. Muitinė gali sustabdyti lengvatinių muitų tarifų priemonės taikymą, kol atliekamas šio priedo 43 straipsnyje nustatytas tikrinimas, jeigu:
 - a) deklaranto pateikta informacija yra nepakankama, kad būtų galima patvirtinti produktų kilmės statusą ar atitiktį šio priedo 17 straipsnio 2 dalyje ar 18 straipsnyje nustatytoms sąlygoms;
 - b) deklarantas nepateikia atsakymo per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą laikotarpį nurodytai informacijai pateikti.
3. Laukiant, kol deklarantas pateiks šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją arba kol paaiškės 2 dalyje nurodyto tikrinimo rezultatai, importuotojui išleisti produktus leidžiama laikantis visų būtinų atsargumo priemonių.

35 straipsnis

Atsisakymas taikyti lengvatas

1. Importo valstybės narės muitinė atsisako suteikti teisę naudotis lengvatomis pagal šį sprendimą ir neprivalo prašyti pateikti papildomų įrodymų ar UŠT nusiųsti prašymą atlikti patikrinimą, kai:
 - a) prekės skiriasi nuo tų, kurios yra nurodytos pareiškime apie prekių kilmę;

- b) deklarantas nepateikia pareiškimo apie prekių kilmę atitinkamų produktų atžvilgiu, jei toks pareiškimas yra būtinas;
- c) nedarant poveikio šio priedo 21 straipsnio b punktui ir 30 straipsnio 1 daliai, deklaranto turimą pareiškimą apie prekių kilmę surašė ne UŠT registruotas eksportuotojas;
- d) pareiškimas apie prekių kilmę surašytas ne pagal IV priedėlį arba
- e) neįvykdytos šio priedo 18 straipsnyje nustatytos sąlygos.

2. Importo valstybės narės muitinė atsisako suteikti teisę naudotis lengvatomis pagal šį sprendimą, kai UŠT kompetentingoms institucijoms pateikiamas prašymas atlikti patikrinimą, kaip nurodyta šio priedo 43 straipsnyje, jei importo valstybės narės muitinė:

- a) gavo atsakymą, kuriame nurodyta, kad eksportuotojas neturėjo teisės surašyti pareiškimo apie prekių kilmę;
- b) gavo atsakymą, kuriame nurodyta, kad atitinkami produktai nėra atitinkamos UŠT kilmės arba netenkinamos šio priedo 17 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos, arba

- c) teikdama prašymą atlikti patikrinimą turėjo pagrįstų abejonių dėl pareiškimo apie prekių kilmę galiojimo arba dėl deklaranto pateiktos informacijos apie tikrąją atitinkamų produktų kilmę tikslumo ir
 - i) per šio priedo 43 straipsnyje nurodytą leidžiamą laikotarpį negavo jokio atsakymo arba
 - ii) gavo atsakymą, kuriame tinkamai neatsakyta į prašyme pateiktus klausimus.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

ADMINISTRACINIO BENDRADARBIAVIMO TVARKA

1 SKIRSNIS

BENDRIEJI REIKALAVIMAI

36 straipsnis

Bendrieji principai

1. Siekdamos užtikrinti tinkamą lengvatų taikymą, UŠT:
 - a) sukuria ir palaiko reikiamas administracines struktūras ir sistemas, kurių reikia šiame priede nustatytoms taisyklėms ir tvarkai, kai tinkama įskaitant kumuliacijai taikyti būtiną tvarką, toje šalyje įgyvendinti ir administruoti;
 - b) per savo kompetentingas institucijas bendradarbiauja su Komisija ir valstybių narių muitinėmis.

2. Pagal šio straipsnio 1 dalies b punktą vykdant bendradarbiavimą:
- a) teikiama visa būtina pagalba (įskaitant Komisijos ar valstybių narių muitinių tikrinamuosius vizitus vietoje), gavus Komisijos prašymą patikrinti, ar atitinkamoje šalyje tinkamai įgyvendinamas šis priedas;
 - b) nedarant poveikio šio priedo 34 ir 35 straipsniams, tikrinamas produktų kilmės statusas ir atitiktis kitoms šiame priede nustatytoms sąlygoms, įskaitant tikrinamuosius vizitus vietoje, kurių Komisija ar valstybių narių muitinės prašo tuomet, kai atlieka prekių kilmės tyrimus;
 - c) jei, remiantis tikrinimo rezultatais ar kita turima informacija, paaiškėja, kad nesilaikoma šio priedo nuostatų, UŠT, siekdama nustatyti tokio nuostatų pažeidimo atvejus ir užtikrinti tokių pažeidimų prevenciją, savo iniciatyva arba Komisijos ar valstybių narių muitinių prašymu derama skuba atlieka tinkamus tyrimus arba pasirūpina, kad tokie tyrimai būtų atlikti. Tyrimuose gali dalyvauti Komisija ir valstybių narių muitinės.
3. Iki 2020 m. sausio 1 d. UŠT praneša Komisijai apie oficialų įsipareigojimą laikytis 1 dalyje išdėstytų reikalavimų.

37 straipsnis

Reikalavimai skelbti ir atitikimas

1. Komisija *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (C serijoje) skelbia UŠT sąrašą ir datą, nuo kurios jos laikomos įvykdžiusiomis šio priedo 39 straipsnyje nurodytas sąlygas. Komisija atnaujina tą sąrašą, kai tas pačias sąlygas įvykdo nauja UŠT.
2. UŠT kilmės produktams, išleidžiamiems į laisvą apyvartą Sąjungoje, lengvatiniai muitų tarifai taikomi tik tuo atveju, jeigu jie eksportuojami 1 dalyje nurodytame sąraše nustatytą dieną ar vėliau.
3. UŠT laikoma įvykdžiusia šio priedo 36 ir 39 straipsniuose nustatytus reikalavimus tą dieną, kai:
 - a) pateikė šio priedo 39 straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą ir
 - b) pateikė šio priedo 36 straipsnio 3 dalyje nurodytą įsipareigojimą.

38 straipsnis

Sankcijos

Nuobaudos nustatomos bet kuriam asmeniui, kuris, siekdamas, kad produktams būtų taikomas lengvatinis režimas, surašo dokumentą, kuriame pateikia neteisingą informaciją, arba toks dokumentas yra surašomas dėl jo kaltės.

2 SKIRSNIS

REGISTRUOTŲJŲ EKSPORTUOTŲJŲ SISTEMAI TAIKYTINI

ADMINISTRACINIO BENDRADARBIAVIMO METODAI

39 straipsnis

Informavimas apie UŠT kompetentingų institucijų pavadinimus ir adresus

1. UŠT Komisijai praneša šių jų teritorijoje esančių institucijų pavadinimus ir adresus:
 - a) institucijų, kurios priklauso atitinkamos šalies vyriausybės institucijoms ir yra įgaliotos padėti Komisijai ir valstybių narių muitinėms administracinio bendradarbiavimo tvarka, kaip numatyta šioje antraštinėje dalyje;

- b) institucijų, kurios priklauso atitinkamos šalies vyriausybės institucijoms arba veikia vyriausybės įgaliojimu ir yra įgaliotos registruoti eksportuotojus ir išbraukti juos iš registruotųjų eksportuotojų registro.
- 2. UŠT nedelsdamos praneša Komisijai apie bet kokius pagal 1 ir 2 dalis praneštos informacijos pasikeitimus.
- 3. Komisija šią informaciją siunčia valstybių narių muitinėms.

40 straipsnis

Prieigos teisės prie ir duomenų iš REX sistemos skelbimas

- 1. Komisija turi turėti galimybę susipažinti su visais duomenimis.
- 2. UŠT šalies kompetentingos institucijos turi turėti galimybę susipažinti su duomenimis apie jų įregistruotus eksportuotojus.

Komisija UŠT kompetentingoms institucijoms suteikia saugią prieigą prie REX sistemos.

- 3. Komisija paviešina šiuos duomenis:
 - a) registruotojo eksportuotojo kodą;
 - b) registruotojo eksportuotojo registracijos datą;

- c) registracijos įsigaliojimo datą;
- d) kai taikytina, registracijos panaikinimo datą.

4. Gavusi eksportuotojo sutikimą, kurį šis išreiškia pasirašydamas III priedėlyje pateiktos formos 6 langelyje, Komisija paviešina šiuos duomenis:

- a) registruotojo eksportuotojo vardas, pavardė (pavadinimas), kaip nurodyta III priedėlyje pateiktos formos 1 langelyje;
- b) vietos, kurioje registruotasis eksportuotojas yra įsisteigęs, adresą, kaip nurodyta III priedėlyje pateiktos formos 1 langelyje;
- c) III priedėlyje pateiktos formos 1 ir 2 langeliuose nurodytus kontaktinius duomenis;
- d) preliminarus prekių, kurios atitinka lengvatinio režimo reikalavimus, aprašymas, įskaitant pozicijų arba skirsnių preliminarų sąrašą, kaip nurodyta III priedėlyje pateiktos formos 4 langelyje;
- e) registruotojo eksportuotojo verslininko identifikavimo kodą (TIN), kaip nurodyta III priedėlyje pateiktos formos 1 langelyje;
- f) tai, ar registruotasis eksportuotojas yra prekiautojas, ar gamintojas, kaip nurodyta III priedėlyje pateiktos formos 3 langelyje.

Atsisakymas pasirašyti 6 langelyje neturi būti pagrindu atsisakyti registruoti eksportuotoją.

41 straipsnis

Duomenų REX sistemoje apsauga

1. UŠT kompetentingų institucijų REX sistemoje užregistruoti duomenys tvarkomi tik šio priedo tikslais.
2. Registruotiesiems eksportuotojams suteikiama informacija, nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725¹ 14–16 straipsniuose arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679² 12–14 straipsniuose.

Registruotiesiems eksportuotojams pirmoje pastraipoje nurodyta informacija pateikiama pranešime, pridėtame prie šio priedo III priedėlyje pateikto prašymo suteikti registruotojo eksportuotojo statusą.

3. Kiekviena UŠT kompetentinga institucija, įvedusi į REX sistemą duomenis, laikoma duomenų valdytoja, atsakinga už tų duomenų tvarkymą.

¹ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

² 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

Siekiant užtikrinti, kad registruotasis eksportuotojas įgytų savo teises, Komisija laikoma bendra duomenų valdytoja, atsakinga už visų duomenų tvarkymą.

4. Registruotųjų eksportuotojų teisėmis, susijusiomis su šio priedo III priedėlyje nurodytų duomenų, kurie yra saugomi REX sistemoje ir tvarkomi nacionalinėse duomenų bazėse, tvarkymu, naudojamosi vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679.
5. Valstybės narės, kurios perkelia joms prieinamus REX sistemos duomenis į savo nacionalines sistemas, nuolat atnaujiną tuos perkeltus duomenis.
6. Registruotųjų eksportuotojų teisėmis, susijusiomis su Komisijos atliekamu jų registracijos duomenų tvarkymu, naudojamosi vadovaujantis Reglamentu (ES) 2018/1725.
7. Visus prašymus pagal Reglamentą (ES) 2018/1725 pasinaudoti teise susipažinti su duomenimis, juos ištaisyti, ištrinti ar sustabdyti jų tvarkymo veiksmus registruotasis eksportuotojas teikia duomenų valdytojui, o šis tą prašymą nagrinėja.

Jei registruotasis eksportuotojas tokį prašymą pateikia Komisijai, prieš tai dėl savo teisių nesikreipęs į duomenų valdytoją, Komisija persiunčia tą prašymą registruotojo eksportuotojo duomenų valdytojui.

Jeigu registruotajam eksportuotojui nepavyksta pasinaudoti savo teisėmis kreipiantis į duomenų valdytoją, registruotasis eksportuotojas tokį prašymą pateikia Komisijai, kuri atlieka duomenų valdytojo funkcijas. Komisija turi teisę duomenis taisyti, šalinti ar sustabdyti jų tvarkymą.

8. Nacionalinės duomenų apsaugos priežiūros institucijos ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas, veikdami pagal savo atitinkamą kompetenciją, reikiamu mastu:
- a) bendradarbiauja ir užtikrina darnią registracijos duomenų priežiūrą;
 - b) keičiasi atitinkama informacija;
 - c) vieni kitiems padeda vykdyti auditą ir patikrinimus;
 - d) nagrinėja šio priedo aiškinimo ar taikymo sunkumus;
 - e) analizuoja problemas, susijusias su nepriklausoma priežiūra ar naudojimusi duomenų subjekto teisėmis;
 - f) rengia suderintus pasiūlymus dėl bendro problemų sprendimo ir
 - g) didina informuotumą apie duomenų apsaugos teises.

42 straipsnis

Kilmės tikrinimas

1. Siekdamas užtikrinti atitiktį produktų kilmės statusą reglamentuojančioms taisyklėms, UŠT kompetentingos institucijos atlieka:
- a) produktų kilmės statuso tikrinimą valstybių narių muitinių prašymu;

- b) reguliarius eksportuotojų patikrinimus savo iniciatyva.
2. 1 dalies b punkte nurodytais patikrinimais užtikrinama, kad eksportuotojai nuolat vykdytų savo pareigas. Patikrinimų dažnumas nustatomas remiantis tinkamais rizikos analizės kriterijais. Tuo tikslu UŠT kompetentingos institucijos turi reikalauti, kad eksportuotojai pateiktų savo surašytų pareiškimų apie prekių kilmę kopijas ar sąrašą.
3. UŠT kompetentingos institucijos turi teisę reikalauti pateikti bet kokius įrodymus ir atlikti bet kokius eksportuotojo ir, kai tinkama, prekes eksportuotojui tiekiančių gamintojų apskaitos patikrinimus ar bet kokias kitas patikras, kurios, jų nuomone, yra tinkamos, taip pat ir jų patalpose.

43 straipsnis

Prašymas atlikti pareiškimo apie prekių kilmę tikrinimą

1. Pareiškimų apie prekių kilmę paskesnis tikrinimas atliekamas atsitiktine tvarka arba kai valstybių narių muitinės turi pagrįstų abejonių dėl tų pareiškimų autentiškumo, atitinkamų produktų kilmės statuso arba kitų šio priedo reikalavimų vykdymo.

Kai valstybės narės muitinė kreipiasi į UŠT kompetentingas institucijas dėl bendradarbiavimo atliekant pareiškimų apie prekių kilmę galiojimo ar produktų kilmės statuso (arba abiejų dalykų) tikrinimą, kai tinkama, prašyme ji turi nurodyti priežastis, dėl kurių pagrįstai abejoja pareiškimo apie prekių kilmę galiojimu arba produktų kilmės statusu.

Prie prašymo atlikti tikrinimą gali būti pridėta pareiškimo apie prekių kilmę kopija ir visa papildoma informacija ar dokumentai, kuriais remiantis galima daryti prielaidą, kad tame pareiškinge pateikta informacija yra neteisinga.

Prašymą pateikusi valstybė narė nustato pradinį šešių mėnesių laikotarpį tikrinimo rezultatams pranešti, skaičiuojant nuo prašymo atlikti tikrinimą datos.

2. Jeigu esant pagrįstoms abejonėms per 1 dalyje nustatytą laikotarpį negaunama atsakymo arba jeigu atsakyme nėra pakankamai informacijos, kad būtų galima nustatyti tikrąją produktų kilmę, atitinkamų UŠT kompetentingoms institucijoms siunčiamas antras pranešimas. Šiuo pranešimu nustatomas ne ilgesnis kaip šešių mėnesių papildomas laikotarpis.

44 straipsnis

Tiekėjų deklaracijų patikrinimas

1. Šio priedo 27 straipsnyje nurodytų tiekėjų deklaracijų tikrinimas gali būti atliekamas atsitiktine tvarka arba kai importuojančios šalies muitinė turi pagrįstų abejonių dėl dokumento autentiškumo arba dėl informacijos apie atitinkamų medžiagų tikrąją kilmę tikslumo ar išsamumo.
2. Muitinė, kuriai pateikiama tiekėjo deklaracija, gali prašyti, kad šalies, kurioje ji buvo surašyta, muitinė išduotų informacijos sertifikatą, kurio pavyzdys pateikiamas VI priedėlyje. Alternatyviai, muitinė, kuriai yra pateikta tiekėjo deklaracija, gali prašyti, kad eksportuotojas pateiktų šalies, kurioje buvo surašyta tiekėjo deklaracija, muitinės išduotą informacijos sertifikatą.

Įstaiga, išdavusi informacijos sertifikatą, jo kopiją saugo ne mažiau kaip trejus metus.
3. Prašymą pateikusiai muitinei kuo greičiau pranešama apie patikrinimo rezultatus. Rezultatai turi aiškiai parodyti, ar deklaracija dėl medžiagų kilmės statuso yra teisinga.

4. Kad būtų galima atlikti patikrinimą, tiekėjai ne mažiau kaip trejus metus kartu su visais būtinais tikrojo medžiagų kilmės statuso įrodymais saugo dokumento, kuriame yra deklaracija, kopiją.
5. Šalies, kurioje surašyta tiekėjo deklaracija, muitinė turi teisę pareikalauti bet kokių įrodymų arba atlikti bet koki, jos manymu, tinkamą patikrinimą, siekdama įsitikinti bet kurios tiekėjo deklaracijos teisingumu.
6. Bet kuris pareiškimas apie prekių kilmę, surašytas remiantis neteisinga tiekėjo deklaracija, laikomas negaliojančiu.

45 straipsnis

Kitos nuostatos

1. Šio skirsnio ir IV antraštinės dalies 2 skirsnis *mutatis mutandis* taikomi:
 - a) eksportui iš Sąjungos į UŠT, taikant dvišalę kumuliaciją, kaip numatyta šio priedo 7 straipsnyje;
 - b) eksportui iš vienos UŠT į kitą, taikant UŠT kumuliaciją, kaip numatyta šio priedo 2 straipsnio 2 dalyje;

- c) eksportui iš Sąjungos į UŠT, kai ši UŠT, laikydamasi šio priedo, Sąjungos kilmės statusą turinčiam produktui vienašališkai taiko lengvatinį muitų tarifų režimą.
2. UŠT taip pat gali numatyti REX sistemą, nurodytą šio priedo 22, 23, 24, 39, 40 ir 41 straipsniuose, kuri būtų naudojama tam, kad ta UŠT galėtų kitos UŠT kilmės produktams taikyti lengvatinį tarifą remiantis toje kitoje UŠT registruotų eksportuotojų pareiškimais apie prekių kilmę.
3. Šio straipsnio 1 dalies a ir c punktuose nurodytais atvejais eksportuotojai turi būti įregistruoti Sąjungoje pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447 68 straipsnį.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

SEUTA IR MELILJA

46 straipsnis

Seuta ir Melilja

1. Šio priedo nuostatos dėl prekių kilmės įrodymų išdavimo, naudojimo ir paskesnio tikrinimo mutatis mutandis taikomos taikant dvišalę kumuliaciją iš UŠT į Seutą ir Melilją eksportuojamiems produktams ir iš Seutos ir Meliljos į UŠT eksportuojamiems produktams.
2. Seuta ir Melilja laikomos viena teritorija.
3. Ispanijos muitinė yra atsakinga už šio priedo taikymą Seutoje ir Meliljoje.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

47 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Reglamento (ES) Nr. 952/2013 285 straipsniu įsteigtas Muitinės kodekso komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
3. Kai komiteto nuomonei gauti būtina rašytinė procedūra ir daroma nuoroda į šią dalį, ta procedūra laikoma baigta be rezultato, jei per nuomonei pateikti nustatytą laikotarpį taip nusprendžia komiteto pirmininkas.

I priedėlis

IVADINĖS PASTABOS IR APDOROJIMO AR PERDIRBIMO OPERACIJŲ, KURIAS ATLIKUS SUTEIKIAMAS KILMĖS STATUSAS, SĄRAŠAS

IVADINĖS PASTABOS

1 pastaba. Bendroji informacija

Remiantis šio priedo 4 straipsniu, šiame priedėlyje nustatomos sąlygos, pagal kurias produktai laikomi atitinkamos UŠT kilmės. Yra keturios skirtingų rūšių taisyklės, kurios skiriasi priklausomai nuo produkto:

- a) apdorojus ar perdirbus neviršijamas didžiausias kilmės statuso neturinčių medžiagų kiekis;
- b) apdorojus ar perdirbus pagamintiems produktams taikoma 4 skaitmenų pozicija arba 6 skaitmenų subpozicija skiriasi nuo naudotoms medžiagoms taikomos 4 skaitmenų pozicijos arba 6 skaitmenų Suderintos sistemos subpozicijos;
- c) atlikta konkreti apdorojimo ir perdirbimo operacija;
- d) vykdytas tik toje šalyje ar teritorijoje gautų tam tikrų medžiagų apdorojimas ar perdirbimas.

2 pastaba. Sąrašo struktūra

- 2.1. 1 ir 2 skiltyse apibūdinamas gautas produktas. 1 skiltyje atitinkamai pateikiami skirsnio numeris, 4 skaitmenų pozicijos ar 6 skaitmenų subpozicijos kodas. 2 skiltyje pateikiamas prekių, priskiriamų tai pozicijai ar skirsniiui, aprašymas pagal Suderintą sistemą. Remiantis 2.4 pastaba, 3 skiltyje prie kiekvienos 1 ir 2 skiltyse išvardytos prekės pateikiama (-os) taisyklė (-ės) (t. y. nurodomos kilmės statuso suteikimo operacijos). Šios kilmės statuso suteikimo operacijos susijusios tik su kilmės statuso neturinčiomis medžiagomis. 1 skiltyje tam tikrais atvejais prieš įrašą nurodytas raidžių junginys „ex“ reiškia, kad 3 skiltyje nurodyta taisyklė taikoma tik 2 skiltyje nurodytai tos pozicijos daliai.
- 2.2. Kai 1 skiltyje yra sugrupuotos kelios pozicijos ar subpozicijos arba nurodytas skirsnio numeris ir todėl 2 skiltyje pateiktas nedetalizuotas produktų aprašymas, greta 3 skiltyje nurodyta taisyklė taikoma visiems produktams, kurie pagal Suderintą sistemą priskiriami to skirsnio pozicijoms arba bet kurioms 1 skiltyje sugrupuotoms pozicijoms ar subpozicijoms.
- 2.3. Jeigu tai pačiai pozicijai priskiriamiems skirtingiems produktams taikomos skirtingos taisyklės, kiekvienoje įtraukoje pateikiamas tos pozicijos dalies, kuriai taikoma greta 3 skiltyje nurodyta taisyklė, aprašymas.
- 2.4. Kai 3 skiltyje pateikiamos dvi alternatyvios taisyklės, atskirtos jungtuku „arba“, eksportuotojas pats renkasi, kurią iš jų taikyti.

3 pastaba. Taisyklių taikymo pavyzdžiai

- 3.1. Šio priedo 4 straipsnio 2 dalis dėl kilmės statusą įgijusių produktų, naudojamų kitiems produktams gaminti, taikoma neatsižvelgiant į tai, ar kilmės statusas įgytas toje gamykloje, kurioje šie produktai naudojami, ar kitoje UŠT ar Sąjungos gamykloje.
- 3.2. Remiantis šio priedo 5 straipsniu, apdorojimo ar perdirbimo operacijų mastas turi būti didesnis nei tame straipsnyje nurodytų operacijų. Jeigu taip nėra, prekėms negali būti taikomos lengvatos pagal lengvatinį muitų tarifų režimą, net jeigu paisoma toliau pateiktame sąraše išvardytų sąlygų.
- Taikant šio priedo 5 straipsnį, sąrašo taisyklėse apibrėžiamas būtinas minimalus apdorojimas ar perdirbimas – apdorojus ar perdirbus daugiau kilmės statusas taip pat suteikiamas, o apdorojus ar perdirbus mažiau, nesuteikiamas. Taigi, jei taisyklėje numatyta, kad tam tikrame gamybos etape gali būti panaudota kilmės statuso neturinti medžiaga, tokią medžiagą leidžiama panaudoti ankstesniame gamybos etape, bet neleidžiama vėlesniame.
- 3.3. Nedarant poveikio 3.2 pastabai, jei taisyklėje nurodyta, kad gali būti panaudotos „bet kuriai pozicijai priskiriamos medžiagos“, gali būti naudojamos tai (-oms) pačiai (-ioms) pozicijai (-oms) kaip ir produktas priskiriamos medžiagos, tačiau tokiu atveju laikomasi konkrečių apribojimų, kurie gali būti numatyti toje taisyklėje.

Tačiau frazė „gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų, įskaitant ... pozicijai priskiriamas kitas medžiagas“ arba „gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų, įskaitant tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamas kitas medžiagas“ reiškia, kad gali būti panaudotos bet kuriai (-ioms) pozicijai (-oms) priskiriamos medžiagos, išskyrus medžiagas, kurios yra to paties aprašymo kaip ir sąrašo 2 skiltyje nurodytas produktas.

- 3.4. Kai sąrašė pateiktoje taisyklėje nurodyta, kad produktas gali būti pagamintas iš daugiau nei vienos medžiagos, reiškia, kad gali būti panaudota viena ar daugiau medžiagų. Nėra privaloma panaudoti jas visas.
- 3.5. Jei sąrašė pateiktoje taisyklėje nurodyta, kad produktas turi būti pagamintas iš tam tikros medžiagos, ši sąlyga nedraudžia naudoti kitų medžiagų, dėl savo pobūdžio negalinčių atitikti šios taisyklės.

4 pastaba. Bendrosios nuostatos dėl tam tikrų žemės ūkio prekių

- 4.1. 6, 7, 8, 9, 10 ir 12 skirsniams bei 2401 pozicijai priskiriamos žemės ūkio prekės, išaugintos ir surinktos UŠT teritorijoje, yra laikomos tos šalies teritorijos kilmės prekėmis, net jeigu jos išaugintos iš sėklų, svogūnėlių, šakniastiebių, auginių, skiepūglių, ūglių, žiedpumpurių ar kitų gyvų augalų dalių, importuotų iš kitos šalies.

- 4.2. Kai ribojamas tam tikrame produkte esančio kilmės statuso neturinčio cukraus kiekis, apskaičiuojant tokį kiekį, atsižvelgiama į 1701 (sacharozė) ir 1702 (pvz.: fruktozė, gliukozė, laktozė, maltozė, izogliukozė ar invertuotasis cukrus) pozicijoms priskiriamo cukraus, panaudoto galutiniam produktui ir į galutinio produkto sudėtį įeinantiems kilmės statuso neturintiems produktams pagaminti, masę.

5 pastaba. Tam tikrų tekstilės gaminių srities terminologija

- 5.1. Terminas „natūralūs pluoštai“ sąraše reiškia ne dirbtinius ir ne sintetinius pluoštus. Jis taikomas tik prieš verpimą esančių gamybos etapų pluoštams, įskaitant atliekas, ir, jei kitaip neapibrėžta, apima sukarštus, šukuotus arba kitaip perdirbtus, bet nesuverptus pluoštus.
- 5.2. Terminas „natūralūs pluoštai“ apima 0503 pozicijai priskiriamus ašutus, 5002 ir 5003 pozicijoms priskiriamą šilką, 5101–5105 pozicijoms priskiriamus vilnos pluoštus, švelniavilnių ir šiurkščiavilnių gyvūnų plaukus, 5201–5203 pozicijoms priskiriamus medvilnės pluoštus ir 5301–5305 pozicijoms priskiriamus kitus augalinius pluoštus.
- 5.3. Terminai „tekstilinė masė“, „cheminės medžiagos“ ir „popieriaus gamybos medžiagos“ sąraše vartojami 50–63 skirsniams nepriskiriamoms medžiagoms, kurios gali būti naudojamos dirbtiniams, sintetiniams arba popieriaus pluoštams ar verpalams gaminti, aprašyti.
- 5.4. Terminas „cheminiai kuokšteliniai pluoštai“ sąraše reiškia 5501–5507 pozicijoms priskiriamas sintetinių ar dirbtinių gijų gniūžtes, kuokštelinius pluoštus ar atliekas.

6 pastaba. Iš tekstilės medžiagų mišinio pagamintiems produktams taikomi leistinieji nuokrypiai

- 6.1. Jei sąrašė prie konkretaus produkto yra nuoroda į šią pastabą, 3 skiltyje pateiktos sąlygos netaikomos jokioms pagrindinėms tekstilės medžiagoms, panaudotoms šiam produktui pagaminti, jei jos kartu sudaro ne daugiau kaip 10 % bendros visų pagrindinių panaudotų tekstilės medžiagų masės. (žr. taip pat 6.3 ir 6.4 pastabas).
- 6.2. Tačiau 6.1 pastaboje minimas leistinasis nuokrypis gali būti taikomas tik mišriems produktams, pagamintiems iš dviejų ar daugiau pagrindinių tekstilės medžiagų.

Pagrindinės tekstilės medžiagos:

- šilkas;
- vilna;
- šiurkščiavilnių gyvūnų plaukai;
- švelniavilnių gyvūnų plaukai;
- ašutai;
- medvilnė;
- medžiagos popieriui gaminti ir popierius;
- linas;
- kanapės;

- džiutas ir kiti tekstilės pluoštai iš karnienos;
- sizalis ir kiti *Agave* genties augalų tekstilės pluoštai;
- kokoso, abakos, ramės ir kiti augaliniai tekstilės pluoštai,
- sintetinės gijos;
- dirbtinės gijos;
- srovei laidūs siūlai;
- sintetiniai kuokšteliniai polipropileno pluoštai;
- sintetiniai kuokšteliniai poliesterių pluoštai;
- sintetiniai kuokšteliniai poliamido pluoštai;
- sintetiniai kuokšteliniai poliakrilnitrilo pluoštai;
- sintetiniai kuokšteliniai poliamido pluoštai;
- sintetiniai kuokšteliniai politetrafluoretileno pluoštai;
- sintetiniai kuokšteliniai polifenileno sulfido pluoštai;
- sintetiniai kuokšteliniai polivinilchlorido pluoštai;
- kiti sintetiniai kuokšteliniai pluoštai;

- dirbtiniai kuokšteliniai viskozės pluoštai;
- kiti dirbtiniai kuokšteliniai pluoštai;
- verpalai iš poliuretano, segmentuoti su elastingais polieterio segmentais, pozumentiniai arba ne;
- verpalai iš poliuretano, segmentuoti su elastingais poliesterio segmentais, pozumentiniai arba ne;
- produktai, priskiriami 5605 pozicijai (metalizuotieji siūlai) su ne platesne kaip 5 mm aliuminio folijos ar plastikinės plėvelės, padengtos arba nepadengtos aliuminio milteliais, juostele, įtvirtinta tarp dviejų plastikinės plėvelės sluoksnių skaidriais arba spalvotais klijais;
- kiti produktai, priskiriami 5605 pozicijai;
- stiklo pluoštas;
- metaliniai pluoštai.

Pavyzdys

5205 pozicijai priskiriami verpalai, pagaminti iš 5203 pozicijai priskiriamų medvilnės pluoštų ir iš 5506 pozicijai priskiriamų sintetinių kuokštelinių pluoštų, yra mišrūs verpalai. Todėl kilmės statuso neturintys sintetiniai kuokšteliniai pluoštai, neatitinkantys prekių kilmės taisyklių, gali būti panaudoti su sąlyga, kad jų bendra masė sudaro ne daugiau kaip 10 % verpalų masės.

Pavyzdys

5112 pozicijai priskiriamas vilnonis audinys, pagamintas iš 5107 pozicijai priskiriamų vilnionių verpalų ir iš 5509 pozicijai priskiriamų sintetinių kuokštelinių pluoštų, yra mišrus audinys. Todėl prekių kilmės taisyklių neatitinkantys sintetiniai verpalai ar vilnoniai verpalai arba jų mišinys gali būti panaudoti su sąlyga, kad jų bendra masė sudaro ne daugiau kaip 10 % audinio masės.

Pavyzdys

5802 pozicijai priskiriamos siūtinės pūkinės tekstilės medžiagos, pagamintos iš 5205 pozicijai priskiriamų medvilnės verpalų ir 5210 pozicijai priskiriamo medvilninio audinio, yra mišrus produktas tik tada, kai pats medvilninis audinys yra mišrus, t. y. pagamintas iš dviem skirtingoms pozicijoms priskiriamų verpalų, arba kai panaudoti medvilnės verpalai yra mišrūs.

Pavyzdys

Jei atitinkama siūtinės pūkinės tekstilės medžiaga buvo pagaminta iš 5205 pozicijai priskiriamų medvilnės verpalų ir iš 5407 pozicijai priskiriamo sintetinio audinio, akivaizdu, kad panaudoti verpalai yra dvi skirtingos pagrindinės tekstilės medžiagos, todėl siūtinės pūkinės tekstilės medžiaga yra mišrus produktas.

- 6.3. Kai produktų sudėtyje yra „verpalų iš poliuretano, segmentuotų su elastingais polieterio segmentais, pozumentinių arba ne“, šiems verpalams taikomas 20 % leistinasis nuokrypis.

- 6.4. Kai produktų sudėtyje yra „ne platesnė kaip 5 mm aliuminio folijos ar plastikinės plėvelės, padengtos arba nepadengtos aliuminio milteliais, juostelė, įtvirtinta tarp dviejų plastikinės plėvelės sluoksnių skaidriais arba spalvotais klėjais“, šiai juostelei taikomas 30 % leistinasis nuokrypis.

7 pastaba. Kiti tam tikriems tekstilės gaminiams taikomi leistinieji nuokrypiai

- 7.1. Kai sąraše daroma nuoroda į šią pastabą, tekstilės medžiagos, neatitinkančios sąrašo 3 skiltyje konkrečiam gatavam produktui nurodytos taisyklės, gali būti panaudotos su sąlyga, kad jos priskiriamos kitai nei produktas pozicijai ir kad jų vertė sudaro ne daugiau kaip 8 % produkto gamintojo kainos (*ex-works* kainos).
- 7.2. Nedarant poveikio 7.3 pastabai, medžiagos, kurios nėra priskiriamos 50–63 skirsniams, gali būti be apribojimų naudojamos tekstilės gaminiams gaminti, neatsižvelgiant į tai, ar jų sudėtyje yra ar nėra tekstilės.

Pavyzdys

Jei sąrašo taisyklėje nurodyta, kad tam tikram tekstilės gaminiui, pvz., kelnėms, turi būti naudojami verpalai, nedraudžiama naudoti ir metalo gaminių, pavyzdžiui, sagų, nes sagos nėra priskiriamos 50–63 skirsniams. Dėl tos pačios priežasties pagal taisyklę nedraudžiama naudoti užtrauktukų, nors užtrauktukų sudėtyje paprastai yra tekstilės.

7.3. Jei taikoma procentinio dydžio taisyklė, apskaičiuojant panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų vertę turi būti įskaityta ir 50–63 skirsniams nepriskiriamų medžiagų vertė.

8 pastaba. Tam tikriems 27 skirsniai priskiriamiems produktams taikomų specifinių procesų ir paprastų operacijų apibrėžtys

8.1. ex 2707 ir 2713 pozicijų atveju terminas „specifiniai procesai“ reiškia šias operacijas:

- a) vakuuminį distiliavimą;
- b) perdistiliavimą, naudojant giluminį frakcinį distiliavimo procesą ⁽¹⁾;
- c) krekingą;
- d) riformingą;
- e) ekstrakciją, naudojant selektyviuosius tirpiklius;
- f) procesą, kurį sudaro visos išvardytos operacijos: apdorojimas koncentruota sieros rūgštimi, oleumu arba sieros rūgšties anhidridu; neutralizacija šarminiais agentais; spalvos pašalinimas (balinimas) ir valymas gamtinėmis aktyviosiomis žemėmis, aktyvintomis žemėmis, aktyvintomis medžio anglimis arba boksitais;
- g) polimerizaciją;

- h) alkilimą;
- i) izomerizaciją.

8.2. 2710, 2711 ir 2712 pozicijų atveju terminas „specifiniai procesai“ reiškia šias operacijas:

- a) vakuuminį distiliavimą;
- b) perdistiliavimą, naudojant giluminį frakcinį distiliavimo procesą ⁽¹⁾;
- c) krekingą;
- d) riformingą;
- e) ekstrakciją, naudojant selektyviusius tirpiklius;
- f) procesą, kurį sudaro visos išvardytos operacijos: apdorojimas koncentruota sieros rūgštimi, oleumu arba sieros rūgšties anhidridu; neutralizacija šarminiais agentais; spalvos pašalinimas (balinimas) ir valymas gamtinėmis aktyviosiomis žemėmis, aktyvintomis žemėmis, aktyvintomis medžio anglimis arba boksitais;
- g) polimerizaciją;
- h) alkilimą;
- i) izomerizaciją;

- j) tik ex 2710 pozicijai priskiriamų sunkiųjų alyvų atveju – desulfuraciją (sieros šalinimą) vandeniliu, kurią atliekant apdorojamuose produktuose redukuojama ne mažiau kaip 85 % sieros (ASTM D 1266-59 T metodas);
- k) tik 2710 pozicijai priskiriamų produktų atveju – deparafinavimą, naudojant bet kurį procesą, išskyrus filtravimą;
- l) tik ex 2710 pozicijai priskiriamų sunkiųjų alyvų atveju – veikimą vandeniliu esant didesniai kaip 20 barų slėgiui ir aukštesnei kaip 250 °C temperatūrai, naudojant katalizatorių, nesukeliantį desulfuracijos, kai vandenilis yra aktyvusis cheminės reakcijos elementas. Tačiau tolesnis tepalinių alyvų, priskiriamų ex 2710 pozicijai, veikimas vandeniliu (pavyzdžiui, vandenilinis valymas arba spalvos pašalinimas (balinimas)), visų pirma siekiant pagerinti spalvą arba stabilumą, nelaikomas specifiniu procesu;
- m) tik ex 2710 pozicijai priskiriamo mazuto atveju – distiliavimą esant atmosferos slėgiui, jeigu mažiau kaip 30 % šių produktų tūrio (įskaitant nuostolius) distiliuojasi 300 °C temperatūroje, taikant ASTM D 86 metodą;
- n) tik ex 2710 pozicijai priskiriamų sunkiųjų alyvų, išskyrus gazolį ir mazutą, atveju – apdorojimą aukšto dažnio elektros iškrovomis;

- o) tik nevalytų produktų (išskyrus vazeliną, ozokeritą, lignito vašką, durpių vašką, parafiną, kurio sudėtyje alyva sudaro mažiau kaip 0,75 % masės), priskiriamų ex 2712 pozicijai, atveju – nuriebinimą frakcinės kristalizacijos būdu.

8.3. ex 2707 ir 2713 pozicijų atveju paprastos operacijos, pvz., valymas, dekantavimas, nudruskinimas, vandens atskyrimas, filtravimas, dažymas, žymėjimas, skirtingą sieros kiekį turinčių produktų sumaišymas sieros kiekiui nustatyti arba šių ar kitų panašių operacijų derinimas, nėra kilmės statuso suteikimo veiksniai.

(1) Žr. Kombinuotosios nomenklatūros 27 skirsnio 4 papildomos aiškinamosios pastabos b punktą.

Produktų ir apdorojimo ar perdirbimo operacijų, kurias atlikus suteikiamas kilmės statusas, sąrašas

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
1 skirsnis	Gyvi gyvūnai	Visi 1 skirsniiui priskiriami gyvūnai yra gauti tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.
2 skirsnis	Mėsa ir valgomieji mėsos subproduktai	Gamyba, kuriai panaudota visa šiam skirsniiui priskiriamiems produktams naudojama mėsa ir valgomieji mėsos subproduktai yra gauti tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.
ex 3 skirsnis	Žuvis ir vėžiagyviai, moliuskai ir kiti vandens bestuburiai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	Visos žuvis ir vėžiagyviai, moliuskai ir kiti vandens bestuburiai yra gauti tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.
0304	Žuvų filė ir kita žuvų mėsa (malta arba nemalta), šviežia, atšaldyta arba užšaldyta	Gamyba, kuriai panaudotos visos 3 skirsniiui priskiriamos medžiagos yra gautos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.
0305	Žuvis, vytintos, sūdytos arba užpiltos sūrymu; rūkytos žuvis, virtos ar keptos arba nevirtos ir nekeptos prieš rūkymą arba rūkymo proceso metu; žuvų miltai, rupiniai ir granulės, tinkami vartoti žmonių maistui	Gamyba, kuriai panaudotos visos 3 skirsniiui priskiriamos medžiagos yra gautos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.
ex 0306	Vėžiagyviai, su kiautais arba be kiautų, vytinti, sūdyti arba užpilti sūrymu; vėžiagyviai su kiautais, virti vandenyje arba garuose, atšaldyti arba neatšaldyti, užšaldyti arba neužšaldyti, vytinti arba nevytinti, sūdyti arba užpilti sūrymu arba nesūdyti ir neužpilti sūrymu; vėžiagyvių miltai, rupiniai ir granulės, tinkami vartoti žmonių maistui	Gamyba, kuriai panaudotos visos 3 skirsniiui priskiriamos medžiagos yra gautos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.
ex 0307	Moliuskai, su geldelėmis arba be geldelių, vytinti, sūdyti ar užpilti sūrymu; kiti vandens bestuburiai, išskyrus vėžiagyvius ir moliuskus, vytinti, sūdyti ar užpilti sūrymu; vėžiagyvių miltai, rupiniai ir granulės, tinkami vartoti žmonių maistui	Gamyba, kuriai panaudotos visos 3 skirsniiui priskiriamos medžiagos yra gautos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kurio kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
4 skirsnis	Pienas ir pieno produktai; paukščių kiaušiniai; natūralus medus; gyvūninės kilmės maisto produktai, nenurodyti kitoje vietoje	Gamyba: – panaudotos visos 4 skirsniai priskiriamos medžiagos yra gautos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje ir – kuriai panaudoto cukraus ⁽¹⁾ masė ne didesnė kaip 40 % galutinio produkto masės.
ex 5 skirsnis	Gyvūninės kilmės maisto produktai, nenurodyti kitoje vietoje, išskyrus toliau nurodytas prekes:	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų.
ex 0511 91	Nevalgomieji žuvų ikreliai ir ikrai	Visi ikreliai ir ikrai yra gauti tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.
6 skirsnis	Augantys medžiai ir kiti augalai; svogūnėliai, šaknys ir kitos panašios augalų dalys; skintos gėlės ir dekoratyviniai žalumynai	Gamyba, kuriai panaudotos visos 6 skirsniai priskiriamos medžiagos yra gautos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.
7 skirsnis	Valgomos daržovės ir kai kurie šakniavaisiai ir gumbavaisiai	Gamyba, kuriai panaudotos visos 7 skirsniai priskiriamos medžiagos yra gautos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.
8 skirsnis	Valgomieji vaisiai ir riešutai; citrusinių vaisių arba melionų žievelės ir luobos	Gamyba: – panaudoti visi 8 skirsniai priskiriami vaisiai, riešutai ir citrusinių vaisių arba melionų žievelės ir luobos yra gauti tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje, ir – kuriai panaudoto cukraus ⁽¹⁾ masė ne didesnė kaip 40 % galutinio produkto masės.
9 skirsnis	Kava, arbata, matė ir prieskoniai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų.
10 skirsnis	Javai	Gamyba, kuriai panaudotos visos 10 skirsniai priskiriamos medžiagos yra gautos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.
ex 11 skirsnis	Malybos produkcija; salyklos; krakmolas; inulinas; kviečių glitimas; išskyrus toliau nurodytas prekes:	Gamyba, kuriai panaudotos visos 10 ir 11 skirsniams, 0701 ir 2303 pozicijoms bei 0710 10 subpozicijai priskiriamos medžiagos yra gautos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
ex 1106	Džiovintų ir gliaudytų ankštinių daržovių, priskiriamų 0713 pozicijai, miltai, rupiniai ir milteliai	Ankštinių daržovių, priskiriamų 0708 pozicijai, džiovinimas ir malimas.
12 skirsnis	Aliejinių kultūrų sėklos ir vaisiai; įvairūs grūdai, sėklos ir vaisiai; augalai, naudojami pramonėje ir medicinoje; šiaudai ir pašarai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
13 skirsnis	Šelakas; lipai, dervos ir kiti augalų syvai bei ekstraktai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų, kuriai panaudoto cukraus ⁽¹⁾ masė sudaro ne daugiau kaip 40 % galutinio produkto masės.
14 skirsnis	Augalinės pynimo medžiagos; Augaliniai produktai, nenurodyti kitoje vietoje	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų.
ex 15 skirsnis	Gyvūniniai arba augaliniai riebalai ir aliejus bei jų skilimo produktai; paruošti valgomieji riebalai; gyvūninis arba augalinis vaškas, išskyrus toliau nurodytas prekes:	Gamyba iš bet kuriai subpozicijai, išskyrus subpoziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
1501–1504	Kiaulių, naminių paukščių, galvijų, avių, ožkų, žuvų ir pan. taukai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų.
1505, 1506 ir 1520	Avių prakaitiniai riebalai ir iš jų gaunamos riebalų medžiagos (įskaitant lanoliną). Kiti gyvūniniai riebalai ir aliejus bei jų frakcijos, nerafinuoti arba rafinuoti, bet chemiškai nemodifikuoti. Neapdorotas glicerolis; glicerolio vandenys ir glicerolio šarmai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų.
1509 ir 1510	Alyvuogių aliejus ir jo frakcijos	Gamyba, kuriai panaudotos visos augalinės medžiagos yra gautos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.
1516 ir 1517	Gyvūniniai arba augaliniai riebalai ir aliejus ir jų frakcijos, visiškai arba iš dalies sukietinti, peresterinti, reesterinti arba elaidinizuoti, nerafinuoti arba rafinuoti, bet toliau neapdoroti Margarinas; gyvūninių arba augalinių riebalų ir aliejaus bei įvairių šiame skirsniui priskiriamų riebalų arba aliejaus frakcijų valgomieji mišiniai arba preparatai, išskyrus valgomuosius riebalus, aliejų arba jų frakcijas, priskiriamus 1516 pozicijai	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
16 skirsnis	Gaminiai iš mėsos, žuvies arba vėžiagyvių, moliuskų ar kitų vandens bestuburių	Gamyba: – iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų, išskyrus 2 skirsniai priskiriamą mėsą ir valgomuosius mėsos subproduktus ir 16 skirsniai priskiriamas medžiagas, gautos iš 2 skirsniai priskiriamų mėsos ir valgomųjų subproduktų, ir – kuriai panaudotos visos 3 ir 16 skirsniams priskiriamos medžiagos, pagamintos iš 3 skirsniai priskiriamų žuvų ir vėžiagyvių, moliuskų ir kitų vandens bestuburių, yra gautos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.
ex 17 skirsnis	Cukrūs ir konditerijos gaminiai iš cukraus, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
1702	Kiti cukrūs, įskaitant chemiškai gryną laktozę ir gliukozę, kurių būvis kietas; cukrų sirupai; dirbtinis medus, sumaišytas arba nesumaišytas su natūraliu medumi; karamelė	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų, kuriai panaudotų visų 1101–1108, 1701 ir 1703 pozicijoms priskiriamų medžiagų masė sudaro ne daugiau kaip 30 % galutinio produkto masės.
1704	Konditerijos gaminiai iš cukraus (įskaitant baltąjį šokoladą), neturintys kakavos	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų: – kuriai panaudoto cukraus ⁽¹⁾ ir 4 skirsniai priskiriamų medžiagų atskiroji masė sudaro ne daugiau kaip 40 % galutinio produkto masės, ir – kuriai panaudoto cukraus ⁽¹⁾ ir 4 skirsniai priskiriamų medžiagų suminė masė sudaro ne daugiau kaip 60 % galutinio produkto masės.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
18 skirsnis	Kakava ir gaminiai iš kakavos	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų: – kuriai panaudoto cukraus ⁽¹⁾ ir 4 skirsniai priskiriamų medžiagų atskiroji masė sudaro ne daugiau kaip 40 % galutinio produkto masės, ir – kuriai panaudoto cukraus ⁽¹⁾ ir 4 skirsniai priskiriamų medžiagų suminė masė sudaro ne daugiau kaip 60 % galutinio produkto masės.
19 skirsnis	Gaminiai iš javų, miltų, krakmolo arba pieno; miltiniai konditerijos gaminiai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų: – kuriai panaudotų 2, 3 ir 16 skirsniais priskiriamų medžiagų masė sudaro ne daugiau kaip 20 % galutinio produkto masės ir – kuriai panaudotų 1006, 1101–1108 pozicijoms priskiriamų medžiagų masė sudaro ne daugiau kaip 20 % galutinio produkto masės, ir – kuriai panaudoto cukraus ⁽¹⁾ ir 4 skirsniai priskiriamų medžiagų atskiroji masė sudaro ne daugiau kaip 40 % galutinio produkto masės, ir – kuriai panaudoto cukraus ⁽¹⁾ ir 4 skirsniai priskiriamų medžiagų suminė masė sudaro ne daugiau kaip 60 % galutinio produkto masės.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
ex 20 skirsnis	Daržovių, vaisių, riešutų arba kitų augalų dalių produktai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų, kuriai panaudoto cukraus (1) masė sudaro ne daugiau kaip 40 % galutinio produkto masės.
2002 ir 2003	Grybai ir trumai, paruošti arba konservuoti be acto arba acto rūgšties	Gamyba, kuriai panaudotos visos 7 skirsniai priskiriamos medžiagos yra gautos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.
21 skirsnis	Įvairūs maisto produktai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų: – kuriai panaudoto cukraus ⁽¹⁾ ir 4 skirsniai priskiriamų medžiagų atskiroji masė sudaro ne daugiau kaip 40 % galutinio produkto masės, ir – kuriai panaudoto cukraus ⁽¹⁾ ir 4 skirsniai priskiriamų medžiagų suminė masė sudaro ne daugiau kaip 60 % galutinio produkto masės.
22 skirsnis	Nealkoholiniai ir alkoholiniai gėrimai bei actas	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, ir 2207 bei 2208 pozicijas, priskiriamų medžiagų: – kuriai panaudotos visos 0806 10, 2009 61, 2009 69 subpozicijoms priskiriamos medžiagos yra gautos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje ir – kuriai panaudoto cukraus ⁽¹⁾ ir 4 skirsniai priskiriamų medžiagų atskiroji masė sudaro ne daugiau kaip 40 % galutinio produkto masės, ir – kuriai panaudoto cukraus ⁽¹⁾ ir 4 skirsniai priskiriamų medžiagų suminė masė sudaro ne daugiau kaip 60 % galutinio produkto masės.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
ex 23 skirsnis	Maisto pramonės liekanos ir atliekos; paruošti pašarai gyvūnams, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
ex 2302 ex 2303	Krakmolo gamybos liekanos	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų, kuriai panaudotų 10 skirsniai priskiriamų medžiagų masė sudaro ne daugiau kaip 20 % galutinio produkto masės.
2309	Produktai, naudojami gyvūnų pašarams	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų: – panaudotos visos 2 ir 3 skirsniams priskiriamos medžiagos yra gautos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje, ir – kuriai panaudotų 10 bei 11 skirsniai ir 2302 bei 2303 pozicijoms priskiriamų medžiagų masė sudaro ne daugiau kaip 20 % galutinio produkto masės, ir – kuriai panaudoto cukraus ⁽¹⁾ ir 4 skirsniai priskiriamų medžiagų atskiroji masė sudaro ne daugiau kaip 40 % galutinio produkto masės, ir – kuriai panaudoto cukraus ⁽¹⁾ ir 4 skirsniai priskiriamų medžiagų suminė masė sudaro ne daugiau kaip 60 % galutinio produkto masės.
ex 24 skirsnis	Tabakas ir perdirbti tabako pakaitalai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų, kuriai panaudotų 24 skirsniai priskiriamų medžiagų masė sudaro ne daugiau kaip 30 % 24 skirsniai priskiriamų panaudotų medžiagų bendros masės.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
2401	Neperdirbtas tabakas; tabako liekanos	Visas 24 skirsniai priskiriamas neperdirbtas tabakas ir tabako liekanos yra gauti tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje.
2402	Cigarai, įskaitant cigarus su apipjaustytais galais, cigarilės ir cigaretės su tabaku arba tabako pakaitalais	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, ir 2403 poziciją, priskiriamų medžiagų, kuriai panaudotų visų 2401 pozicijai priskiriamų medžiagų masė sudaro ne daugiau kaip 50 % 2401 pozicijai priskiriamų panaudotų medžiagų bendros masės.
ex 25 skirsnis	Druska; siera; žemės ir akmenys; tinkavimo medžiagos, kalkės ir cementas, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 2519	Susmulkintas gamtinis magnio karbonatas (magnezitas) hermetiškuose konteineriuose ir magnio oksidai, grynai arba negryni, išskyrus lydytą magneziją arba perdegtą (sukeptą) magneziją	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotas gamtinis magnio karbonatas (magnezitas).
26 skirsnis	Rūdų, šlakų ir pelenų	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
ex 27 skirsnis	Mineralinis kuras, mineralinės alyvos ir jų distiliavimo produktai; bituminės medžiagos; mineraliniai vaškai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
ex 2707	Alyvos, kurių sudėtyje esančių aromatinių sudėtinių dalių masė didesnė už nearomatinių sudėtinių dalių masę, panašios į mineralines alyvas, gaunamas distiliuojant aukštoje temperatūroje akmens anglių dervas, kurių daugiau kaip 65 % tūrio distiliuojasi iki 250 °C temperatūroje (įskaitant ligroino ir benzolo mišinius), naudojamas kaip variklių degalai arba šildymo kuras	Valymo operacijos ir (arba) vienas ar daugiau specifinių procesų ⁽²⁾ arba kitos operacijos, kurioms panaudotos visos medžiagos priskiriamos kitai pozicijai negu produktas. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
2710	Naftos alyvos ir alyvos, gautos iš bituminių medžiagų, išskyrus neapdorotas; produktai, nenurodyti kitoje vietoje, kurių sudėtyje esančios naftos alyvos arba alyvos, gautos iš bituminių medžiagų, sudaro ne mažiau kaip 70 % masės, be to, šios alyvos yra pagrindinės šių produktų sudėtinės dalys; alyvų atliekos	Valymo operacijos ir (arba) vienas ar daugiau specifinių procesų ⁽³⁾ arba kitos operacijos, kurioms panaudotos visos medžiagos priskiriamos kitai pozicijai negu produktas. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
2711	Naftos dujos ir kiti dujiniai angliavandeniliai	Valymo operacijos ir (arba) vienas ar daugiau specifinių procesų ⁽³⁾ arba kitos operacijos, kurioms panaudotos visos medžiagos priskiriamos kitai pozicijai negu produktas. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
2712	Vazelinai; parafinas, mikrokristalinis naftos vaškas, anglių dulkių vaškas, ozokeritas (kalnų vaškas), lignito (rusvųjų anglių) vaškas, durpių vaškas, kiti mineraliniai vašakai ir panašūs produktai, gauti naudojant sintezės arba kitus procesus, dažyti arba nedažyti	Valymo operacijos ir (arba) vienas ar daugiau specifinių procesų ⁽³⁾ arba kitos operacijos, kurioms panaudotos visos medžiagos priskiriamos kitai pozicijai negu produktas. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
2713	Naftos koksas, naftos bitumas ir kiti naftos alyvų ir alyvų, gautų iš bituminių medžiagų, likučiai	Valymo operacijos ir (arba) vienas ar daugiau specifinių procesų ⁽²⁾ arba kitos operacijos, kurioms panaudotos visos medžiagos priskiriamos kitai pozicijai negu produktas. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 28 skirsnis	Neorganiniai chemikalai; organiniai arba neorganiniai tauriųjų metalų, retųjų žemių metalų, radioaktyviųjų elementų arba izotopų junginiai, išskyrus toliau nurodytas prekes: išskyrus toliau nurodytas prekes:	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 20 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
ex 29 skirsnis	Organiniai chemijos produktai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 20 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 2905	Metalų alkoholiatai iš alkoholių, priskiriamų šiai pozicijai, ir etanolio, išskyrus toliau nurodytas prekes:	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų, įskaitant kitas 2905 pozicijai priskiriamas medžiagas. Tačiau gali būti panaudoti šiai pozicijai priskiriami metalų alkoholiatai su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 20 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
2905 43; 2905 44; 2905 45	Manitolis; D-gliucitolis (sorbitolis); glicerolis	Gamyba iš bet kuriai subpozicijai, išskyrus subpoziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotos ir to paties aprašymo medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 20 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
30 skirsnis	Farmacijos produktai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
31 skirsnis	Trąšos	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 20 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
32 skirsnis	Rauginimo arba dažymo ekstraktai; taninai ir jų dariniai; dažikliai, pigmentai ir kitos dažiosios medžiagos; dažai ir lakai; glaistai ir kitos mastikos; rašalai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 20 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
33 skirsnis	Eteriniai aliejai ir kvapieji dervų ekstraktai (rezinoidai); parfumerijos, kosmetikos ir tualetiniai preparatai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 20 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
ex 34 skirsnis	Muilas, organinės paviršinio aktyvumo medžiagos, skalbikliai, tepimo priemonės, dirbtiniai vašakai, paruošti vašakai, blizginimo arba šveitimo priemonės, žvakės ir panašūs dirbiniai, modeliavimo pastos, stomatologiniai vašakai, taip pat stomatologijos preparatai, daugiausia iš gipso, išskyrus toliau nurodytas prekes:	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 20 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 3404	Dirbtiniai vašakai ir paruošti vašakai: - Parafino, naftos vaškų, vaškų, gautų iš bituminių mineralų, anglių dulkių vaško arba nuodegų vaško pagrindu	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų.
35 skirsnis	Albumininės medžiagos; modifikuoti krakmolai; klijai; fermentai (enzimai)	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
36 skirsnis	Sprogmenys; pirotechnikos gaminiai; degtukai; piroforiniai lydiniai; tam tikros degiosios medžiagos	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 20 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
37 skirsnis	Fotografijos ir kinematografijos prekės	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 20 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 38 skirsnis	Įvairūs chemijos produktai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 20 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
3824 60	Gliucitolis (sorbitolis), išskyrus priskiriamą 2905 44 subpozicijai	Gamyba iš bet kuriai subpozicijai, išskyrus subpoziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų, išskyrus 2905 44 subpozicijai priskiriamas medžiagas. Tačiau gali būti panaudotos ir to paties aprašymo medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 20 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
ex 39 skirsnis	Plastikai ir jų gaminiai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 3907	- Kopolimeras, pagamintas iš polikarbonato ir akrilnitrilbutadienstirenokopolimero (ABS)	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁴⁾ , arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
	- Poliesteris	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba iš tetrabromo-(bisfenolio A) polikarbonato, arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 40 skirsnis	Kaučiukas ir jo gaminiai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
4012	Restauruotos arba naudotos pneumatinės guminės padangos; padangos be kamerų (vientisos) arba su izoliuotu oro sluoksniu, padangų protektoriai ir padangų juostos, iš gumos:	
	- Restauruotos pneumatinės, be kamerų (vientisos) arba su izoliuotu oro sluoksniu padangos, iš gumos	Naudotų padangų restauravimas.
	- kiti	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus 4011 ir 4012 pozicijas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 41 skirsnis	Žalios (neišdirbtos) odos (išskyrus kailius) ir išdirbta oda, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
4101–4103	Žalios (neišdirbtos) galvijų (įskaitant buivolus) odos arba arklenos (šviežios arba sūdytos, džiovintos, kalkintos, pikeliuotos arba kitu būdu konservuotos, bet neraugintos, neišdirbtos į pergamentą ir toliau neapdorotos), be plaukų arba su plaukais, skeltinės arba neskeltinės; žalios (neišdirbtos) avių arba ėriukų odos (šviežios arba sūdytos, džiovintos, kalkintos, pikeliuotos arba kitu būdu konservuotos, bet neraugintos, neišdirbtos į pergamentą ir toliau neapdorotos), su vilna arba be vilnos, skeltinės arba neskeltinės, išskyrus nurodytas 41 skirsnio 1 pastabos c punkte kaip išimtis; kitos žalios (neišdirbtos) odos (šviežios arba sūdytos, džiovintos, kalkintos, pikeliuotos arba kitu būdu konservuotos, bet ne raugintos, neišdirbtos į pergamentą ir toliau neapdorotos), be plaukų arba su plaukais, skeltinės arba neskeltinės, išskyrus nurodytas 41 skirsnio 1 pastabos b arba c punkte kaip išimtis	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
4104–4106	Raugintos arba „krastas“ (angl. crust) odos, be vilnos arba plaukų, skeltinės arba neskeltinės, bet toliau neapdorotos	Raugintų arba nevisiškai paraugintų odų, priskiriamų 4104 11, 4104 19, 4105 10, 4106 21, 4106 31 arba 4106 91 subpozicijai, papildomas rauginimas arba gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
4107, 4112, 4113	Išdirbta oda, toliau apdorota po rauginimo arba „krasto“ pagaminimo (angl. crusting)	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau 4104 41, 4104 49, 4105 30, 4106 22, 4106 32 ir 4106 92 subpozicijoms priskiriamos medžiagos gali būti panaudotos tik tuomet, jeigu atliekamos sausų raugintų ar krastuotų odų parauginimo operacijos.
42 skirsnis	Odos dirbiniai; pakinktai ir balnai; kelionės reikmenys, rankinės ir panašūs daiktai; dirbiniai iš gyvūnų žarnų (išskyrus šilkaverpių žarnas)	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 43 skirsnis	Kailiai ir dirbiniai kailiai; jų dirbiniai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
4301	Neapdoroti kailiai (įskaitant galvenas, uodegenas, kojenas ir kitas dalis arba atraižas, tinkamas naudoti kailininkystei), išskyrus žalias (neišdirbtas) odas, priskiriamas 4101, 4102 arba 4103 pozicijai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų.
ex 4302	Rauginti arba išdirbti kailiai, sujungti iš dalių:	
	- Plokščių, kryžių ir panašių formų	Raugintų arba išdirbtų kailių, nesujungtų iš dalių, sukirpimas ir sujungimas, taip pat balinimas arba dažymas.
	- kiti	Gamyba iš raugintų arba išdirbtų kailių, nesujungtų iš dalių.
4303	Drabužiai, drabužių priedai ir kiti kailių dirbiniai	Gamyba iš raugintų arba išdirbtų kailių, nesujungtų iš dalių, priskiriamų 4302 pozicijai.
ex 44 skirsnis	Mediena ir medienos dirbiniai; medžio anglys, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 4407	Mediena, kurios storis didesnis kaip 6 mm, išilgai perpjauta arba perskelta, nudrožta arba be žievės, obliuota, šlifauta arba sujungta galais	Obliavimas, šlifavimas arba sujungimas galais.
ex 4408	Vienasluoksnės faneros lakštai ir lakštai, skirti klijuotinei fanerai gaminti, kurių storis ne didesnis kaip 6 mm, sujungti, taip pat kita mediena, išilgai perpjauta, nudrožta arba be žievės, kurios storis ne didesnis kaip 6 mm, obliuota, šlifauta arba sujungta smaiginėmis sąlaidomis	Sujungimas, obliavimas, šlifavimas arba sujungimas galais.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
ex 4410– ex 4413	Užkarpos ir bagetai, įskaitant profiliuotas grindjuostas ir kitas profiliuotas lentas	Užkarpų profiliavimas arba išpjovimas pagal šablonus.
ex 4415	Medinės dėžės, dėžutės, grotelinės dėžės, būgnai ir panaši tara	Gamyba iš lentų, kurios nėra supjautos reikiama dydžiais.
ex 4418	- Statybiniai stalių ir dailidžių gaminiai iš medienos	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotos akytosios medienos plokštės, malksnos ir skalos.
	- Užkarpos ir bagetai	Užkarpų profiliavimas arba išpjovimas pagal šablonus.
ex 4421	Ruošiniai degtukams; medinės vinys arba kaišteliai avalynei	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus 4409 poziciją, priskiriamos medienos.
45 skirsnis	Kamštiena ir kamštienos dirbiniai	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
46 skirsnis	Dirbiniai iš šiaudų, esparto arba iš kitų pynimo medžiagų; pintinės ir pinti dirbiniai	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
47 skirsnis	Medienos arba kitų pluoštinių celiuliozinių medžiagų plaušiena; perdirbti skirtas popierius arba kartonas (atliekos ir liekanos)	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
48 skirsnis	Popierius ir kartonas; popieriaus plaušienos, popieriaus arba kartono gaminiai	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
49 skirsnis	Spausdintos knygos, laikraščiai, reprodukcijos ir kiti poligrafijos pramonės gaminiai; rankraščiai, mašinraščiai ir brėžiniai	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 50 skirsnis	Šilkas, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
ex 5003	Šilko atliekos (įskaitant kokonus, netinkamus išvynioti, verpalų atliekas ir išplaušintą žaliavą), karštos arba šukuotos	Šilko atliekų karšimas arba šukavimas.
5004–ex 5006	Šilko siūlai ir šilko atliekų verpalai	Natūralių pluoštų verpimas arba cheminių pluoštų išspaudimas kartu su verpimu ar sukimu ⁽⁵⁾ .

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
5007	Šilko arba šilko atliekų audiniai:	Natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimas arba cheminių gijinių siūlų išspaudimas arba sukimas, abiem atvejais kartu su audimu arba audimas kartu su dažymu, arba verpalų dažymas kartu su audimu, arba marginimas ir atliekamos mažiausiai dvi paruošiamosios arba baigiamosios operacijos (pavyzdžiui, plovimas, balinimas, mersezavimas, kaitinimas, reljefo užspaudimas, kalandravimas, apdorojimas, kad audinys būtų atsparus traukimuisi, permanentinis užbaigimas, dekatiravimas, įmirkymas, taisymas ir mazgų paslėpimas) su sąlyga, kad panaudoto nemarginto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 47,5 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁵⁾ .
ex 51 skirsnis	Vilna, švelniavilnių arba šiurkščiavilnių gyvūnų plaukai; ašutų verpalai ir audiniai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
5106–5110	Vilnos verpalai, švelniavilnių arba šiurkščiavilnių gyvūnų plaukų, arba ašutų	Natūralių pluoštų verpimas arba cheminių pluoštų išspaudimas kartu su verpimu ⁽⁵⁾ .

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
5111–5113	Vilnos, švelniavilnių arba šiurkščiavilnių gyvūnų plaukų, arba ašutų audiniai	Natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimas arba cheminių gijinių siūlų išspaudimas, abiem atvejais kartu su audimu, arba audimas kartu su dažymu, arba verpalų dažymas kartu su audimu, arba marginimas ir atliekamos mažiausiai dvi paruošiamosios arba baigiamosios operacijos (pavyzdžiui, plovimas, balinimas, merserizavimas, kaitinimas, reljefo užspaudimas, kalandravimas, apdorojimas, kad audinys būtų atsparus traukimuisi, permanentinis užbaigimas, dekatiravimas, įmirkymas, taisymas ir mazgų paslėpimas) su sąlyga, kad panaudoto nemarginto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 47,5 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁵⁾ .
ex 52 skirsnis	Medvilnė, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
5204–5207	Medvilnės verpalai ir siūlai	Natūralių pluoštų verpimas arba cheminių pluoštų išspaudimas kartu su verpimu ⁽⁵⁾ .

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
5208–5212	Medvilniniai audiniai:	Natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimas arba cheminių gijinių siūlų išspaudimas, abiem atvejais kartu su audimu, arba audimas kartu su dažymu arba padengimu, arba verpalų dažymas kartu su audimu, arba marginimas ir atliekamos mažiausiai dvi paruošiamosios arba baigiamosios operacijos (pavyzdžiui, plovimas, balinimas, merserizavimas, kaitinimas, reljefo užspaudimas, kalandravimas, apdorojimas, kad audinys būtų atsparus traukimuisi, permanentinis užbaigimas, dekatiravimas, įmirkymas, taisymas ir mazgų paslėpimas) su sąlyga, kad panaudoto nemarginto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 47,5 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁵⁾ .
ex 53 skirsnis	Kiti augaliniai tekstilės pluoštai; popieriniai verpalai ir popierinių verpalų audiniai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
5306–5308	Kitų augalinių tekstilės pluoštų verpalai; popieriniai verpalai	Natūralių pluoštų verpimas arba cheminių pluoštų išspaudimas kartu su verpimu ⁽⁵⁾ .

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
5309–5311	Kitų augalinių tekstilės pluoštų audiniai; popieriaus verpalų audiniai:	Natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimas arba cheminių gijinių siūlų išspaudimas, abiem atvejais kartu su audimu, arba audimas kartu su dažymu arba padengimu, arba verpalų dažymas kartu su audimu, arba marginimas ir atliekamos mažiausiai dvi paruošiamosios arba baigiamosios operacijos (pavyzdžiui, plovimas, balinimas, merserizavimas, kaitinimas, reljefo užspaudimas, kalandravimas, apdorojimas, kad audinys būtų atsparus traukimuisi, permanentinis užbaigimas, dekatiravimas, įmirkymas, taisymas ir mazgų paslėpimas) su sąlyga, kad panaudoto nemarginto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 47,5 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁵⁾ .
5401–5406	Vienagijiai siūlai ir siūlai iš cheminių gijų	Cheminių pluoštų išspaudimas kartu su verpimu arba natūralių pluoštų verpimu ⁽⁵⁾ .

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
5407 ir 5408	Audiniai iš cheminių gijinių siūlų:	Natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimas arba cheminių gijinių siūlų išspaudimas, abiem atvejais kartu su audimu, arba audimas kartu su dažymu arba padengimu, arba sukimas arba tekstūravimas kartu su audimu, su sąlyga, kad panaudotų nesusuktų (netekstūruotų) siūlų vertė sudaro ne daugiau kaip 47,5 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), arba marginimas ir atliekamos mažiausiai dvi paruošiamosios arba baigiamosios operacijos (pavyzdžiui, plovimas, balinimas, merserizavimas, kaitinimas, reljefo užspaudimas, kalandravimas, apdorojimas, kad audinys būtų atsparus traukimuisi, permanentinis užbaigimas, dekatiravimas, įmirkymas, taisymas ir mazgų paslėpimas) su sąlyga, kad panaudoto nemarginto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 47,5 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁵⁾ .
5501–5507	Cheminiai kuokšteliniai pluoštai	Cheminių pluoštų išspaudimas.
5508–5511	Verpalai ir siuvimo siūlai iš cheminių kuokštelinių pluoštų	Natūralių pluoštų verpimas arba cheminių pluoštų išspaudimas kartu su verpimu ⁽⁵⁾ .

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
5512–5516	Cheminių kuokštelinių pluoštų audiniai	Natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimas arba cheminių gijinių siūlų išspaudimas, abiem atvejais kartu su audimu, arba audimas kartu su dažymu arba padengimu, arba verpalų dažymas kartu su audimu, arba marginimas ir atliekamos mažiausiai dvi paruošiamosios arba baigiamosios operacijos (pavyzdžiui, plovimas, balinimas, merserizavimas, kaitinimas, reljefo užspaudimas, kalandravimas, apdorojimas, kad audinys būtų atsparus traukimuisi, permanentinis užbaigimas, dekatiravimas, įmirkymas, taisymas ir mazgų paslėpimas) su sąlyga, kad panaudoto nemarginto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 47,5 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁵⁾ .
ex 56 skirsnis	Vata, veltinys ir neaustinės medžiagos; specialieji siūlai; virvės, virvelės, lynai ir trosai bei jų dirbiniai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	Cheminių pluoštų išspaudimas kartu su verpimu arba natūralių pluoštų verpimu arba flokavimas kartu su dažymu arba marginimu ⁽⁵⁾ .

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
5602	Veltinys, įmirkytas arba neįmirkytas, aptrauktas arba neaptrauktas, padengtas arba nepadengtas, laminuotas arba nelaminuotas:	
	- Smaigstytinis veltinys	Cheminių pluoštų išspaudimas kartu su medžiagos formavimu, tačiau gali būti panaudoti: – polipropileno sintetiniai gijiniai siūlai, priskiriami 5402 pozicijai, – polipropileno pluoštai, priskiriami 5503 arba 5506 pozicijai, arba – polipropileno gijų gniūžtės, priskiriamos 5501 pozicijai, kurių atskiros gijos arba pluošto ilginis tankis visais atvejais mažesnis kaip 9 deciteksai, su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 40 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), arba vien tik medžiagos formavimas, kai veltinys pagamintas iš natūralių pluoštų ⁽⁵⁾ .
	- kiti	Cheminių pluoštų išspaudimas kartu su medžiagos formavimu, arba vien tik medžiagos formavimas, kai kitas veltinys pagamintas iš natūralių pluoštų ⁽⁵⁾ .
5603	Neaustinės medžiagos, įmirkytos arba neįmirkytos, aptrauktos arba neaptrauktos, padengtos arba nepadengtos, laminuotos arba nelaminuotos	Cheminių pluoštų išspaudimas arba natūralių pluoštų naudojimas kartu su neaustinių medžiagų technologijomis, įskaitant daigstymą.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
5604	Guminiai siūlai ir kordas, aptraukti tekstilės medžiagomis; tekstilės siūlai, juostelės ir panašūs dirbiniai, priskiriami 5404 arba 5405 pozicijai, įmirkyti, aptraukti, padengti guma arba plastikais:	
	- Guminiai siūlai ir kordas, aptraukti tekstilės medžiagomis	Gamyba iš guminių siūlų arba kordo, neaptrauktų tekstilės medžiagomis.
	- kiti	Cheminių pluoštų išspaudimas kartu su verpimu arba natūralių pluoštų verpimu ⁽⁵⁾ .
5605	Metalizuoti siūlai, apvytiniai arba neapvytiniai, sudaryti iš tekstilinių siūlų, juostelių ar panašių dirbinių, priskiriamų 5404 arba 5405 pozicijai, kombinuoti su siūlų, juostelių arba miltelių pavidalo metalu arba padengti metalu	Cheminių pluoštų išspaudimas kartu su verpimu arba natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimu ⁽⁵⁾ .
5606	Apvytiniai siūlai, apvytosios juostelės arba panašūs dirbiniai, priskiriami 5404 arba 5405 pozicijai (išskyrus priskiriamus 5605 pozicijai ir apvytinius ašutų verpalus); šeniliniai siūlai (įskaitant plaušelių šenilinius (flock chenille) siūlus); apskritai megztieji – kilpoti siūlai (loop wale-yarn)	Cheminių pluoštų išspaudimas kartu su verpimu arba natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimu arba verpimas kartu su flokavimu, arba flokavimas kartu su dažymu ⁽⁵⁾ .

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
57 skirsnis	Kilimai ir kita tekstilinė grindų danga:	Natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimas arba cheminių gijinių siūlų išspaudimas, abiem atvejais kartu su audimu, arba gamyba iš kokoso pluošto (plaušų), sizalio pluošto arba džiuo pluošto verpalų, arba flokavimas kartu su dažymu arba marginimu, arba pūkų įsiuvimas kartu su dažymu arba marginimu. Cheminių pluoštų išspaudimas kartu su neaustinių medžiagų technologijomis, įskaitant daigstymą ⁽⁵⁾, tačiau gali būti panaudoti: – polipropileno sintetiniai gijiniai siūlai, priskiriami 5402 pozicijai, – polipropileno pluoštai, priskiriami 5503 arba 5506 pozicijai, arba – polipropileno gijų gniūžtės, priskiriamos 5501 pozicijai, kurių atskiros gijos arba pluošto ilginis tankis visais atvejais mažesnis kaip 9 deciteksai, su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 40 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos). Džiuto audinys gali būti panaudotas kaip pagrindas.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
ex 58 skirsnis	Specialieji audiniai; siūtiniai pūkiniai tekstilės audiniai; nėriniai; gobelenai; apsiuvai; siuvinėjimai; išskyrus toliau nurodytas prekes:	Natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimas arba cheminių gijinių siūlų išspaudimas, abiem atvejais kartu su audimu, arba audimas kartu su dažymu arba flokavimu, arba padengimu, arba flokavimas kartu su dažymu arba marginimu, arba verpalų dažymas kartu su audimu, arba marginimas ir atliekamos mažiausiai dvi paruošiamosios arba baigiamosios operacijos (pavyzdžiui, plovimas, balinimas, merserizavimas, kaitinimas, reljefo užspaudimas, kalandravimas, apdorojimas, kad audinys būtų atsparus traukimuisi, permanentinis užbaigimas, dekatiravimas, įmirkymas, taisymas ir mazgų paslėpimas) su sąlyga, kad panaudoto nemarginto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 47,5 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁵⁾ .
5805	Rankomis austi Gobelins, Flanders, Aubusson, Beauvais ir panašių rūšių gobelenai, taip pat siuvinėti (pavyzdžiui, mažu dygsneliu, kryželiu) gobelenai, gatavi arba negatavi	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
5810	Siuvinėjimai rietime, juostelėmis arba atskirais fragmentais	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
5901	Tekstilės audiniai, padengti dervomis (gum) arba krakmolingomis medžiagomis, naudojami knygoms įrišti arba turintys panašią paskirtį; techninė audinio kalkė; paruoštos tapybai gruntuotos drobės; klijuotės, kolenkorai ir panašūs sustandinti tekstilės audiniai, naudojami skrybėlių pagrindams	Audimas kartu su dažymu arba flokavimu, arba padengimu arba flokavimas kartu su dažymu arba marginimu.
5902	Padangų kordo audinys iš labai atsparių tempimui nailono arba kitų poliamidų, poliesterių arba viskozės siūlų:	
	- Kuriame tekstilės medžiagos sudaro ne daugiau kaip 90 % masės	Audimas.
	- kiti	Cheminių pluoštų išspaudimas kartu su audimu.
5903	Tekstilės audiniai, įmirkyti, apvilkti, padengti arba laminuoti plastikais, išskyrus priskiriamus 5902 pozicijai	Audimas kartu su dažymu arba padengimu arba marginimas ir atliekamos mažiausiai dvi paruošiamosios arba baigiamosios operacijos (pavyzdžiui, plovimas, balinimas, merserizavimas, kaitinimas, reljefo užspaudimas, kalandravimas, apdorojimas, kad audinys būtų atsparus traukimuisi, permanentinis užbaigimas, dekatiravimas, įmirkymas, taisymas ir mazgų paslėpimas) su sąlyga, kad panaudoto nemarginto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 47,5 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
5904	Linoleumas, supjaustytas arba nesupjaustytas reikiamų formų gabalais; grindų danga, sudaryta iš apvalkalo arba iš dangos, pritvirtintos prie tekstilinio pagrindo, supjaustytos arba nesupjaustytos reikiamų formų gabalais	Audimas kartu su dažymu arba padengimu ⁽⁵⁾ .
5905	Tekstilinė sienų danga:	
	- Įmirkyta, aptraukta, padengta arba laminuota guma, plastikais arba kitomis medžiagomis	Audimas kartu su dažymu arba padengimu
	- kiti	Natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimas arba cheminių gijinių siūlų išspaudimas, abiem atvejais kartu su audimu, arba audimas kartu su dažymu arba padengimu, arba marginimas ir atliekamos mažiausiai dvi paruošiamosios arba baigiamosios operacijos (pavyzdžiui, plovimas, balinimas, mersezavimas, kaitinimas, reljefo užspaudimas, kalandravimas, apdorojimas, kad audinys būtų atsparus traukimuisi, permanentinis užbaigimas, dekatiravimas, įmirkymas, taisymas ir mazgų paslėpimas) su sąlyga, kad panaudoto nemarginto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 47,5 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁵⁾ .

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
5906	Gumuoti tekstilės audiniai, išskyrus priskiriamus 5902 pozicijai:	
	- Megztinės arba nertinės medžiagos	Natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimas arba cheminių gijų išspaudimas, abiem atvejais kartu su mezgimu, arba mezgimas kartu su dažymu arba padengimu, arba natūralaus pluošto verpalų dažymas kartu su mezgimu ⁽⁵⁾ .
	- Kiti audiniai, pagaminti iš sintetinių gijinių siūlų, kuriuose tekstilės medžiagos sudaro daugiau kaip 90 % masės	Cheminių pluoštų išspaudimas kartu su audimu.
	- kiti	Audimas kartu su dažymu arba padengimu arba natūralaus pluošto verpalų dažymas kartu su audimu.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
5907	Kitu būdu įmirkyti, aptraukti arba padengti tekstilės audiniai; tapybos būdu dekoruotos drobės, naudojamos kaip teatro dekoracijos, studijų fonai arba panašūs gaminiai	Audimas kartu su dažymu arba flokavimu, arba padengimu arba flokavimas kartu su dažymu arba marginimu, arba marginimas ir atliekamos mažiausiai dvi paruošiamosios arba baigiamosios operacijos (pavyzdžiui, plovimas, balinimas, merserizavimas, kaitinimas, reljefo užspaudimas, kalandravimas, apdorojimas, kad audinys būtų atsparus traukimuisi, permanentinis užbaigimas, dekatiravimas, įmirkymas, taisymas ir mazgų paslėpimas) su sąlyga, kad panaudoto nemarginto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 47,5 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
5908	Tekstiliniai dagčiai, austi, pinti arba megzti, skirti lempoms, viryklėms, žiebtuvėliams, žvakėms arba panašioms dirbinėms; dujų degiklių kaitinimo tinkeliai ir apskritai megztos medžiagos dujų degiklių kaitinimo tinkeliams, įmirkytos arba neįmirkytos:	
	- Dujų degiklių kaitinimo tinkeliai, įmirkyti	Gamyba iš apskritai megztų medžiagų dujų degiklių kaitinimo tinkeliams.
	- kiti	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
5909–5911	Tekstilės dirbiniai, skirti pramoniniam naudojimui:	
	- Blizginimo diskai ar žiedai, išskyrus diskus ar žiedus iš veltinio, priskiriamo 5911 pozicijai	Audimas.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
	- Audiniai, daugiausia naudojami popieriaus gamyboje ar turintys kitą techninę paskirtį, veltiniai arba neveltiniai, įmirkyti arba neįmirkyti, aptraukti arba neaptraukti, su apskritimo formos ar nesibaigiančiais viensiūliais arba daugiasiūliais metmenimis ir (arba) ataudais, arba lygus audeklas su daugiasiūliais metmenimis ir (arba) ataudais, priskiriamais 5911 pozicijai	Cheminių pluoštų išspaudimas arba natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimas, abiem atvejais kartu su audimu, arba audimas kartu su dažymu arba padengimu. Leidžiama naudoti tik šiuos pluoštus: -- kokoso pluošto (plaušų) verpalus, -- politetrafluoroetileno verpalus ⁽⁶⁾ , -- antrinius verpalus iš poliamido pluošto, aptrauktus, įmirkytus arba padengtus fenolio derva, -- aromatinių poliamidų sintetinius tekstilės pluoštus, gautus vykdant <i>m</i> -fenilendiamino ir izoftalio rūgšties polikondensacijos reakciją, -- politetrafluoroetileno vienagijus siūlus ⁽⁶⁾ , -- poli- <i>p</i> -fenileno tereftalamido sintetinių tekstilės pluoštų verpalus, -- stiklo pluošto verpalus, padengtus fenolio derva su akriliniu pluoštu ⁽⁶⁾ , -- kopoliesterio vienagijus siūlus iš poliesterio ir dervą iš tereftalio rūgšties ir 1,4-cikloheksandietanolo ir izoftalio rūgšties.
	- kiti	Cheminių gijinių siūlų išspaudimas arba natūralių ar cheminių pluoštų verpimas kartu su audimu ⁽⁵⁾ arba audimas kartu su dažymu arba padengimu.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
60 skirsnis	Megztinės arba nertinės medžiagos	Natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimas arba cheminių gijų išspaudimas, abiem atvejais kartu su mezgimu, arba mezgimas kartu su dažymu arba flokavimu, arba padengimu, arba flokavimas kartu su dažymu arba marginimu, arba natūralaus pluošto verpalų dažymas kartu su mezgimu, arba sukimas arba tekstūravimas kartu su mezgimu, su sąlyga, kad panaudotų nesusuktų (netekstūruotų) siūlų vertė sudaro ne daugiau kaip 47,5 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
61 skirsnis	Megzti arba nerti drabužiai ir jų priedai:	
	- pagamintos susiuvant arba kitaip sujungiant du ar daugiau megztų arba nertų medžiagų gabalus, kurie buvo sukirpti pagal formą arba numegzti (nunerti) reikiamos formos	Mezgimas ir produkto užbaigimas (įskaitant sukirpimą) ⁽⁵⁾⁽⁷⁾ .
	- kiti	Natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimas arba cheminių gijinių siūlų išspaudimas, abiem atvejais kartu su mezgimu (pagal formą megzti gaminiai), arba natūralaus pluošto verpalų dažymas kartu su mezgimu (pagal formą megzti gaminiai) ⁽⁵⁾ .

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
ex 62 skirsnis	Drabužiai ir jų priedai, išskyrus megztus ir nertus, išskyrus toliau nurodytas prekes:	Audimas kartu su produkto užbaigimu (įskaitant sukirpimą) arba produkto užbaigimas po marginimo kartu su mažiausiai dviem paruošiamosiomis arba baigiamosiomis operacijomis (pavyzdžiui, plovimu, balinimu, merserizavimu, terminiu fiksavimu, šiaušimu, kalandravimu, apdorojimu netraukumui, permanentiniu užbaigimu, dekatavimu, įmirkymu, taisymu ir mazgų paslėpimu), su sąlyga, kad panaudoto nemarginto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 47,5 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁵⁾⁽⁷⁾ .
ex 6202, ex 6204, ex 6206, ex 6209 ir ex 6211	Moteriški, mergaičių, kūdikių drabužiai ir kūdikių drabužių priedai, išsiuvinėti	Audimas kartu su produkto užbaigimu (įskaitant sukirpimą) arba gamyba iš neišsiuvinėto audinio su sąlyga, kad panaudoto neišsiuvinėto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 40 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁷⁾ .
ex 6210 ir ex 6216	Ugniai atspari įranga, pagaminta iš audinių, padengtų aliumininto poliesterio folija	Audimas kartu su produkto užbaigimu (įskaitant sukirpimą) arba padengimas, su sąlyga, kad nepadengto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 40 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), kartu su produkto užbaigimu (įskaitant sukirpimą) ⁽⁷⁾ .
ex 6212	Megztos ar nertos liemenėlės, juosmenėlės, korsetai, petnešos, kojinių juostos, keliaraiščiai ir panašūs dirbiniai bei jų dalys	

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
	- pagamintos susiuvant arba kitaip sujungiant du ar daugiau megztų arba nertų medžiagų gabalus, kurie buvo sukirpti pagal formą arba numegzti (nunerti) reikiamos formos	Mezgimas ir produkto užbaigimas (įskaitant sukirpimą) ⁽⁵⁾⁽⁷⁾ .
	- kiti	Natūralių ir (arba) cheminių kuokštelinių pluoštų verpimas arba cheminių gijinių siūlų išspaudimas, abiem atvejais kartu su mezgimu (pagal formą megzti gaminiai), arba natūralaus pluošto verpalų dažymas kartu su mezgimu (pagal formą megzti gaminiai) ⁽⁶⁾ .
6213 ir 6214	Nosinės, šaliai, kaklaskarės, šalikai, skraistės, vualiai ir panašūs dirbiniai:	
	- Išsiuvinėti	Audimas kartu su produkto užbaigimu (įskaitant sukirpimą) arba gamyba iš neišsiuvinėto audinio su sąlyga, kad panaudoto neišsiuvinėto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 40 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁷⁾ . arba produkto užbaigimas po marginimo kartu su mažiausiai dviem paruošiamosiomis arba baigiamosiomis operacijomis (pavyzdžiui, plovimu, balinimu, mersezavimu, terminiu fiksavimu, šiaušimu, kalandravimu, apdorojimu netraukumui, permanentiniu užbaigimu, dekatavimu, įmirkymu, taisymu ir mazgų paslėpimu), su sąlyga, kad panaudoto nemarginto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 47,5 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁵⁾⁽⁷⁾ .

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
	- kiti	Audimas kartu su produkto užbaigimu (įskaitant sukirpimą) arba produkto užbaigimas po marginimo kartu su mažiausiai dviem paruošiamosiomis arba baigiamosiomis operacijomis (pavyzdžiui, plovimu, balinimu, merserizavimu, terminiu fiksavimu, šiaušimu, kalandravimu, apdorojimu netraukumui, permanentiniu užbaigimu, dekatavimu, įmirkymu, taisymu ir mazgų paslėpimu), su sąlyga, kad panaudoto nemarginto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 47,5 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁵⁾⁽⁷⁾ .
6217	Kiti gatavi drabužių priedai; drabužių arba drabužių priedų dalys, išskyrus priskiriamus 6212 pozicijai:	
	- Išsiuvinėti	Audimas kartu su produkto užbaigimu (įskaitant sukirpimą) arba gamyba iš neišsiuvinėto audinio su sąlyga, kad panaudoto neišsiuvinėto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 40 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁷⁾ .
	- Ugniai atspari įranga, pagaminta iš audinių, padengtų aliumininto poliesterio folija	Audimas kartu su produkto užbaigimu (įskaitant sukirpimą) arba padengimas, su sąlyga, kad nepadengto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 40 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), kartu su produkto užbaigimu (įskaitant sukirpimą) ⁽⁷⁾ .

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
	- Įdėklai apykaklėms ir rankogaliams, iškirpti	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 40 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
	- kiti	Audimas kartu su produkto užbaigimu (įskaitant sukirpimą) ⁽⁷⁾ .
ex 63 skirsnis	Kiti gatavi tekstilės dirbiniai; rinkiniai; dėvėti drabužiai ir dėvėti tekstilės dirbiniai; skudurai; išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
6301–6304	Antklodės, kelioniniai pledai, lovos skalbiniai ir pan.; užuolaidos ir pan.; kiti patalpų įrengimui skirti dirbiniai:	
	- Iš veltinių, iš neaustinių medžiagų	Cheminių pluoštų išspaudimas arba natūralių pluoštų naudojimas abiem atvejais kartu su neaustinių medžiagų technologija, įskaitant daigstymą ir produkto užbaigimas (įskaitant sukirpimą) ⁽⁵⁾ .
	- Kiti:	
	-- Išsiuvinėti	Audimas arba mezgimas kartu su produkto užbaigimu (įskaitant sukirpimą) ⁽⁷⁾ arba gamyba iš neišsiuvinėto audinio su sąlyga, kad panaudoto neišsiuvinėto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 40 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos) ⁽⁷⁾ .
	-- Kiti	Audimas arba mezgimas kartu su produkto užbaigimu (įskaitant sukirpimą).
6305	Maišai ir krepšiai, naudojami prekėms pakuoti	Cheminių pluoštų išspaudimas arba natūralių ir (arba) cheminių kuokštelių pluoštų verpimas kartu su audimu arba mezgimu ir produkto užbaigimu (įskaitant sukirpimą) ⁽⁵⁾ .

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
6306	Dirbiniai iš brezentų, tentai ir markizės; palapinės; laivų, burlenčių ir antžeminio transporto priemonių burės; stovyklavimo įranga:	
	- Iš neaustinių medžiagų	Cheminių pluoštų arba natūralių pluoštų išspaudimas, abiem atvejais kartu su neaustinių medžiagų technologijomis, įskaitant daigstymą.
	- kiti	Audimas kartu su produkto užbaigimu (įskaitant sukirpimą) ⁽⁵⁾⁽⁷⁾ arba padengimas, su sąlyga, kad nepadengto audinio vertė sudaro ne daugiau kaip 40 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), kartu su produkto užbaigimu (įskaitant sukirpimą).
6307	Kiti gatavi dirbiniai, įskaitant drabužių iškarpas (lekalus)	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 40 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
6308	Audinių ir verpalų rinkiniai su priedais arba be priedų, skirti kilimėlių, gobelenų, siuvinėtų staltiesių ar servetėlių arba panašių tekstilės dirbinių gamybai, supakuoti į mažmeninei prekybai skirtas pakuotes	Kiekvienas rinkinio vienetas turi atitikti jam taikomą prekių kilmės taisyklę, kuri jam būtų taikoma, jei jis nebūtų įtrauktas į rinkinį. Tačiau į rinkinį gali įeiti ir kilmės statuso neturintys dirbiniai su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 15 % rinkinio gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 64 skirsnis	Avalynė, getrai ir panašūs dirbiniai; tokių dirbinių dalys; išskyrus toliau nurodytas prekes:	Gamyba iš bet kurios pozicijos medžiagų, išskyrus sujungtas batviršius detales, pritvirtintas prie vidpadžių arba prie kitų pado dalių, priskiriamų 6406 pozicijai.
6406	Avalynės dalys (įskaitant batviršius, pritvirtintus arba nepritvirtintus prie padų, išskyrus išorinius padus); išimami vidpadžiai, pakulnės ir panašūs dirbiniai; getrai, antblauzdžiai ir panašūs dirbiniai bei jų dalys	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
65 skirsnis	Galvos apdangalai ir jų dalys	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
66 skirsnis	Skėčiai, skėčiai nuo saulės, lazdos, lazdos-sėdynės, vytiniai, botagai ir jų dalys:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
67 skirsnis	Paruoštos naudoti plunksnos ir pūkai bei dirbiniai iš plunksnų arba iš pūkų; dirbtinės gėlės; dirbiniai iš žmonių plaukų	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
ex 68 skirsnis	Dirbiniai iš akmens, gipso, cemento, asbesto, žėručio arba panašių medžiagų, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 6803	Dirbiniai iš skalūnų arba iš aglomeruotų skalūnų	Gamyba iš apdorotų skalūnų.
ex 6812	Asbesto dirbiniai; mišinių, daugiausia sudarytų iš asbesto arba iš asbesto ir magnio karbonato, dirbiniai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų.
ex 6814	Žėručio dirbiniai, įskaitant aglomeruotą arba regeneruotą žėrutį, pritvirtintą prie popieriaus, kartono arba kitų medžiagų pagrindo	Gamyba iš apdoroto žėručio (įskaitant aglomeruotą arba regeneruotą žėrutį).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
69 skirsnis	Keramikos dirbiniai	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 70 skirsnis	Stiklas ir stiklo dirbiniai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
7006	Stiklas, priskiriamas 7003, 7004 arba 7005 pozicijai, išlenktas, apdorotomis briaunomis, graviruotas, pragręžtas	
	- Pusiau laidus stiklo plokštės substratas, padengtas dialektrine plona plėvele pagal SEMII standartus ⁽⁸⁾	Gamyba iš nepadengto stiklo plokštės substrato, priskiriamo 7006 pozicijai.
	- kiti	Gamyba iš 7001 pozicijai priskiriamų medžiagų.
7010	Didbuteliai, buteliai, flakonai, stiklainiai, ąsoti indai, buteliukai, ampulės ir kitos stiklinės talpyklos, naudojamos prekėms gabenti arba pakuoti; konservavimo stiklainiai; stikliniai kamščiai, dangteliai ir kiti uždarymo reikmenys	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba stiklo dirbinių raižymas, su sąlyga, kad neraižytų stiklo dirbinių bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
7013	Stiklo dirbiniai, naudojami stalui serviruoti, virtuvėje, tualetui, biure, interjerams dekoruoti arba turintys panašią paskirtį (išskyrus dirbinius, priskiriamus 7010 arba 7018 pozicijai)	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba stiklo dirbinių raižymas, su sąlyga, kad neraižytų stiklo dirbinių bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos), arba rankų darbo pūsto stiklo dirbinių rankinis dekoravimas (išskyrus šilkografiją) su sąlyga, kad panaudotų rankų darbo pūsto stiklo dirbinių bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 71 skirsnis	Gamtiniai arba dirbtiniu būdu išauginti perlai, brangakmeniai arba pusbrangiai akmenys, taurieji metalai, metalai, plakiruoti tauriuoju metalu, bei jų dirbiniai; dirbtinė bižuterija; monetos, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
7106, 7108 ir 7110	Taurieji metalai:	
	- Neapdoroti	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus 7106, 7108 ir 7110 pozicijas, priskiriamų medžiagų arba elektrolitinis, šiluminis arba cheminis tauriųjų metalų, priskiriamų 7106, 7108 arba 7110 pozicijai, atskyrimas, arba 7106, 7108 arba 7110 pozicijai priskiriamų tauriųjų metalų sulydymas ir (arba) legiravimas vienų su kitais arba su netauriaisiais metalais.
	- Pusiau apdoroti arba turintys miltelių pavidalą	Gamyba iš neapdorotų tauriųjų metalų.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
ex 7107, ex 7109 ir ex 7111	Metalai, plakiruoti tauriaisiais metalais, pusiau apdoroti	Gamyba iš metalų, plakiruotų tauriaisiais metalais, neapdorotų.
7115	Kiti dirbiniai iš tauriojo metalo arba iš metalo, plakiruoto tauriuoju metalu	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
7117	Dirbtinė bižuterija	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba iš netauriojo metalo dalių, nepadengtų ar neplakiruotų tauriaisiais metalais, su sąlyga, kad visų panaudotų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 72 skirsnis	Geležis ir plienas; išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
7207	Geležies arba nelegiruotojo plieno pusgaminiai	Gamyba iš medžiagų, priskiriamų 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 arba 7206 pozicijai.
7208–7216	Plokšti valcavimo produktai, juostos ir strypai, kampuočiai, fasoniniai ir specialieji profiliai iš geležies arba iš nelegiruotojo plieno	Gamyba iš luitų ar kitų pirminių formų arba pusgaminų, priskiriamų 7206 arba 7207 pozicijai.
7217	Viola iš geležies arba iš nelegiruotojo plieno	Gamyba iš 7207 pozicijai priskiriamų pusiau apdirbtų medžiagų.
7218 91 ir 7218 99	Pusgaminiai	Gamyba iš 7201, 7202, 7203, 7204 ar 7205 pozicijai arba 7218 10 subpozicijai priskiriamų medžiagų.
7219–7222	Plokšti valcavimo produktai, strypai ir juostos, kampuočiai, fasoniniai profiliai ir specialieji profiliai iš nerūdijančiojo plieno	Gamyba iš luitų ar kitų pirminių formų arba pusgaminų, priskiriamų 7218 pozicijai.
7223	Viola iš nerūdijančiojo plieno	Gamyba iš 7218 pozicijai priskiriamų pusiau apdirbtų medžiagų.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
7224 90	Pusgaminiai	Gamyba iš 7201, 7202, 7203, 7204 ar 7205 pozicijai arba 7224 10 subpozicijai priskiriamų medžiagų.
7225–7228	Plokšti valcavimo produktai, karštai valcuoti strypai ir juostos, netaisyklingai suvyniotų ritinių pavidalo; kampuočiai, fasoniniai profiliai ir specialieji profiliai iš kito legiruotojo plieno; tuščiaviduriai gręžimo strypai ir juostos iš legiruotojo arba iš nelegiruotojo plieno	Gamyba iš luitų ar kitų pirminių formų arba pusgaminų, priskiriamų 7206, 7207, 7218 arba 7224 pozicijai.
7229	Viola iš kito legiruotojo plieno	Gamyba iš 7224 pozicijai priskiriamų pusiau apdirbtų medžiagų.
ex 73 skirsnis	Geležies arba plieno gaminiai; išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
ex 7301	Lakštinės atraminės konstrukcijos	Gamyba iš 7207 pozicijai priskiriamų medžiagų.
7302	Geležinkelio ir tramvajų bėgių konstrukcijų sudedamosios dalys iš geležies arba iš plieno: bėgiai, gretbėgiai ir krumpliniai bėgiai, iešmų plunksnos, aklinių sankirtų kryžmės, iešmų smailės ir kitos kryžmės, pabėgiai (kryžminiai žuoliai), sandūrinės tvarslės, bėgių guoliai, bėgių guolių pleištai, atraminės plokštės, pamatinės plokštės, bėgių sąvaržos, padėklinės plokštės, žuoliai ir kitos bėgių sujungimo arba tvirtinimo detalės	Gamyba iš 7206 pozicijai priskiriamų medžiagų.
7304, 7305 ir 7306	Besiūliai vamzdžiai, vamzdeliai ir tuščiaviduriai profiliai iš geležies (išskyrus ketų) arba iš plieno	Gamyba iš 7206, 7207, 7208, 7209, 7210, 7211, 7212, 7218, 7219, 7220 arba 7224 pozicijai priskiriamų medžiagų.
ex 7307	Vamzdžių arba vamzdelių jungiamosios detalės (fitingai) iš nerūdijančio plieno	Kaltinių ruošinių tekinimas, gręžimas, praplatinimas, įsrieginimas, šerpetų pašalinimas ir šlifavimas smėlio srove, su sąlyga, kad bendra kaltinių ruošinių vertė sudaro ne daugiau kaip 35 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
7308	Metalinės konstrukcijos (išskyrus surenkamuosius statinius, priskiriamus 9406 pozicijai) ir metalinių konstrukcijų dalys (pavyzdžiui, tiltai ir tiltų sekcijos, šliuzų vartai, bokštai, ažūriniai stiebai, stogai, stogų konstrukcijų karkasai, durys ir langai bei jų rėmai, durų slenksčiai, langinės, baliustrados, atramos ir kolonos) iš geležies arba iš plieno; plokštės, strypai, kampuočiai, fasoniniai profiliai, specialieji profiliai, vamzdžiai ir panašūs gaminiai, paruošti naudoti statybinėse konstrukcijose, iš geležies arba iš plieno	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau 7301 pozicijai priskiriami suvirintieji kampuočiai, fasoniniai profiliai ir specialieji profiliai negali būti panaudoti.
ex 7315	Apsaugos nuo slydimo grandinės, dedamos ant ratų	Gamyba, kuriai panaudotų visų 7315 pozicijai priskiriamų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 74 skirsnis	Varis ir vario gaminiai, išskyrus: išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
7403	Neapdorotas rafinuotasis varis ir neapdoroti vario lydiniai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų.
75 skirsnis	Nikelis ir nikelio gaminiai	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
ex 76 skirsnis	Aliuminis ir aliuminio gaminiai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
7601	Neapdorotas aliuminis	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų.
7607	Aliumininė folija (su atspaudais ar įspaudais arba be atspaudų ir įspaudų, su popieriaus, kartono, plastikų ar panašių medžiagų pagrindu arba be pagrindo), kurios storis (neįskaitant jokio pagrindo storio) ne didesnis kaip 0,2 mm	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, ir 7606 poziciją, priskiriamų medžiagų.
77 skirsnis	Rezervuota galimam būsimam naudojimui Suderintoje sistemoje.	

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kurio kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
ex 78 skirsnis	Švinas ir švino gaminiai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
7801	Neapdorotas švinas	
	- Rafinuotasis švinas	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų.
	- kiti	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau negali būti panaudotos atliekos ir laužas, priskiriami 7802 pozicijai.
79 skirsnis	Cinkas ir cinko gaminiai	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
80 skirsnis	Alavas ir alavo gaminiai	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų
81 skirsnis	Kiti netaurieji metalai; kermetai; gaminiai iš šių medžiagų	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų.
ex 82 skirsnis	Įrankiai, padargai, peiliai, šaukštai ir šakutės iš netauriųjų metalų; jų dalys iš netauriųjų metalų, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8206	Įrankiai, priskiriami ne mažiau kaip dviem pozicijoms, esančioms intervale nuo 8202 iki 8205, sukomplektuoti į rinkinius, skirtus mažmeninei prekybai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus 8202–8205 pozicijas, priskiriamų medžiagų. Tačiau į rinkinius gali būti įtraukti ir 8202–8205 pozicijoms priskiriami įrankiai su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 15 % rinkinio gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8211	Peiliai su pjovimo geležtėmis, dantytomis arba nedantytomis (įskaitant šakelių pjaušimo arba genėjimo peilius), išskyrus peilius, priskiriamus 8208 pozicijai, ir jų geležtės	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau peilių geležtės ir rankenos iš netauriųjų metalų gali būti panaudotos.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
8214	Kiti pjovimo įrankiai (pavyzdžiui, plaukų kirpimo mašinėlės, mėsininkų arba virtuvės kirviai, kapoklės, mėsmalių peiliukai, peiliai popieriui pjaustyti); manikiūro arba pedikiūro rinkiniai ir įrankiai (įskaitant nagų dildeles)	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau rankenos iš netauriųjų metalų gali būti panaudotos.
8215	Šaukštai, šakutės, samčiai, putų graibštai, torto mentelės, žuvų peiliai, sviesto peiliai, cukraus žnyplės ir panašūs virtuvės arba stalo įrankiai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau rankenos iš netauriųjų metalų gali būti panaudotos.
ex 83 skirsnis	Įvairūs dirbiniai iš netauriųjų metalų, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 8302	Kiti aptaisai, tvirtinimo ir montavimo įtaisai bei panašūs dirbiniai, skirti pastatų įrangai, ir automatinės durų sklendės	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotos ir kitos 8302 pozicijai priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 20 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 8306	Statulėlės ir kiti dekoratyviniai dirbiniai, pagaminti iš netauriųjų metalų	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotos ir kitos 8306 pozicijai priskiriamos medžiagos su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 30 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 84 skirsnis	Branduoliniai reaktoriai, katilai, mašinos ir mechaniniai įrenginiai; jų dalys, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
8401	Branduoliniai reaktoriai; nepanaudoti (neapšvitinti) branduolinių reaktorių kuro elementai (kasetės); izotopų atskyrimo įrenginiai ir aparatūra	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8407	Stūmokliniai vidaus degimo varikliai su kibirkštinio uždegimu ir grįžtamai slenkamuoju arba rotaciniu stūmoklio judėjimu	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8408	Stūmokliniai vidaus degimo varikliai su slėginiu uždegimu (dyzeliniai arba pusiau dyzeliniai varikliai)	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8427	Šakiniai krautuvai; kitos gamyklose naudojamos važiuoklės su kėlimo arba pernešimo įtaisais	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8482	Rutuliniai arba ritininiai guoliai	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 85 skirsnis	Elektros mašinos ir įranga bei jų dalys; garso įrašymo ir atkūrimo aparatai, televizinio vaizdo ir garso įrašymo ir atkūrimo aparatai, šių gaminių dalys ir reikmenys, išskyrus toliau nurodytas prekes: išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8501, 8502	Elektros varikliai ir generatoriai; elektros generatoriniai agregatai ir vieninkariai elektros keitikliai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, ir 8503 poziciją, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
8513	Nešiojamieji elektriniai žibintai, maitinami iš nuosavojo elektros energijos šaltinio (pavyzdžiui, sausųjų baterijų, akumuliatorių, magnetų), išskyrus šviesos įrangą, priskiriamą 8512 pozicijai	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8519	Garso įrašymo ir atkūrimo aparatai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, ir 8522 poziciją, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8521	Vaizdo įrašymo arba atkūrimo aparatai, sumontuoti kartu arba atskirai su imtuviniais vaizdo derintuvais (tuneriais)	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, ir 8522 poziciją, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8523	Paruoštos neįrašytos laikmenos, skirtos garsui ar kitiems reiškiniams įrašyti, bet išskyrus gaminius, priskiriamus 37 skirsniai	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8525	Radijo transliacijos arba televizinio signalo perdavimo aparatūra, su priėmimo arba garso įrašymo ar atkūrimo aparatūra arba be jos; televizijos kameros, skaitmeniniai fotoaparatai ir kitos vaizdo kameros su vaizdo įrašymo įrenginiu	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, ir 8529 poziciją, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kurio kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
8526	Radariai, radionavigaciniai ir nuotolinio valdymo radijo bangomis aparatai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, ir 8529 poziciją, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8527	Radijo transliacijos priėmimo aparatūra, su kuria kartu viename korpuse sumontuota arba nesumontuota garso įrašymo ar garso atkūrimo aparatūra arba laikrodis	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, ir 8529 poziciją, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8528	Monitoriai ir projektoriai, be televizinio signalo priėmimo aparatūros; televizinio signalo priėmimo aparatūra, su radijo imtuvais arba su garso ar vaizdo įrašymo arba atkūrimo aparatais arba be jų	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, ir 8529 poziciją, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8535–8537	Elektros aparatūra, naudojama elektros grandinėms įjungti, išjungti, perjungti ar apsaugoti, taip pat elektros grandinėms prijungti arba sujungti; šviesolaidžių, šviesolaidžių grįžčių arba kabelių jungtys; skydai, plokštės, pultai, stendai, skirstomosios spintos ir kiti konstrukcijų pagrindai, naudojami elektros srovės valdymui arba paskirstymui	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, ir 8538 poziciją, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8540 11 ir 8540 12	Katodinių spindulių kineskopai, įskaitant katodinių spindulių vaizdo monitorių kineskopus	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
8542 31– 8542 33 ir 8542 39	Monolitiniai integriniai grandynai	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos). arba difuzija, kurioje integriniai grandynai yra formuojami ant puslaidininkio substrato, selektyviai įvedant atitinkamą difuzantą, taip pat kai surenkama ir (arba) išbandoma trečiojoje šalyje.
8544	Izoliuotieji (įskaitant emaliuotuosius arba anoduotuosius) laidai, kabeliai (įskaitant bendraašius kabelius) ir kiti izoliuotieji elektros laidininkai, su pritvirtintomis jungtimis arba be jų; šviesolaidžių kabeliai, sudaryti iš atskirų aptrauktų šviesolaidžių, sumontuoti arba nesumontuoti kartu su elektros laidininkais, su pritvirtintomis jungtimis arba be jų	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8545	Angliniai elektrodai, angliniai šepetėliai, lempų angliukai, baterijų angliukai ir kiti grafito arba kiti anglies gaminiai, turintys metalo arba jo neturintys, skirti naudoti elektrotechnikoje	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8546	Elektros izoliatoriai iš bet kurių medžiagų	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8547	Elektros mašinų, aparatų arba įrangos izoliaciniai įtaisai, išskyrus izoliatorius, priskiriamus 8546 pozicijai, pagaminti vien tik iš izoliacinių medžiagų, neįskaitant smulkių metalinių detalių (pavyzdžiui, lizdų su sriegiais), įdėtų formavimo metu ir skirtų tik dirbiniui surinkti; elektros grandinių izoliaciniai vamzdeliai ir jų jungtys, pagaminti iš netauriųjų metalų, padengtų izoliacinėmis medžiagomis	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
8548	Galvaninių elementų, galvaninių baterijų ir elektros akumuliatorių atliekos ir laužas; išseikvoti galvaniniai elementai, išseikvotos galvaninės baterijos ir išseikvoti elektros akumuliatoriai; mašinų arba aparatų elektros įrangos dalys, nenurodytos kitoje šio skirsnio vietoje	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
86 skirsnis	Geležinkelio arba tramvajaus lokomotyvai, riedmenys ir jų dalys; geležinkelių arba tramvajų bėgių įrenginiai ir įtaisai bei jų dalys; visų rūšių mechaniniai (įskaitant elektromechaninius) eismo signalizacijos įrenginiai:	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 87 skirsnis	Antžeminio transporto priemonės, išskyrus geležinkelio ir tramvajaus riedmenis; jų dalys ir reikmenys, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
8711	Motociklai (įskaitant mopedus) ir dviračiai su pagalbiniais varikliais, su priekabomis arba be jų; priekabos	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 88 skirsnis	Orlaiviai, erdvėlaiviai ir jų dalys, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
ex 8804	Rotošiutai	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų, įskaitant 8804 pozicijai priskiriamas kitas medžiagas, arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
89 skirsnis	Laivai, valtys ir plaukiojantieji įrenginiai	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 90 skirsnis	Optikos, fotografijos, kinematografijos, matavimo, tikrinimo, tikslieji, medicinos arba chirurgijos prietaisai ir aparatai; jų dalys ir reikmenys, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
9002	Aptaisyti lęšiai, prizmės, veidrodžiai ir kiti aptaisyti optiniai elementai iš bet kurių medžiagų, kurie yra prietaisų arba aparatų dalys ar priedai, išskyrus tokius elementus iš optiškai neapdoroto stiklo	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
9033	Mašinų, aparatų, prietaisų arba įrankių, priskiriamų 90 skirsnii, dalys ir reikmenys (nenurodyti kitoje šio skirsnio vietoje)	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
91 skirsnis	Laikrodžiai ir jų dalys	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
92 skirsnis	Muzikos instrumentai; šių dirbinių dalys ir reikmenys	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
93 skirsnis	Ginklai ir šaudmenys; jų dalys ir reikmenys	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 50 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
94 skirsnis	Baldai; patalynės reikmenys, čiužiniai, čiužinių karkasai, dekoratyvinės pagalvėlės ir panašūs kimštiniai baldų reikmenys; šviestuvai ir apšvietimo įranga, nenurodyti kitoje vietoje; šviečiantieji ženklai, šviečiančiosios iškabos ir panašūs dirbiniai; surenkamieji statiniai	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 95 skirsnis	Žaislai, žaidimai ir sporto reikmenys; jų dalys ir reikmenys, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
ex 9506	Golfo lazdos ir jų dalys	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudoti grubiai apdoroti ruošiniai, skirti golfo lazdų galvučių gamybai.

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
ex 96 skirsnis	Įvairūs pramonės dirbiniai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų arba gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
9601 ir 9602	Apdorotas dramblio kaulas, apdoroti kaulai, vėžlių šarvai, ragai, elnių ragai, koralai, perlamutras ir kitos gyvūninės raižybos medžiagos bei šių medžiagų dirbiniai (įskaitant dirbinius, pagamintus formavimo būdu) Apdorotos augalinės arba mineralinės raižybos medžiagos ir šių medžiagų dirbiniai; formuoti arba raižyti vaško, stearino, gamtinių lipų, gamtinių dervų dirbiniai arba dirbiniai iš modeliavimo pastų ir kiti formuoti arba raižyti dirbiniai, nenurodyti kitoje vietoje; apdorota nesukietinta želatina (išskyrus želatiną, priskiriamą 3503 pozicijai) ir dirbiniai iš nesukietintos želatinos	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų.
9603	Šluotos, šepečiai (įskaitant šepečius – sudėtinės mašinų, prietaisų arba transporto priemonių dalis), rankiniai mechaniniai grindų šlavimo įtaisai be variklio, plaušinės šluotos ir plunksninės dulkių šluostės; mazgeliai ir kuokšteliai, paruošti naudoti šluotų arba šepečių gamyboje; valytuvai su gumos sluoksniu, skirti langų stiklams, šaligatviams ir pan. valyti (išskyrus valytuvus su guminiu velenėliu)	gamyba, kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
9605	Kelioniniai asmens tualetų, siuvimo, batų arba drabužių valymo rinkiniai	Kiekvienas rinkinio vienetas turi atitikti jam taikomą prekių kilmės taisyklę, kuri jam būtų taikoma, jei jis nebūtų įtrauktas į rinkinį. Tačiau į rinkinį gali įeiti ir kilmės statuso neturintys dirbiniai su sąlyga, kad jų bendra vertė sudaro ne daugiau kaip 15 % rinkinio gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).

Suderintos sistemos pozicija	Produkto aprašymas	Kilmės statuso suteikimo operacija (apdorojimas ar perdirbimas, kuriuo kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas)
(1)	(2)	(3)
9606	Sagos, spraustukai, spausteliai ir kniedinės spraustės, sagų formos ir kitos šių dirbinių dalys; sagų ruošiniai	Gamyba: – iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų, ir – kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
9608	Tušinukai; rašymo priemonės ir žymekliai su antgaliais, pagamintais iš veltinio ir iš kitų akytųjų medžiagų; automatiniai plunksnakočiai, stilografai ir kiti plunksnakočiai; kopijavimo stilografai (rapidografai); automatiniai pieštukai su išstumiamomis arba išslystančiomis šerdelėmis; plunksnakočių koteliai, pieštukų koteliai ir panašūs koteliai; išvardytų dirbinių, išskyrus priskiriamus 9609 pozicijai, dalys (įskaitant antgalius ir spaustukus)	Gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų. Tačiau gali būti panaudotos ir tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamos plunksnos arba plunksnų antgaliai.
9612	Rašomųjų mašinėlių juostelės arba panašios juostelės, įmirkytos rašalu ar kitu būdu paruoštos atspaudams gauti, suvyniotos arba nesuvyniotos ant ričių, sudėtos arba nesudėtos į kasetes; antspaudų pagalvėlės, įmirkytos arba neįmirkytos rašalu, su dėžutėmis arba be jų	Gamyba: – iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų, ir – kuriai panaudotų visų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 70 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
9613 20	Kišeniniai žiebtuvėliai, užpildyti dujomis ir iš naujo užpildomi	Gamyba, kuriai panaudotų visų 9613 pozicijai priskiriamų medžiagų vertė sudaro ne daugiau kaip 30 % produkto gamintojo kainos (<i>ex-works</i> kainos).
9614	Pypkės (įskaitant pypkių kaušelius) ir cigarų arba cigarečių kandikliai bei jų dalys	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų.
97 skirsnis	Meno kūriniai, kolekcionavimo objektai ir antikvariniai daiktai	gamyba iš bet kuriai pozicijai, išskyrus poziciją, kuriai priskiriamas produktas, priskiriamų medžiagų

-
- (1) Žr. 4.2 įvadinę pastabą.
- (2) Dėl specialiųjų su specifiniais procesais susijusių reikalavimų žr. 8.1 ir 8.3 įvadinę pastabas.
- (3) Dėl specialiųjų su specifiniais procesais susijusių reikalavimų žr. 8.2 įvadinę pastabą.
- (4) Jei produktai sudaryti iš medžiagų, priskiriamų tiek 3901–3906 pozicijoms, tiek 3907–3911 pozicijoms, šis apribojimas taikomas tik tų medžiagų, kurios sudaro didžiausią dalį produkto masės, grupei.
- (5) Dėl specialiųjų reikalavimų gaminiams, pagamintiems iš tekstilės medžiagų mišinio, žr. 6 įvadinę pastabą.
- (6) Šią medžiagą naudoti galima tik gaminant audinius, naudojamus popieriaus gamybos mechaniniuose įrenginiuose.
- (7) Žr. 7 įvadinę pastabą.
- (8) SEMII – Pūsleidininkų įrangos ir medžiagų institutas.

II priedėlis

PRAŠYMAS LEISTI TAIKYTI NUKRYPTI LEIDŽIANČIĄ NUOSTATĄ

1. GALUTINIO PRODUKTO KOMERCINIS APRAŠAS

--

1.1 Muitinis klasifikavimas (SS kodas)

--

2. KILMĖS STATUSO NETURINČIŲ MEDŽIAGŲ KOMERCINIS APRAŠAS

--

2.1 Muitinis klasifikavimas (SS kodas)

--

3. NUMATOMAS EKSPORTO Į SĄJUNGĄ METINIS KIEKIS (IŠREIKŠTAS SVORIU, GAMINIŲ SK., METRAIS AR KITU VIENETU)

--

4. GALUTINIŲ PRODUKTŲ VERTĖ

--

5. KILMĖS STATUSO NETURINČIŲ MEDŽIAGŲ VERTĖ

--

6. KILMĖS STATUSO NETURINČIŲ MEDŽIAGŲ KILMĖ

--

7. PRIEŽASTYS, KODĖL NEGALIMA LAIKYTIS GALUTINIO PRODUKTO KILMĖS TAISYKLĖS

--

8. PRAŠOMA NUKRYPTI LEIDŽIANČIOS NUOSTATOS TRUKMĖ

Nuo MMMM MM DD IKI MMMM MM DD

9. GALIMI POKYČIAI, DĖL KURIŲ BŪTŲ GALIMA IŠVENGTI POREIKIO TAIKYTI NUKRYPTI LEIDŽIANČIĄ NUOSTATĄ

--

10. INFORMACIJA APIE BENDROVĘ

Atitinkamos bendrovės kapitalo struktūra / Atliktų arba numatomų atlikti investicijų suma / Įdarbintų arba numatomų įdarbinti darbuotojų skaičius

III priedelis

PRAŠYMAS SUTEIKTI REGISTRUOTOJO EKSPORTUOTOJO STATUSĄ,
pateikiamas UŠT eksportuotojų registracijos tikslais
įgyvendinant užjūrio šalių ir teritorijų asociaciją su Europos Sąjunga

1. Eksportuotojo pavadinimas, tikslus adresas ir šalis, kontaktiniai duomenys, TIN kodas
2. Papildomi kontaktiniai duomenys, įskaitant telefono ir fakso numerius, e. pašto adresą, jei yra (neprivaloma)
3. Nurodyti, ar pagrindinė veikla yra gamyba, ar prekyba
4. Preliminarus prekių, kurios atitinka lengvatinio režimo reikalavimus, aprašymas, įskaitant Suderintos sistemos pozicijų (arba skirsnių, kai parduodamos prekės priskiriamos daugiau kaip dvidešimčiai Suderintos sistemos pozicijų) preliminarų sąrašą.

5. Eksportuotojo įsipareigojimas

Toliau pasirašęs asmuo:

- pareiškia, kad pirmiau pateikti duomenys yra teisingi;
- patvirtina, kad ankstesnė registracija nebuvo panaikinta; priešingu atveju patvirtina, kad padėtis, dėl kurios registracija buvo panaikinta, yra ištaisyta;
- įsipareigoja surašyti pareiškimus apie prekių kilmę tik dėl prekių, kurios atitinka lengvatinio muitų tarifų režimo reikalavimus ir šiame priede toms prekėms nustatytas prekių kilmės taisykles;
- įsipareigoja tvarkyti tinkamus lengvatinio režimo reikalavimus atitinkančių prekių gamybos ir tiekimo komercinės apskaitos registrus ir saugoti juos ne mažiau kaip trejus metus nuo kalendorinių metų, kuriais surašytas pareiškimas apie prekių kilmę, pabaigos;
- įsipareigoja nedelsdamas pranešti kompetentingai institucijai apie registracijos duomenų pasikeitimus, įvykusius po to, kai gavo registruotojo eksportuotojo kodą;
- įsipareigoja bendradarbiauti su kompetentinga institucija;
- įsipareigoja sutikti su visais pareiškimų apie prekių kilmę teisingumo patikrinimais, įskaitant apskaitos registrų tikrinimą ir Europos Komisijos ar valstybių narių institucijų vizitus jo patalpose;
- įsipareigoja pateikti prašymą panaikinti jo registraciją sistemoje, jeigu jis nebeatitiktų prekių eksporto pagal šį sprendimą sąlygų;
- įsipareigoja pateikti prašymą panaikinti jo registraciją sistemoje, jeigu jis nebeketintų eksportuoti tokių prekių pagal šį sprendimą.

Vieta, data, pasirašyti įgalioto asmens parašas, vardas ir pavardė, pareigos ⁽¹⁾

6. Eksportuotojo, susipažinusio su konkrečia informacija, išankstinis sutikimas skelbti jo duomenis viešoje interneto svetainėje

Toliau pasirašęs asmuo informuojamas, kad šioje deklaracijoje pateikta informacija gali būti paskelbta viešoje interneto svetainėje. Toliau pasirašęs asmuo sutinka, kad ši informacija būtų skelbiama viešoje interneto svetainėje. Toliau pasirašęs asmuo gali atšaukti savo sutikimą skelbti šią informaciją viešoje interneto svetainėje, nusiųsdamas prašymą už registraciją atsakingoms kompetentingoms institucijoms.

Vieta, data, pasirašyti įgalioto asmens parašas, vardas ir pavardė, pareigos ⁽¹⁾

7. Tarnybiniam kompetentingos institucijos naudojimui skirtas langelis

Pareiškėjas įregistruotas toliau nurodytu numeriu:

Registracijos numeris: _____

Registracijos data _____

Data, nuo kurios galioja registracija _____

Parašas ir spaudas ⁽¹⁾ _____

Informacinis pranešimas
apie sistemoje laikomų asmens duomenų apsaugą ir tvarkymą

1. Europos Komisijai tvarkant šiame prašyme suteikti registruotojo eksportuotojo statusą pateiktus asmens duomenis taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 ⁽²⁾. Kai UŠT kompetentingos institucijos įgyvendina Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679(3), prašyme suteikti registruotojo eksportuotojo statusą pateiktų asmens duomenų tvarkymui ir laisvam jų judėjimui taikomos to reglamento nuostatos.
2. Prašyme suteikti registruotojo eksportuotojo statusą pateikti asmens duomenys tvarkomi siekiant užtikrinti Tarybos sprendimo 2013/755/ES ⁽⁴⁾ laikymąsi. Pirmame punkte nurodytas reglamentas yra prašyme suteikti registruotojo eksportuotojo statusą pateiktų asmens duomenų tvarkymo teisinis pagrindas.
3. UŠT, kurioje prašymas pateiktas, kompetentinga institucija yra duomenų valdytoja, atsakinga už duomenų tvarkymą REX sistemoje.
UŠT kompetentingų institucijų sąrašas paskelbtas Komisijos svetainėje.
4. Galimybė įvedus savo naudotojo vardą ir slaptažodį susipažinti su visais šiame prašyme pateiktais duomenimis yra suteikta Komisijos, UŠT kompetentingų institucijų ir valstybių narių muitinių naudotojams.
5. UŠT kompetentingos institucijos panaikintos registracijos duomenis REX sistemoje saugo dešimt kalendorinių metų. Šis laikotarpis skaičiuojamas nuo metų, kuriais registracija panaikinta, pabaigos.

6. Duomenų subjektas turi teisę susipažinti su savo duomenimis, kurie bus tvarkomi REX sistemoje, ir atitinkamais atvejais – teisę juos ištaisyti, pašalinti ar sustabdyti jų tvarkymą vadovaujantis Reglamentais (ES) 2018/1725 arba (ES) 2016/679, priklausomai nuo to, kas taikytina. Visi prašymai susipažinti su duomenimis, juos ištaisyti, pašalinti ar sustabdyti jų tvarkymą atitinkamai teikiami už registraciją atsakingoms UŠT kompetentingoms institucijoms ir yra jų tvarkomi. Jeigu registruotasis eksportuotojas prašymą pasinaudoti ta teise pateikia Komisijai, ji persiunčia tokius prašymus atitinkamos UŠT kompetentingoms institucijoms. Jeigu registruotajam eksportuotojui nepavyko pasinaudoti savo teisėmis kreipiantis į duomenų valdytoją, registruotasis eksportuotojas tokį prašymą pateikia Komisijai, kuri vykdo duomenų valdytojo funkcijas. Komisija turi teisę duomenis taisyti, šalinti ar sustabdyti jų tvarkymą.
7. Skundai gali būti teikiami atitinkamai nacionalinei duomenų apsaugos institucijai. Jeigu skundas susijęs su Komisijos vykdytu duomenų tvarkymu, jį reikėtų siųsti Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnui (EDAPP) (<http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/>).

- (1) Kai prašymai suteikti registruotojo eksportuotojo statusą teikiami ar kiti informacijos mainai tarp registruotųjų eksportuotojų ir UŠT kompetentingų institucijų vykdomi naudojantis elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis, parašą ir spaudą, nurodytus 5, 6 ir 7 langeliuose, pakeičia elektroninis autentiškumo patvirtinimas.
- (2) 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).
- (3) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).
- (4) 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimas) (OL L 344, 2013 12 19, p. 1).

IV priedėlis

PAREIŠKIMAS APIE PREKIŲ KILMĘ

Surašoma bet kokiuose komerciniuose dokumentuose, kuriuose nurodyti eksportuotojo ir gavėjo vardai ir pavardės (pavadinimai) ir tikslūs adresai, prekių aprašymas ir išdavimo data.

Tekstas prancūzų kalba

L'exportateur (Numéro d'exportateur enregistré – excepté lorsque la valeur des produits originaires contenus dans l'envoi est inférieure à EUR 10 000 ⁽¹⁾) des produits couverts par le présent document déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ... ⁽²⁾ au sens des règles d'origine de la Décision d'association des pays et territoires d'outre-mer et que le critère d'origine satisfait est ... ⁽³⁾

Tekstas anglų kalba

The exporter (number of registered exporter – unless the value of the consigned originating products does not exceed EUR 10 000 ⁽¹⁾) of the products covered by this document declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin ⁽²⁾ according to rules of origin of the Decision on the association of the overseas countries and territories and that the origin criterion met is ... ⁽³⁾

-
- (1) Jei pareiškimu apie prekių kilmę keičiamas kitas pareiškimas apie prekių kilmę, tokį pareiškimą surašantis paskesnis prekių turėtojas nurodo savo vardą ir pavardę (pavadinimą) ir tikslų adresą ir įrašo šią pastabą: „acting on the basis of the statement on origin made out by [name and full address of the exporter in the OCT], registered under the following number [Number of Registered Exporter of the exporter in the OCT]“.
- (2) Nurodoma produktų kilmės šalis. Jei pareiškimas apie prekių kilmę visiškai arba iš dalies susijęs su Seutos ir Meliljos kilmės produktais, kaip apibrėžta šio priedo 46 straipsnyje, eksportuotojas tuos produktus turi aiškiai nurodyti dokumente, kuriame surašomas pareiškimas, naudodamas simbolį CM.
- (3) Tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje gauti produktai: įrašyti raidę P; pakankamai apdoroti ar perdirbti produktai: įrašyti raidę W ir Suderintos prekių aprašymo ir eksportuoto produkto keturių skaitmenų Suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos (Suderinta sistema) pozicijos kodą (pvz., „W 9618“); kai tinkama, minėta nuoroda pakeičiama viena iš šių nuorodų:
- a) kumuliacijos pagal šio priedo 2 straipsnio 2 dalį atveju arba dvišalės kumuliacijos pagal šio priedo 7 straipsnį atveju – „EU cumulation“ arba „cumul UE“; „OCT cumulation“ arba „cumul PTOM“;
 - b) kumuliacijos su EPS šalimi pagal šio priedo 8 straipsnį atveju – „cumulation with EPA country [name of the country]“ arba „cumul avec le pays APE [nom du pays]“;
 - c) kumuliacijos su BLS šalimi pagal šio priedo 9 straipsnį atveju – „cumulation with GSP country [name of the country]“ arba „cumul avec le pays SPG [nom du pays]“;
 - d) kumuliacijos su šalimi, su kuria Sąjunga yra sudariusi laisvosios prekybos susitarimą, pagal šio priedo 10 straipsnį atveju – „extended cumulation with country [name of the country]“ arba „cumul étendu avec le pays [nom du pays]“.

V Priedėlis

LENGVATINĖS KILMĖS STATUSO NETURINČIŲ PRODUKTŲ TIEKĖJO DEKLARACIJA

Aš, toliau pasirašęs asmuo, patvirtinu, kad šioje sąskaitoje faktūroje išvardytos prekės (1)

buvo pagamintos (2)

jose panaudojant toliau išvardytas sudedamąsias dalis ar medžiagas, kurios neturi EPS, UŠT ar
Europos Sąjungos kilmės statuso lengvatinei prekybai:

..... (3) (4) (5)

.....

.....

..... (6)

Aš įsipareigoju, prireikus, muitinei pateikti bet kokius šią deklaraciją pagrindžiančius įrodymus.

..... (7) (8)

..... (9)

Pastaba

Šis tekstas, tinkamai surašytas atsižvelgiant į toliau pateiktas išnašas, yra tiekėjo deklaracija. Išnašų teksto pateikti nereikia.

- (1) – Jei deklaracija susijusi tik su kai kuriomis sąskaitoje faktūroje išvardytomis prekėmis, šios prekės aiškiai nurodomos arba pažymimos, o deklaracijoje nurodoma:
„..... nurodytų šioje sąskaitoje faktūroje ir pažymėtų kilmės vieta yra“.
– Jei naudojama ne sąskaita faktūra arba priedas prie sąskaitos faktūros (žr. šio priedo 27 straipsnio 1 dalį), vietoje žodžių „sąskaita faktūra“ nurodomas susijusio dokumento pavadinimas.
- (2) Europos Sąjunga, valstybė narė, EPS šalis ar UŠT.
- (3) Visais atvejais pateikiamas aprašymas. Aprašymas turi būti tinkamas ir pakankamai išsamus, kad būtų galima nustatyti susijusių prekių tarifinę klasifikaciją.
- (4) Muitinė vertė turi būti nurodyta tik jei reikalaujama.
- (5) Kilmės šalis turi būti nurodyta tik jei reikalaujama. Nurodytina kilmė turi būti lengvatinė kilmė, bet kuri kita kilmė nurodoma kaip „trečiosios šalies“.
- (6) Jeigu tokios informacijos reikalaujama, prie atliktos perdirbimo operacijos aprašymo turi būti pridėtas šis tekstas „ir su jomis buvo atliktos šios perdirbimo operacijos [Europos Sąjungoje] [valstybėje narėje] [EPS šalyje] [UŠT]“.
- (7) Vieta ir data. Ilgalaikės tiekėjo deklaracijos, kaip nurodyta šio priedo 27 straipsnio 2 dalyje, atveju pridedamas šis sakiny: „Ši deklaracija galioja visiems šių prekių siuntimams, atliktiems nuo iki“.
- (8) Vardas, pavardė ir pareigos bendrovėje.
- (9) Parašas.

VI priedėlis

INFORMACIJOS SERTIFIKATAS

1. Šiame priede pateiktas informacijos sertifikatas naudojamas ir spausdinamas viena ar daugiau oficialiųjų kalbų, kuriomis parengtas šis sprendimas, ir vadovaujantis eksportuojančios šalies ar teritorijos vidaus teise. Informacijos sertifikatai pildomi viena iš tų kalbų; jei pildoma ranka, turi būti rašoma rašalu didžiosiomis raidėmis. Juose išspausdinamas arba kitu būdu nurodomas serijos numeris, pagal kurį juos galima identifikuoti.
2. Informacijos sertifikato matmenys – 210×297 mm; leistinasis ilgio nuokrypis negali būti didesnis kaip +8 mm arba –5 mm. Turi būti naudojamas nustatytų matmenų rašomasis baltos spalvos popierius, kurio sudėtyje nėra mechaninės plaušienos ir kuris sveria ne mažiau kaip 25 g/m^2 .
3. Nacionalinės administravimo įstaigos gali pasilikti teisę spausdinti formas pačios arba pavesti jas spausdinti jų įgaliotoms spaustuvėms. Pastaruoju atveju kiekvienoje formoje turi būti nurodomas toks įgaliojimas. Formose nurodomas spaustuvės pavadinimas ir adresas arba skiriamasis spaustuvės atpažinimo ženklas.

1. Tiekējas ⁽¹⁾		INFORMACIJOS SERTIFIKATAS, naudojamas lengvatinei prekybai tarp EUROPOS SĄJUNGA ir UŠT	
2. Gavējas ⁽¹⁾			
3. Perdirbējas ⁽¹⁾		4. Valstybē, kurioje atliktas apdorojimas arba perdirbimas	
6. Importo muitinēs īstaiga ⁽¹⁾		5. Tarnybinēs žymos	
7. Importo dokumentas ⁽²⁾ Forma Nr. Serija Data:.....			
PREKĖS			
8. Žymos, numeriai, kiekis ir pakuotės rūšis	9. Suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos pozicijos / subpozicijos numeris (SS kodas)	10. Kiekis ⁽¹⁾	
		11. Vertė ⁽⁴⁾	
NAUDOTOS IMPORTUOTOS MEDŽIAGOS			
12. Suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos pozicijos / subpozicijos numeris (SS kodas)	13. Kilmės šalis	14. Kiekis ⁽³⁾	15. Vertė ⁽²⁾⁽⁵⁾
16. Atlikto apdorojimo ar perdirbimo pobūdis			
17. Pastabos			
18. MUITINĖS PATVIRTINIMAS Aš, toliau pasirašęs asmuo, pareiškiu, kad Dokumentas Forma Nr. Muitinės įstaiga Data Oficialus spaudas (parašas)		19. TIEKĖJO DEKLARACIJA šiame informacijos sertifikate pateikta informacija yra teisinga. (vieta) (data) (parašas)	

⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾ Žr. kitoje lapo pusėje pateiktas išnašas.

PRAŠYMAS ATLIKTI TIKRINIMĄ Pasirašęs muitinės pareigūnas prašo patikrinti šio informacijos sertifikato autentiškumą ir tikslumą. (vieta ir data) Oficialus spaudas (pareigūno parašas)	TIKRINIMO REZULTATAI Atlikus tikrinimą nustatyta, kad šis informacijos sertifikatas: a) išduotas nurodytoje muitinės įstaigoje ir kad jame pateikta informacija yra tiksli ^(*); b) neatitinka autentiškumo ir tikslumo reikalavimų (žr. pridedamas pastabas) ^(*). (vieta ir data) Oficialus spaudas (pareigūno parašas) (*) Kas nereikalinga, išbraukti.
---	---

KRYŽMINĖS NUORODOS

- (1) Asmens vardas ir pavardė arba įmonės pavadinimas ir tikslus adresas.
- (2) Neprivaloma informacija.
- (3) Kg, hl, m³ arba kitas matavimo vienetas.
- (4) Laikoma, kad pakuotė ir joje esančios prekės sudaro vieną vienetą. Tačiau ši nuostata netaikoma pakuotėms, kurios nėra įprastinės pakuojamam gaminiui ir kurios turi išliekamąją vertę, nepaisant jų įpakavimo funkcijos.
- (5) Vertė turi būti nurodoma vadovaujantis nuostatomis dėl kilmės taisyklių.“

III PRIEDAS

LAIKINAS LENGVATŲ PANAIKINIMAS

1 straipsnis

Lengvatų panaikinimo principai

1. Pagal šio sprendimo 44 straipsnį numatytos lengvatinės priemonės gali būti laikinai panaikintos dėl visų arba tam tikrų UŠT kilmės produktų, jeigu:
 - a) sukčiaujama;
 - b) pažeidžiamos produktų kilmės taisyklės ir su jomis susijusios procedūros, jų sistemingai nesilaikoma ar neužtikrinamas jų laikymasis arba
 - c) nevykdomas šio straipsnio 2 dalyje ir II priedo V antraštinėje dalyje nurodytas administracinis bendradarbiavimas, kurio reikia šio sprendimo 44–50 straipsniuose nurodytoms priemonėms įgyvendinti ir jų vykdymui kontroliuoti.
2. Vykdydama 1 dalyje nurodytą administracinį bendradarbiavimą UŠT, be kita ko, turi:
 - a) Komisijai pateikti prekių kilmės taisyklėms įgyvendinti ir jų laikymuisi kontroliuoti būtiną informaciją ir ją atnaujinti;
 - b) padėti Sąjungai, valstybių narių muitinių prašymu atlikdama prekių kilmės paskesnę tikrinimą, ir laiku pateikti jo rezultatus;
 - c) atlikti arba pasirūpinti, kad būtų atlikti tinkami tyrimai siekiant nustatyti prekių kilmės taisyklių pažeidimo atvejus ir užtikrinti tokių pažeidimų prevenciją;

- d) padėti Sąjungai, leisdama Komisijai, derinant veiksmus ir glaudžiai bendradarbiaujant su valstybių narių kompetentingomis institucijomis, savo teritorijoje organizuoti Sąjungos tyrimus, siekiant patikrinti dokumentų autentiškumą arba informacijos, kurios reikia šio sprendimo 44 straipsnyje nurodytoms lengvatoms suteikti, tikslumą;
- e) laikytis su kumuliacija, kaip apibrėžta II priedo 7–10 straipsniuose, susijusių kilmės taisyklių arba užtikrinti, kad jų būtų laikomasi;
- f) padėti Sąjungai atlikti elgesio patikrinimą, jei įtariamas su kilme susijęs sukčiavimas. Sukčiavimas gali būti įtariamas, jei pagal šiame sprendime numatytas lengvatines priemones importuojamų prekių kiekis smarkiai viršija įprastinį lengvatomis besinaudojančios UŠT eksporto lygį.

2 straipsnis

Lengvatinių priemonių panaikinimas

- 1. Komisija gali laikinai panaikinti šiame sprendime numatytas lengvatines priemones visiems arba tam tikriems lengvatomis besinaudojančios šalies kilmės produktams, jei mano, kad yra pakankamai įrodymų, jog laikinas panaikinimas būtų pagrįstas dėl šio priedo 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų priežasčių su sąlyga, kad ji visų pirma:
 - a) pasikonsultavo su šio sprendimo 90 straipsnyje nurodytu komitetu, laikydamasi to straipsnio 4 dalyje nurodytos tvarkos;
 - b) paragino valstybes nares imtis atsargumo priemonių, kurių reikia Sąjungos finansiniams interesams apsaugoti ir (arba) užtikrinti, kad lengvatomis besinaudojanti šalis laikytųsi savo prievolių, ir

- c) *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbė pranešimą, kuriame nurodė, kad esama pagrindo pagrįstai abejoti dėl lengvatinių priemonių taikymo ir (arba) lengvatomis besinaudojančios šalies prievolių laikymosi, ir kad dėl to gali būti keliamas klausimas dėl jos teisės toliau naudotis šiuo sprendimu suteikiamomis lengvatomis.

Komisija apie kiekvieną pagal šią dalį priimtą sprendimą atitinkamai UŠT praneša iki jo įsigaliojimo. Komisija apie tai taip pat praneša šio sprendimo 88 straipsnyje nurodytam komitetui.

2. Laikino panaikinimo laikotarpis negali būti ilgesnis kaip šeši mėnesiai. Pasibaigus šiam laikotarpiui, Komisija, informavusi šio sprendimo 88 straipsnyje nurodytą komitetą, priima sprendimą arba nutraukti laikiną panaikinimą, arba pratęsti laikino panaikinimo laikotarpį šio straipsnio 1 dalyje nurodyta tvarka.
3. Valstybės narės pateikia Komisijai visą susijusią informaciją, kuria galima pagrįsti lengvatų panaikinimą, jo pratęsimą arba nutraukimą.

IV PRIEDAS

APSAUGOS PRIEMONĖS IR PRIEŽIŪROS PROCEDŪROS

1 straipsnis

Su priežiūros ir apsaugos priemonėmis susijusios apibrėžtys

Taikant šio priedo 2–10 straipsnius dėl priežiūros ir apsaugos priemonių:

- a) panašus produktas – produktas, kuris yra identiškas, t. y. visais atžvilgiais toks pat kaip nagrinėjamasis produktas arba, jei tokio produkto nėra, kitas produktas, kuris, nors ir nėra visais atžvilgiais toks pat, bet pasižymi savybėmis, labai panašiomis į nagrinėjamojo produkto savybes;
- b) suinteresuotosios šalys – šalys, dalyvaujančios gaminant, skirstant ir (arba) parduodant šio priedo 2 straipsnio 1 dalyje minimus importuojamus produktus ir panašius ar tiesiogiai konkuruojančius produktus;
- c) dideli sunkumai – Sąjungos gamintojų ekonominės ir (arba) finansinės padėties pablogėjimas.

2 straipsnis

Apsaugos priemonių taikymo principai

1. Jeigu šio sprendimo 44 straipsnyje nurodytos UŠT kilmės produkto importo mastas ir (arba) kainos yra tokie, kad kyla arba gali kilti didelių sunkumų panašių ar tiesiogiai konkuruojančių produktų Sąjungos gamintojams, gali būti imtasi būtinų apsaugos priemonių, laikantis toliau išdėstytų nuostatų.

2. Taikant 1 dalį, pirmenybė teikiama tokioms priemonėms, kurios mažiausiai trikdytų asociacijos funkcionavimą. Šiomis priemonėmis neturi būti viršijama tai, kas tikrai būtina iškilusiems sunkumams pašalinti. Jų mastas negali būti didesnis nei šiuo sprendimu suteikiamo lengvatinio režimo panaikinimas.
3. Nustatant arba keičiant apsaugos priemones, ypatingas dėmesys kreipiamas į susijusių UŠT interesus.

3 straipsnis

Tyrimo inicijavimas

1. Jei esama pakankamai *prima facie* įrodymų, kad tenkinamos šio priedo 2 straipsnio sąlygos, Komisija tiria, ar reikėtų imtis apsaugos priemonių.
2. Tyrimas inicijuojamas valstybės narės, bet kurio juridinio asmens arba bet kurios juridinio asmens statuso neturinčios asociacijos, veikiančios Sąjungos gamintojų vardu, prašymu arba pačios Komisijos iniciatyva, jei Komisija mano turinti pakankamai tokių inicijavimą pateisinančių *prima facie* įrodymų, pagrįstų šio priedo 2 straipsnyje nurodytais veiksniais. Prašyme inicijuoti tyrimą pateikiama įrodymų, kad tenkinamos šio priedo 2 straipsnyje nurodytos apsaugos priemonės nustatymo sąlygos. Prašymas pateikiamas Komisijai. Komisija, jei įmanoma, nagrinėja, ar prašyme pateikti įrodymai yra tikslūs ir tinkami, kad nustatytų, ar yra pakankamai *prima facie* įrodymų, pagrindžiančių tyrimo inicijavimą.

3. Įsitikinusi, kad yra pakankamai *prima facie* įrodymų, pagrindžiančių tyrimo procedūros inicijavimą, Komisija paskelbia pranešimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Tyrimas pradamas per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo pagal 2 dalį dienos. Jeigu tyrimas inicijuojamas, pranešime pateikiama visa būtina informacija apie procedūrą ir terminus, įskaitant galimybę kreiptis į Europos Komisijos Prekybos generalinio direktorato bylas nagrinėjantį pareigūną.
4. Tyrimo vykdymo taisyklės ir tvarka nustatytos šio priedo 4 straipsnyje.
5. Jei UŠT institucijos reikalauja ir nedarant poveikio šiame straipsnyje nurodytiems terminams, surengiamos šio sprendimo 14 straipsnyje nurodytos trišalės konsultacijos. Trišalių konsultacijų rezultatai perduodami konsultaciniam komitetui.

4 straipsnis

Tyrimai

1. Inicijavusi tyrimo procedūrą, Komisija pradeda tyrimą. 3 dalyje nustatytas laikotarpis prasideda sprendimo inicijuoti tyrimą paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.
2. Komisija gali prašyti valstybių narių pateikti informaciją, o valstybės narės imasi visų būtinų veiksmų tokiam prašymui patenkinti. Jei ta informacija yra visuotinės svarbos ir nėra konfidenciali pagal šio priedo 9 straipsnį, ji pridedama prie nekonfidencialių dokumentų, kaip numatyta 8 dalyje.
3. Tyrimas baigiamas per dvyliką mėnesių nuo jo inicijavimo.

4. Komisija renka visą informaciją, kuri, jos nuomone, yra reikalinga norint nustatyti, ar esama faktų, atitinkančių šio priedo 2 straipsnyje nustatytas sąlygas, ir stengiasi šią informaciją patikrinti, jei mano, kad to reikia.
5. Atlikdama tyrimą, Komisija įvertina visus susijusius objektyvius ir kiekybiškai įvertinamus veiksnius, darančius poveikį Sąjungos pramonės padėčiai, visų pirma rinkos dalį ir pardavimo, gamybos, našumo, pajėgumų naudojimo, pelno ir nuostolių bei užimtumo masto pokyčius. Šis sąrašas nėra baigtinis, Komisija gali atsižvelgti ir į kitus aktualius veiksnius.
6. Suinteresuotosios šalys, pareiškusios norą per *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtame pranešime nustatytą laikotarpį, ir raštišką prašymą pateikę atitinkamos UŠT atstovai gali susipažinti su visa atliekant tyrimą Komisijos gauta informacija, išskyrus Sąjungos arba valstybių narių valdžios institucijų parengtus vidaus dokumentus, su sąlyga, kad ta informacija yra svarbi jiems ginant savo interesus, yra nekonfidenciali pagal šio priedo 9 straipsnio nuostatas ir kad Komisija ja naudojasi tyrimo metu. Šios norą pareiškusios suinteresuotosios šalys gali Komisijai pateikti savo nuomonę apie minėtą informaciją. Į tokią nuomonę atsižvelgiama, jei ji pagrįsta pakankamais *prima facie* įrodymais.
7. Komisija užtikrina, kad visi tyrimui naudojami duomenys, taip pat statistiniai duomenys, būtų prieinami, suprantami, skaidrūs ir patikrinami.
8. Komisija išklauso suinteresuotąsias šalis, visų pirma tais atvejais, kai per *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtame pranešime nustatytą laikotarpį jos raštu pateikia prašymą, kuriame nurodo, kad joms iš tikrųjų gali turėti poveikio tyrimo išvados ir kad yra ypatingų priežasčių, dėl kurių jos turi būti išklausytos žodžiu. Komisija išklauso šias šalis ir kitais atvejais, jeigu yra ypatingų priežasčių, dėl kurių jos turi būti išklausytos dar kartą.

9. Kai informacija per Komisijos nustatytą laikotarpį nepateikiama arba kai akivaizdžiai trukdoma tyrimui, išvados gali būti daromos remiantis turimais faktais. Jei Komisija nustato, kad kuri nors suinteresuotoji šalis ar trečioji šalis pateikė melagingą arba klaidinančią informaciją, ji į tą informaciją neatsižvelgia ir gali remtis turimais faktais.
10. Apie inicijuotą tyrimą Komisija raštu informuoja atitinkamą UŠT.

5 straipsnis

Išankstinės priežiūros priemonės

1. Šio sprendimo 44 straipsnyje nurodytos UŠT kilmės produktams gali būti taikoma speciali priežiūra.
2. Komisija priima išankstinės priežiūros priemones laikydamasi šio sprendimo 90 straipsnio 4 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.
3. Išankstinės priežiūros priemonės galioja ribotą laikotarpį. Jeigu nenumatyta kitaip, jos nustoja galiojusios pasibaigus antrajam šešių mėnesių laikotarpiui, kuris prasideda praėjus pirmiesiems šešioms mėnesiams nuo tų priemonių taikymo pradžios.
4. Komisija ir UŠT kompetentingos institucijos užtikrina priežiūros priemonių veiksmingumą, taikydamos administracinio bendradarbiavimo metodus, nustatytus II ir III prieduose.

6 straipsnis

Laikinių apsaugos priemonių nustatymas

1. Dėl tinkamai pagrįstų skubos priežasčių, susijusių su pablogėjusia Sąjungos gamintojų ekonomine ir (arba) finansine padėtimi, kurią būtų sunku ištaisyti, gali būti nustatytos laikinosios priemonės. Laikinosios priemonės negali būti taikomos ilgiau kaip 200 dienų. Komisija priima laikinasias priemones laikydamosi šio sprendimo 90 straipsnio 4 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros. Jei yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, Komisija priima nedelsiant taikytinas laikinasias apsaugos priemones laikydamosi šio sprendimo 90 straipsnio 6 dalyje nurodytos procedūros.
2. Jeigu laikinosios apsaugos priemonės panaikinamos, nes tiriant paaiškėja, kad netenkinamos 2 straipsnyje nustatytos sąlygos, visi dėl tų laikinių apsaugos priemonių surinkti muitai automatiškai grąžinami.

7 straipsnis

Galutinių priemonių nustatymas

1. Jeigu iš galutinių nustatytų faktų matyti, kad 2 straipsnyje nustatytos sąlygos netenkinamos, Komisija, laikydamosi 4 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, priima sprendimą, kuriuo baigiamas tyrimas ir tyrimo procedūra. Komisija, tinkamai laikydamosi 9 straipsnio nuostatų dėl konfidencialios informacijos apsaugos, paskelbia ataskaitą, kurioje išdėsto nustatytus faktus ir pagrįstas išvadas dėl visų susijusių faktinių ir teisinių klausimų.

2. Jeigu iš galutinių nustatytų faktų matyti, kad 2 straipsnyje nustatytos sąlygos tenkinamos, Komisija, laikydamasi šio priedo 4 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, priima sprendimą, kuriuo nustatomos galutinės apsaugos priemonės. Komisija, tinkamai laikydamasi 9 straipsnio nuostatų dėl konfidencialios informacijos apsaugos, paskelbia ataskaitą, kurioje pateikia su jos sprendimu susijusių esminių faktų ir aplinkybių santrauką, ir apie sprendimą imtis būtinų apsaugos priemonių nedelsdama praneša UŠT valdžios institucijoms.

8 straipsnis

Apsaugos priemonių taikymo trukmė ir peržiūra

1. Apsaugos priemonė galioja tik tokį laikotarpį, kuris yra būtinas siekiant užkirsti kelią didelei žalai arba ją atitaisyti ir palengvinti prisitaikymą. Šis laikotarpis negali būti ilgesnis nei treji metai, nebent jis pratęsiamas remiantis 2 dalimi.
2. Pradinis apsaugos priemonės taikymo laikotarpis gali būti išimties tvarka pratęstas ne ilgiau nei dar dvejiems metams, jeigu nustatoma, kad apsaugos priemonė vis dar būtina siekiant išvengti didelių sunkumų arba juos pašalinti.
3. Prieš pratęsiant apsaugos priemonės taikymą pagal 2 dalį, valstybės narės, bet kurio juridinio asmens arba bet kurios juridinio asmens statuso neturinčios asociacijos, veikiančios Sąjungos pramonės vardu, prašymu arba pačios Komisijos iniciatyva atliekamas tyrimas, jei esama pakankamai *prima facie* įrodymų, kad apsaugos priemonė tebėra būtina.
4. Apie tyrimo inicijavimą paskelbiama vadovaujantis 4 straipsniu, o apsaugos priemonė lieka galioti, kol bus gauti tyrimo rezultatai. Atliekant tyrimą ir priimant sprendimą dėl apsaugos priemonių pratęsimo pagal šio straipsnio 2 dalį, laikomasi 6 ir 7 straipsnių.

9 straipsnis
Konfidencialumas

1. Pagal šį sprendimą gauta informacija naudojama tik tuo tikslu, dėl kurio ją buvo prašyta pateikti. Jokia pagal šį sprendimą gauta konfidencialaus pobūdžio arba kaip konfidenciali pateikta informacija neatskleidžiama be specialaus tokios informacijos pateikėjo leidimo.
2. Kiekviename prašyme laikyti informaciją konfidencialia turi būti nurodytos priežastys, dėl kurių ta informacija yra konfidenciali. Tačiau jei informacijos pateikėjas nesutinka jos viešinti arba leisti ją atskleisti bendro pobūdžio ar santraukos forma ir jei pasirodo, kad prašymas laikyti informaciją konfidencialia yra nepagrįstas, į atitinkamą informaciją gali būti neatsižvelgiama.
3. Informacija bet kuriuo atveju laikoma konfidencialia, jei jos atskleidimas gal turėti didelį neigiamą poveikį tokios informacijos pateikėjui arba šaltiniui.
4. 1–4 dalys netrukdo Sąjungos institucijoms remtis bendro pobūdžio informacija, ypač motyvais, kuriais grindžiami pagal šį sprendimą priimami sprendimai. Tačiau šios institucijos atsižvelgia į atitinkamų fizinių ir juridinių asmenų teisėtus interesus, kad nebūtų atskleistos jų verslo paslaptys.
